

ПАМЕЛА ТРЕВЕРС

Мері Поппінс

МЕРІ ПОППІНС

П. ТРЕВЕРС

Київ
Видавництво «Школа»
2002

Памела Ліліан Треверс

Мері Поппінс

Повість-казка

Переклад з англійської
Євгенії Горевої

ББК 84.4ВЕЛ
Т66

Серія «Золота бібліотеска»
заснована 2000 року

Дизайн серії «Золота бібліотека»
Л. Бабаджаняна, Д. Капельникова

Обкладинка *Г. Мацигіна*

Малюнки *А. Чукавіна*

Перекладено за виданнями

Mary Poppins
by P. L. Travers, Collins,
London, 1964

Mary Poppins comes back
by P. L. Travers,
Reynal and Hitchcock,
New York, 1946

Треверс, Памела Ліліан.

Т66 **Мері Поппінс: Повість-казка: Для мол. та серед. шк. віку. Пер. з англ. Є. А. Горева. – К.: Школа, 2002. – 272 с.: іл. – (Сер. «Золота б-ка»).**

ISBN 966-7657-52-3

До цієї книжки ввійшла напрочуд популярна серед дітей усього світу казкова повість англійської письменниці П. Треверс «Мері Поппінс».

ББК 84.4ВЕЛ

ISBN 966-7657-52-3

© Видавництво «Школа», 2002

Частина перша

БУДИНОК № 17

СХІДНИЙ ВІТЕР

Якщо ви хочете знайти Вишневу Вуличку, простісінько розпитайте туди дорогу у Регулювальника на перехресті. Він трохи зсуне набік шолома, задумливо почухає потилицю, а тоді наставить у той бік здоровенний палець своєї руки у великій білій рукавичці й скаже:

— Спочатку праворуч, потім ліворуч, тоді знов одразу праворуч — і ви там. Щасливо!

І справді, коли ви йтимете точнісінько, як він сказав, то неодмінно опинитесь там — якраз посеред Вишневої Вулички: по один бік тягнуться будинки, по другий бік — Парк, а посередині наче до танцю стали вишні.

І коли ви шукатимете Будинок Номер Сімнадцять, а, мабуть-таки, шукатимете, бо про нього уся оця книжка, — то дуже легко його знайдете. По-перше, це найменший будинок на всю Вуличку. А крім того, він єдиний трохи облупаний, і його б треба пофарбувати.

Але містер Бенкс, його господар, заявив своїй дружині, місіс Бенкс, — нехай, мовляв, вибирає: або гарненький, чистий, затишний будинок, або четверо дітей. Те й друге разом він не потягне.

І місіс Бенкс, гаразд обміркувавши справу, вирішила, що вже краще нехай у неї буде її Джейн,

старшенька, і Майкл, трохи молодший, і Джон з Барбарою, Близнята — найменші.

Отак воно й вийшло.

Ось чому родина Бенксів оселилася в Будинку Номер Сімнадцять, разом з місіс Брілл, що варила їм їсти, і з Елін, що подавала до столу, і з Робертсоном Еєм, що підстригав газон, чистив ножі й черевики і, як завжди казав містер Бенкс, «марнував свій час і мої гроші».

І, крім них усіх, була ще нянька Кеті, про яку, правду кажучи, не годилося б і згадувати в цій книжці, бо саме тоді, коли починається моя розповідь, нянька покинула Будинок Номер Сімнадцять.

— Пішла собі, нікого не попередивши. Що ж мені тепер робити? — бідкалася місіс Бенкс.

— Дати оголошення в газету, люба моя, — обізвався містер Бенкс, взуваючись у черевики. — І хотів би я, щоб іще й Робертсон Ей пішов собі, нікого не попередивши, бо він знов почистив тільки один черевик, а до другого й пальцем не торкнувся. Люди можуть подумати, ніби я дуже однобокий!

— Ну, це вже такі дрібниці! — сказала місіс Бенкс. — І ти не порадив, що мені робити з нянькою Кеті.

— Не знаю, як ти можеш щось із нею зробити, коли її немає, — відповів містер Бенкс. — Якби це був я, тобто, якби я був на твоєму місці, я послав би когось у «Ранкову газету» дати оголошення, що Джейн, і Майклові, й Джонові, й Барбарі Бенкс (не кажучи вже про їхню матір) потрібна якнайкраща нянька за якнайменшу плату і негайно. Тоді почекав би трохи й почав дивитись, як няньки стають у чергу під нашою хвірткою, і був би на них дуже сердитий, що вони затримують вуличний рух і мені через них доведеться дати шилінг Регулювальникові за клопіт. А тепер я мушу йти. У-у-ух, ну та й

холодюка, мов на Північному полюсі! Звідки хоч вітер?

З цими словами містер Бенкс вистромив голову у вікно і подивився на будинок Адмірала Бума на розі Вулички. То був найпоказніший будинок на всю вуличку, і вона страх пишалася ним, бо він на вигляд був точнісінько мов корабель. У садку перед будинком стояла щогла з прапором, а на даху позолочений флюгер, обрисами схожий на телескоп.

— Ух! — сказав містер Бенкс, мерщій втягнувши голову в кімнату. — Адміралів телескоп показує, що вітер східний. Я так і думав. Холодисько до кісток діймає! Одягнуся я, мабуть, у двоє пальт.

І він неуважно поцілував дружину десь біля носа, помахав рукою дівчорі й подався в Сіті.

А Сіті, — діти це чудово знали, — було таке місце, куди містер Бенкс ходив щодня, звичайно, крім неділі й свят, сідав там у велике крісло за великий стіл і робив гроші. Цілісінький день, не покладаючи рук, вирізував він пенси й шилінги, півкрово-вики і трипенсовики. Він приносив їх додому в невеличкому чорному портфелі й іноді давав яку монету Джейн і Майклові, щоб кинули у свою скарбничку, а як не мав чого дати, то казав:

— Банк луснув.

І діти розуміли, що того дня тато вирізав дуже мало грошей.

Отож містер Бенкс пішов із дому, взявши свого чорного портфеля, а місіс Бенкс подалася до вітальні, сіла на канапі й цілий день писала листи до газет, прохаючи якнайшвидше прислати декількох няньок, бо вони їй негайно потрібні; а нагорі, в Дитячій кімнаті, Джейн із Майклом дивилися у вікно, цікаві побачити, хто ж то до них прийде. Діти раділи, що нянька Кеті пішла собі, бо вони її не любили.

Вона була стара й гладка, і від неї завжди тхнуло ячмінним виваром — ним вона лікувалася. Кожна інша нянька усе-таки буде краща за няньку Кеті, думали діти, а може, ще й багато краща.

Коли день уже почав ховатися кудись за Парк, місіс Брілл і Елін прийшли дати Джейн і Майклові вечеряти й викупати Близнят.

А після вечері Джейн із Майклом посідали біля вікна, виглядаючи містера Бенкса і слухаючи, як східний вітер шумить між голим гіллям вишень у Вуличці. Деревата так нагинались і викручувались, що в сутінках здавалося, ніби вони збожеволіли і самі вириваються із землі своє коріння.

— Он він! — раптом вигукнув Майкл, показуючи на якусь постать, що несподівано наче виросла перед хвірткою.

Джейн напружено вдивлялася у згуслі сутінки.

— Ні, це не тато, — сказала вона. — Не він.

Постать унизу, згинаючись під вітром, натиснула на клямку хвіртки й відчинила її, — і тоді діти побачили, що то була жінка. Однією рукою вона притримувала на голові капелюшок, а в другій несла сумку. І враз Джейн і Майкл, що не спускали з жінки очей, побачили щось дивовижне. Тільки-но жінка опинилася по цей бік хвіртки, її ніби вітром підкинуло вгору і понесло до Будинку. Так неначе й перед тим її до брами приніс вітер, почекав, поки вона відчинить хвіртку, а тоді знов підхопив з усім, що вона несла, й поставив перед дверима Будинку. Надворі щось гримнуло, і Будинок аж задрижав, коли вона опустила додолу.

— Ой-ой-ой! Такого я ще ніколи не бачив! — скрикнув Майкл.

— Ходім подивимося, хто це! — сказала Джейн, ухопила Майкла за руку і через усю кімнату потягла його на сходи.

Звідти вони завжди дивились, що діялося внизу.

Цього разу діти побачили, що з вітальні вийшла мати, а слідом за нею незнайома жінка. Джейн з Майклом угляділи, що в неї блискуче чорне волосся («Наче в дерев'яної ляльки», — прошепотіла Джейн), і що вона струнка, руки й ноги в неї великі, а маленькі очі сині й проникливі.

— Ви побачите, що вони дуже славні діти, — казала місіс Бенкс.

Майкл штовхнув Джейн ліктем під бік.

— З ними не буде ніякої мороки, — вела дам місіс Бенкс, не дуже впевнено, ніби сама не вірила в те, що казала.

Дітям почулося, немовби незнайома пирхнула, наче й вона також не повірила.

— Ну а щодо рекомендації... — казала місіс Бенкс.

— О, я взяла за правило обходитися без рекомендацій, — твердо промовила незнайома.

Місіс Бенкс сторопіла.

— Але ж, я гадала, так заведено, — почала вона. — Тобто... Так усі роблять.

— Дуже старомодний звичай, як на мене, — почувли Джейн з Майклом суворий голос. — Дуже. Можна сказати, украй застарілий.

А, щоб ви знали, місіс Бенкс страх не любила здаватися застарілою. Просто терпіти не могла.

— Ну, гаразд. Байдуже про ті рекомендації. Я просто спитала, бо, може, ви... е-е-е... самі б хотіли... Дитяча кімната нагорі.

І вона рушила до сходів, ні на мить не змовкаючи. Тим-то вона й не помітила того, що робилося в неї за спиною. Зате Джейн з Майклом добре бачили згори, яку нечувану штуку втнула незнайома.

Звичайно, вона піднялася сходами нагору слідом за місіс Бенкс, але зовсім не так, як усі люди.

З величезною сумкою в руках вона легесенько... виїхала нагору поруччям сходів і опинилася під дверима Дитячої одночасно з місіс Бенкс. Такого, — Джейн і Майкл це твердо знали, — ще нікому не пощастило зробити. Спуститися — інша річ, вони й самі не раз спускалися поруччям. Але щоб нагору виїхати — ні, ніколи!

Вони зачудовано дивилися на незнайому гостю.

— Отже, ми з вами домовилися, — сказала їйня мати і полегшено зітхнула.

— Майже. Настільки мене влаштовуватиме, — промовила незнайома, втерши носа великою барвистою хустиною.

— Ну, діти, — сказала місіс Бенкс, раптом помітивши Джейн і Майкла, — що ви тут робите? Це ваша няня Мері Поппінс. Джейн, Майкле, привітайтеся. А це, — вона показала на малят у ліжечках, — Близнята.

Мері Поппінс прискіпливо роздивлялася дітей, переводячи погляд з одного на друге, наче зважувала, подобаються вони їй чи ні.

— Ми вас влаштовуємо? — спитав Майкл.

— Майкле, не будь нечемою, — застергла мати. Мері Поппінс усе розглядала дітей допитливими очима. Нарешті голосно втягла в себе повітря, ніби на ознаку того, що вона все зважила, і сказала:

— Я залишуся у вас.

— Сказала так, — розповідала згодом місіс Бенкс чоловікові, — начеб зробила нам он яку ласку.

— А може, й зробила, — сказав містер Бенкс, на мить виткнувши носа з-за газети і одразу ж знов сховавши.

Коли мати пішла, Джейн з Майклом бочком-бочком підійшли ближче до Мері Поппінс, яка все стояла мов укопана, згорнувши на грудях руки.

— Як ви прийшли? — спитала Джейн. — Вас так неначе вітром принесло.

— Вітром же, — коротко відповіла незнайома.

Потім розмотала з шиї шарф, скинула капелюшок і почепила на ріжок ліжка.

Вона ніби не збиралась більше нічого казати, тільки час від часу пирхала. Тому й Джейн не озивалася. Та коли Мері Поппінс нахилилася, щоб розпакувати сумку, Майкл не втерпів:

— Яка чудна сумка! — сказав він.

— Килим! — пояснила Мері Поппінс, вставляючи ключика в замок.

— То в ній — килим?

— Ні, вона — з килима.

— А, розумію, — сказав Майкл, хоч насправді нічого не розумів.

Тим часом сумку вже було розкрито — і діти здивовано побачили, що вона порожнісінька.

— О! — вимовила Джейн. — Та там нічого немає!

— Як-то — нічого немає? — обурилася Мері Поппінс, ніби її образили. — Отже, нічого немає?

І з цими словами вона витягла з порожнісінької сумки накрохмалений білий фартух і пов'язалась ним, далі вийняла великий шматок туалетного мила, що називалося «Сонячне», зубну щіточку, пакетик шпильок для кіс, пляшечку парфумів, невеличкий розкладний стільчик і коробочку м'ятних таблеток.

Джейн і Майкл тільки дивилися.

— Адже ж я бачив! — прошепотів Майкл. — Я ж бачив, там нічого не було!

— Цс-с-с! — цитьнула Джейн, бо саме тоді Мері Поппінс дістала з сумки здоровенну пляшку з написом: «Вживати по чайній ложці перед сном». До пляшки була прив'язана ложка. Мері Поппінс налила в ложку червоної рідини з пляшки.

— Це ваші ліки? — спитав Майкл з великою цікавістю.

— Ні, ваші, — відповіла Мері Поппінс, простягаючи йому ложку.

Майкл сторопів. Тоді закрутив носом. І почав протестувати:

— Я не хочу! Мені не треба! Я не буду!

Але вона не спускала з нього очей, і Майкл раптом збагнув, що не можна дивитися на Мері Поппінс і не скоритись їй. У ній було щось таке, — чудне й незрозуміле, — що тобі робилося і страшно, й zarazом цікаво. Ложка присунулась ще ближче. Він затамував подих, заплющив очі й роззявив рота. І відчув казковий смак. Поводив язиком, ковтнув, — і по його обличчі розлилась щаслива усмішка.

— Суничне морозиво! — вигукнув він у захваті. — Я хочу ще!

Але Мері Поппінс так само поважно уже наливала з пляшки для Джейн. Цього разу рідина в ложці була сріблясто-жовто-зелена. Джейн випила.

— Лимонний сік із цукром! — сказала вона, ласо облизуючись.

Але коли Мері Поппінс з пляшкою в руках ступнула до Близнят, Джейн так і кинулась до неї.

— Ой, будь ласка, не треба! Вони ще маленькі! Їм завадить! Будь ласка, не треба!

Але Мері Поппінс робила своє. Вона тільки грізно, застережливо глянула на Джейн і наставила ложку Джонові до ротика. Він ковтнув, аж затрусився. З ложки трохи капнуло хлоп'яті на грудничок, і Джейн з Майклом побачили, що то молоко. Нарешті черга дійшла до Барбари, і вона ковтнула питво й двічі облизнула ложку.

А наостанку Мері Поппінс знов налила в ложку рідини і урочисто випила сама.

— Пунш із ромом, — сказала вона, прицмокнувши, й заткнула пляшку.

У Джейн з Майклом аж очі полізли на лоба з дива, але довго дивуватись їм не довелося, бо Мері Поппінс, поставивши чародійну пляшку на камін, обернулася до них.

— Ну, — сказала вона, — а тепер гайда в ліжку!

Ї заходилася їх роздягати. Джейн з Майклом постерегли, що всі чисто гачечки й гудзички, з якими нянька Кеті мала стільки клопоту, тепер немов самі собою розліталися, тільки-но на них падав погляд Мері Поппінс. Не минуло й хвилини, а діти вже лежали в ліжках і дивилися, як Мері Поппінс при тьмяному світлі нічника виймає решту свого майна з сумки. Вона витягла сім байкових нічних сорочок, чотири ситцевих, коробку доміно, дві купальні шапочки і альбом з листівками. А наприкінці дістала з сумки розкладне ліжко з простирадлом і пуховою ковдрою зверху і поставила між ліжечками Джона й Барбари.

Джейн і Майкл сиділи кожне у своєму ліжку, побравшись за руки, і тільки дивились на все те. Усе було таке несподіване, що обоє зацікавилися з дива. Одне вони знали твердо: в Будинку Номер Сімнадцять по Вишневій Вулиці сталося щось небувале.

Мері Поппінс, накинувши на голову одну з семи байкових нічних сорочок, заходилася під нею роздягатись, наче під наметом. Майкл, зовсім зачарований цією новою несподіванкою, спитав:

— Мері Поппінс, ви нас ніколи не покинете, еге ж?

З-під нічної сорочки не почулось ніякої відповіді. Майкл не міг з цим змиритися.

— Ви ж не покинете нас, ні? — стурбовано перепитав він ще раз.

Голова Мері Поппінс виринула з-під сорочки. Нянька здавалася дуже сердитою.

— Ще одне слово з цього кутка, — грізно мовила вона, — і я гукну поліцію!

— Я тільки хотів сказати, — нерішуче озвався Майкл, — ми... ми сподіваємося, що ви не підете від нас так одразу? — Він збентежився й замовк.

Мері Поппінс мовчки міряла очима то його, то Джейн. І кінець кінцем тільки пирхнула.

— Пробуду, поки вітер зміниться, — тільки й сказала вона, дмухнула на свічку й лягла в своє ліжко.

— Ну, то все гаразд, — промовив Майкл чи сам до себе, чи до Джейн.

Та Джейн його не чула. Вона думала про те, що сталося, і ніяк не могла надивуватись...

Отак Мері Поппінс оселилася в Будинку Номер Сімнадцять по Вишневій Вулиці.

І, хоча інколи дехто з його мешканців нишком зітхав, згадуючи звичайне тихе життя часів няньки Кеті, проте, загалом, усі вони раділи, що з'явилась Мері Поппінс.

Містер Бенкс радів, що вона прийшла, не спинивши вуличного руху, і не довелося давати Регулювальникові шилінг за клопіт. Місіс Бенкс раділа, бо мала нагоду перед кожним похвалитись: мовляв, у її дітей нянька така передова, що не визнає рекомендацій. Місіс Брілл з Елін раділи, бо тепер їм можна було днями пити в кухні чай з великих чашок і не морочити собі голови вечерею в Дитячій. І Робертсон Ей радів. Бо в Мері Поппінс були тільки одні черевики, і вона чистила їх сама.

Але ніхто не знав, що думала про це сама Мері Поппінс, бо вона ніколи нікому нічого не розповідала.

СМІШИЛЬНИЙ ГАЗ

— А він буде дома, буде, буде? — спитала Джейн, коли вони з Майклом і Мері Поппінс вийшли з автобуса.

— А як ти гадаєш — чи попросив би мій дядько привести вас до себе на чай, якби сам збирався десь іти? — промовила Мері Поппінс, видимо ображена питанням Джейн.

Вона була в синьому пальті з срібними гудзичками і в синьому ж капелюшку під колір пальта, а в ті дні, коли вона так одягалася, образити її було найлегше в світі.

Усі троє йшли в гостину до дядька Мері Поппінс містера Перука, і Джейн з Майклом так довго чекали цієї події, що тепер страшенно потерпали: ану ж не застануть містера Перука дома?

— Чому його звати містер Перук? У нього на голові перука? — спитав Майкл.

— Його звати містер Перук, бо таке у нього прізвище. І нема в нього на голові перуки, у нього на голові лисина, — сказала Мері Поппінс. — І коли я почую ще бодай одне запитання, ми зараз же вернемось додому.

І вона пирхнула, як завжди, коли бувала невдоволена. Джейн і Майкл сердито перезирнулися. Вони ніби казали одне одному:

— Ні про що більше її не питай, бо ми так і не потрапимо туди!

На розі перед тютюновою крамницею Мері Поппінс поправила капелюшок на голові. Вітрина у цій крамниці була з тих, що роблять з однієї людини аж три, так що кінець кінцем тобі починало здаватись, ніби ти — це не ти, а цілий гурт інших людей. А проте Мері Поппінс зітхнула з утіхи, побачивши у вітрині аж три власних постаті відразу, кожна в синьому пальті з срібними гудзичками і в синьому ж

капелюшку під колір пальта. Дивитись на них Мері Поппінс було так приємно, що вона б хотіла, аби у вітрині відбивалося з десятків а чи й три десятки Мері Поппінс. Що більше, то краще.

— Ходімо вже, — сказала вона суворо, так наче це вони її тут забарили.

Всі троє звернули за ріг і ось уже смикнули за шнурок дзвінка на дверях будинку номер три по вулиці Робертсона. Джейн з Майклом почули, як дзвінок приглушено залунав десь у глибині будинку, й тепер уже були певні, що за якихось одну-дві хвилини вони сядуть пити чай поруч із дядьком Мері Поппінс містером Перуком.

— Звісно, якщо він удома, — пошепки сказала Джейн до Майкла.

Тієї ж миті двері відчинилися, і гості побачили перед собою худорляву, не дуже привітну жінку.

— Він дома? — вихопився Майкл.

— Я буду тобі дуже вдячна, якщо ти даси говорити мені, — промовила Мері Поппінс, кинувши на нього грізний погляд.

— Добрий день, місіс Перук, — чемно сказала Джейн.

— Місіс Перук! — підхопила сухорлява жінка голосом, ще тоншим, ніж вона сама. — Як ти смієш звати мене місіс Перук? Ні вже, красенько дякую, я собі міс Персімон і пишаюся з цього! А то — місіс Перук! Цього ще бракувало!

Вона, здавалося, була дуже ображена, і діти подумали, що, мабуть, містер Перук якийсь дивак, коли міс Персімон так тішиться, що вона не місіс Перук.

— Нагору, перші двері, — буркнула міс Персімон і кинулася коридором геть, знай обурено примовляючи тонким, пискливим голосом:

— Цього ще бракувало! Місіс Перук!

Джейн з Майклом пішли за Мері Поппінс на другий поверх. Мері Поппінс постукала в перші двері.

— Заходьте, заходьте! Ласкаво прошу! — почувся з кімнати гучний веселий голос.

Серце Джейн від хвилювання застрибало в грудях.

— Він удома! — виразно глянула вона на Майкла.

Мері Поппінс відчинила двері й підштовхнула дітей уперед. Вони опинились у великій, привітній кімнаті. У кутку ясно горів камін, а посередині стояв здоровенний стіл, накритий до чаю: чотири чашки з блюдцями, стосик бутербродів, булочки, кокосові тістечка і великий сливовий пиріг з рожевою поливою.

— Ну, оце-то справді радість! — привітав їх той же таки гучний голос, і Джейн з Майклом озирнулись по кімнаті, шукаючи господаря. Та його ніде не було видно. У кімнаті начебто не було анікогісінько. І враз діти почули, як Мері Поппінс сердито сказала:

— Ох, дячку Альберте! Ви знову за своє! Сьогодні ж не день вашого народження, правда?

Кажучи це, вона дивилася на стелю. Джейн з Майклом і собі глянули вгору й, на превеликий свій подив, побачили кругленького, товстого, лисого добродія, що висів у повітрі, ні за віщо не тримаючись. Щоправда, він нібито не просто висів, а, здавалось, сидів на повітрі, бо переплів ноги і, коли гості увійшли, саме відклав набік газету, яку, певно, перед цим читав.

— Люба моя, — промовив містер Перук, усміхнувшись до дітей і винувато дивлячись на Мері Поппінс, — мені страшенно шкода, та, здається, у мене сьогодні таки день народження.

— Ох-ох-ох! — тільки й сказала Мері Поппінс.

— Я про це згадав лише вчора пізно увечері і вже не міг послати вам листівку з проханням навідатися до мене іншим разом. Страшенно прикро, еге ж? — вів він далі, дивлячись униз, на Джейн і Майкла. — Я бачу, ви неабияк здивовані, — додав містер Перук.

І справді, обоє дітей з дива так широко пороззявляли роти, що, якби містер Перук був менший, то міг би ненароком у котрийсь ускочити.

— Мабуть, доведеться все вам пояснити, — спокійно сказав містер Перук. — Бачите, річ ось у чому. Я людина весела і дуже люблю сміятися. Ви, певно, й не повірите, скільки всього на світі мене смішить. Я можу сміятися майже з усього, що бачу, слово честі!

І, промовивши це, містер Перук дрібно застрибав угорі — від сміху, що вдався такий веселий.

— Дядьку Альберте! — сказала Мері Поппінс, і містер Перук враз перестав сміятися.

— Ох, пробач, моя люба! То про що я говорив? А, згадав! І найкумедніша штука... Гаразд, Мері, я не сміятимусь, якщо тільки мені пощастить. Найкумедніше, що коли мій день народження випаде в п'ятницю, то вже тоді я так регочу, що мною просто підкидає. Просто підкидає вгору, — казав містер Перук.

— А чому?... — почала Джейн.

— А чому?... — почав Майкл.

— Бачите, як тільки я засміюся в п'ятницю, то вже так набираюся смішильним газом, що просто не можу втриматися на землі. Навіть коли я всього-навсього всміхнуся, то й тоді те саме... навіть коли тільки згадаю щось смішне — умить злітаю, мов надувна кулька. І поки я не подумаю про щось серйозне, ніяк не спускаюсь додолу.

І містер Перук знов захихотів, але, помітивши обличчя Мері Поппінс, перестав сміятися і повів далі:

— Звісно, це незручно, але не скажу, що неприємно... З вами таке, мабуть, ніколи не траплялось?

Джейн і Майкл похитали головами.

— Ну, певно. Я так і знав. Мабуть, це тільки в мене така звичка. Якось, прийшовши з цирку, я ще й наступного дня так реготав, що — повірите? — підскачав і пробув угорі цілісіньких дванадцять годин, не спустився, аж поки годинник не вибив рівно північ. Тоді вже, звісно, я так і ляпнувся додолу, бо ж почалася субота, і мій день народження минув. Химерно, еге ж? Щоб не сказати — кумедно. І сьогодні ось ви з Мері Поппінс завітали до мене в гостину, і, як на те, сьогодні знов п'ятниця і день мого народження! Ой лишенько, не смішіть мене, благаю!..

І хоча Джейн з Майклом не робили нічого дуже вже кумедного, а тільки приголомшено дивилися на містера Перука, він знов гучно зареготався і від сміху аж заскакав у повітрі з газетою, що шелестіла у нього в руці, і з окулярами, що ледве тримались на кінчику носа.

Це було так кумедно — дивитися, як містер Перук підскакував і перекидався вгорі, мов надувна кулька з руками й ногами, хапаючись то за стелю, то за газову лампу, — що Джейн з Майклом, хоч як вони силкувалися поводитись пристойно, просто не могли стриматися. Вони зареготались. Та як! Вони з усієї сили стискували губи, щоб не випустити з себе сміху, та все дарма! Кінець кінцем обоє попадали додолу й так і покотились по підлозі, заходячись з реготу.

— Ну, знаєте, — промовила Мері Поппінс. — Ну, знаєте, така поведінка!..

— Ох, я не можу! Я не можу! — аж стогнав Майкл, підкотившись до каміна. — Ой, як мені смішно! Ох, Джейн, як мені смішно!

Джейн не відповідала. Бо з нею скоїлася дивна штука. Вона відчула, що від сміху ставала чимраз легша, так ніби в неї напompували повітря. Це було незвично й zarazом дуже приємно, і від цього ще дужче хотілося сміятись. І зненацька її підкинуло вгору, і Джейн попливла в повітрі.

Майкл, зацікавившись з дива, тільки дивився, як вона ширяє по кімнаті. Ось, легенько стукнувшись об стелю, Джейн попливла під нею, поки дісталася до містера Перука.

— Отакої! — вигукнув містер Перук, страшенно здивувавшись. — Чи не хочеш ти сказати, що й у тебе сьогодні день народження?

Джейн покрутила головою.

— Ні? Ну, то тоді ти, певне, наковталась смішильного газу. Агов, обережно, не зачепися за камін!

Останні слова були звернені до Майкла, що несподівано підскочив угору і тепер шугав у повітрі, заходячись з реготу. Ледь черкнувшись об орнамент на каміні, він минув його і бухнувся просто на коліна до містера Перука.

— Привіт! — сказав містер Перук, гаряче потиснувши йому руку. — Оце справді по-дружньому, щоб я так жив! Піднятись до мене вгору, коли я не можу спуститися вниз, — оце воно!

Вони з Майклом презирнулися і враз, закинувши догори голови, зайшлися з сміху.

— Здається мені, — сказав містер Перук до Джейн, — ти можеш про мене подумати, що я — найневихованіша людина в світі. Така в мене мила гостя, а я й досі не запросив її сісти. На жаль, я не маю тут на-

похваті стільця, але, гадаю, ти швидко переконаєшся, що на повітрі дуже зручно сидіти, правду кажу!

Джейн сіла і пересвідчилась, що справді на повітрі сидиться дуже непогано. Вона скинула капелюшок, поклала обік себе, і він завис там без ніякої опори.

— Отак-о! — сказав містер Перук. Тоді обернувся і глянув униз на Мері Поппінс. — Ну, Мері, ми розташувались. Але ж я турбуюся, як ти там. Мушу тобі сказати, я щасливий вітати сьогодні у своїй оселі тебе і моїх маленьких друзів. Ну, Мері, ти супишся... Ти, певно, не похваляєш... е-е-е... усього цього.

Він вказав на Джейн і Майкла і поквалливо промовив:

— Пробач, Мері, люба, але ж ти знаєш, зі мною таке трапляється. І я тобі скажу, я й гадки не мав, що це перейде на моїх маленьких приятелів, слово честі, я цього не сподівався, Мері! Я думав, попрошу їх прийти іншим разом, або ж пригадаю собі щось сумне, або...

— Ну, знаєте, дядьку Альберте! — скривилася Мері Поппінс. — Я такого не бачила зроду! Як це ви в таких літах...

— Мері Поппінс, Мері Поппінс, ідіть до нас! — раптом вихопився Майкл. — Подумайте про щось кумедне й самі побачите — це дуже легко!

— Нам тут без вас сумно! — сказала й Джейн, простягаючи до Мері Поппінс руки. — Подумайте про щось смішне.

— Ох, та їй навіть нема в цьому потреби, — сказав містер Перук, зітхнувши, — вона сама знає, що їй досить лише захотіти — і вона злетить, навіть не усміхнувшись.

І він якось дивно, загадково поглянув на Мері Поппінс, що й досі стояла на килимку перед каміном.

— Що ж, — сказала Мері Поппінс, — усе це дуже нерозумно й не смішно, та коли вже ви всі там, угорі, і, як бачу, не можете спуститись, доведеться мені теж піднятися до вас.

І з цими словами, на диво Джейн і Майклові, вона опустила руки вздовж боків і, не засміявшись, навіть злегесенька не всміхнувшись, шугнула догори і вместилася біля Джейн.

— Скільки вже разів, — пробурчала вона, — скільки разів, цікаво мені знати, я тобі казала: скидай пальто, увійшовши до теплого приміщення?

І вона розщібнула на Джейн пальто, скинула його з неї і рівненько поклала на повітря поруч з капелюшком.

— Так, так, Мері, — задоволено сказав містер Перук і, нахилившись, поклав окуляри на камін. — Ну, ось ми всі зручненько вместилися.

— Нічого собі зручненько! — пирхнула Мері Поппінс.

— І можемо випити чайку, — вів своє містер Перук, ніби й не чув зауваження Мері Поппінс.

І враз на його обличчі проступив переляк.

— Ой лишенько! — вигукнув він. — Як прикро! Я зовсім забув, що стіл же внизу, а ми вгорі. Що ж нам тепер робити! Ми — тут, а стіл — там! Який жах, який жах! Але ж, Господи, це так кумедно!

І він, затуливши обличчя хустинкою, голосно зареготав.

Джейн із Майклом, хоч і як їм було шкода, що тут нема булочок і пирога, й собі не втрималися від сміху.

Містер Перук утер очі.

— На це є тільки одна рада, — сказав він, — треба подумати про щось серйозне, про щось сумне-сумнісіньке. Тоді ми зможемо спуститися на землю.

Ну — раз, два, три — думаймо про щось дуже невеселе!

І вони почали щосили думати, попідпиравши голови руками.

Майкл думав про школу, про те, що одного чудового дня йому доведеться піти вчитися. Але сьогодні й це здалось йому веселим, і він засміявся.

Джейн подумала: «За якихось чотирнадцять років я стану дорослою!» Але це було зовсім не сумно, а, навпаки, дуже гарно і досить утішно. Вона аж усміхнулась, уявивши себе дорослою, в довгій сукні і з сумочкою в руці.

— Ось хоч би моя старенька тітка Емілія, — міркував уголос містер Перук. — Її переїхав омнібус. Сумно, ох, як же сумно! Аж плакати хочеться. А парасолька її лишилася ціла! Хіба ж це не кумедно, га?

Він і сам незчувся, як весь уже трусився від сміху, уявивши собі парасольку тітки Емілії.

— Марна річ, — сказав він, висякавшись. — Нічого в мене не виходить. Та й моїм маленьким друзям теж, здається, не щастить згадати щось сумне. Мері, а чи не стала б ти нам у пригоді? Ми хочемо чаю.

Джейн із Майклом ще й сьогодні не могли б сказати певно, що ж, власне, тоді сталося. Одне вони знали твердо, — що як тільки містер Перук попросив Мері Поппінс, стіл унизу захитався на своїх ніжках, а далі, брязкаючи чашками й висипаючи тістечка з тарілок на скатертину, шугнув через усю кімнату вгору і, плавно повернувшись у повітрі, став перед ними так, що містер Перук опинився на чільному місці.

— Моя люба дівчинко! — вигукнув містер Перук, з гордістю дивлячись на Мері Поппінс. — Я знав, що ти якось нам зарадиш. Ну, Мері, то, може б, ти сіла кінець столу та була б нам за господиню й наливала

чай? А мої маленькі гості нехай посідають обабіч від мене. Отак буде добре, — сказав він, коли Майкл з підскоком перебіг повітрям і вмовився праворуч від нього.

Тепер вони всі розташувалися вгорі круг столу, і жодного бутерброда, жодної грудочки цукру не було забуто.

Містер Перук задоволено всміхнувся.

— Здається, заведено починати з бутербродів, — сказав він до Джейн і Майкла. — Але коли вже сьогодні мій день народження, то ми почнемо не так, як заведено, а, як мені завжди здавалось, треба починати: з пирога!

І він кожному відрізав по великому шматку.

— Ще чаю? — спитав він у Джейн.

Але не встигла вона відповісти, як у двері добре постукали.

— Заходьте! — гукнув містер Перук.

Двері відчинилися, і на порозі стала міс Персіммон з чайником окропу на таці.

— Я подумала, містере Перук, — почала вона, озираючись по кімнаті, — що, може, вам треба буде ще гарячої... Ой лишенько, я зроду... зроду-віку!.. — скрикнула вона, углядивши, що всі вони сидять за столом у повітрі. — Зроду-віку я такого не бачила! Кажу вам правду, містере Перук, я завжди знала, що ви собі трохи дивний. Та я намагалася того не помічати, пам'ятаючи, що ви справно платили за житло. Але такі, як оце, звички — пити з гістьми чай у повітрі... Містере Перук, я просто приголомшена! Це просто негідно, а для джентльмена вашого віку... я б ніколи...

— Ану ж і ви, міс Персіммон? — озвався Майкл.

— Що — я? — гордовито спитала міс Персіммон.

— Ухопите смішильного газу так, як ми?

Міс Персіммон зневажливо труснула головою.

— Сподіваюсь, юначе, — мовила вона, — що я не втратила ще решток самоповаги, щоб метлятися в повітрі, як гумова кулька на шнурку! Красно дякую, я стоятиму на власних ногах, — або я не Емі Персіммон! Ой гвалт, та що ж це діється? Я не можу йти... я... кудись... Ой рятуйте!

Бо зненацька міс Персіммон, цілком усупереч власному бажанню, відірвалася від підлоги і перевальцем пішла в повітрі, коливаючись туди-сюди, немов дуже тонке барильце, і ледве втримуючи в руках тацю. Вона мало не плакала від сорому, коли, нарешті, дісталась до столу і поставила на нього чайник із водою.

— Дякую, — спокійно і дуже ввічливо сказала Мері Поппінс.

Після цього міс Персіммон повернулася і почала пала додолу, усе примовляючи собі під ніс:

— Яка ганьба! Щоб оце я, вихована, статечна жінка!.. мені треба звернутись до лікаря!

Ледве торкнувшись підлоги, вона прожогом кинулася геть з кімнати, заломивши руки.

— Яка ганьба! — ще раз почули вони її стогін, коли вона вже зачинила за собою двері.

— Тепер вона вже не Емі Персіммон, бо не встояла на власних ногах, — прошепотів Майкл до Джейн:

Але містер Перук дивився на Мері Поппінс дивно — нібито й весело, ніби й докірливо.

— Мері, Мері, не треба було тобі, — щоб я так жив! Вона, сердешна, цього не витримає. Та... ой лишенько!.. Як же вона прекумедно чалапала по повітрі! Ой Господи, ой сили небесні!

І він разом з Джейн і Майклом підхопилися з-за столу і знов так і покотились по повітрі, аж за боки беручись від сміху на думку про те, яка смішна була міс Персіммон.

— Ой мамочко! Не смішіть мене, я більше не можу, я лусну! — гукав Майкл.

— Ох, ох, ох! — кричала Джейн, ледве переводячи подих, ухопившись руками за серце.

— О Боже мій, Господи милосердний! — реготав містер Перук, витираючи очі полою піджака, бо ніяк не міг знайти хустинки.

— ЧАС ДОДОМУ! — пролунав раптом голос Мері Поппінс, перекривши регіт, мов голосна сурма.

І враз, в одну мить, Джейн з Майклом і містер Перук опустилися на землю. Гупнули на підлогу усі троє разом, аж луна пішла. Думка про те, що треба Джейн і Майклові йти додому, була їхня перша сумна думка цього дня, і тільки-но вона з'явилася в їхніх головах, як весь смішильний газ одразу вивіявся з них.

Джейн з Майклом, зітхаючи, дивилися, як Мері Поппінс повільно спускається додолу з пальтом і капелюшком Джейн у руках.

Містер Перук і собі зітхнув — глибоко й тяжко.

— Як прикро! — сказав він серйозно. — Дуже сумно, що вам треба йти додому. Для мене це був найвеселіший день. А для вас?

— І для нас, — сказав Майкл журливо, раптом зрозумівши, як невесело стояти на землі і не мати в собі ніякого смішильного газу.

— І для нас, і для нас, — сказала й Джейн, стала навшпиньочки і поцілувала містера Перука у зморшену, мов яблуко, щоку. — І для нас, і для нас, і для нас!

У автобусі, дорогою додому, вони сиділи по обидва боки Мері Поппінс. Обоє були незвично тихі.

Раптом Майкл сонно спитав:

— А часто це буває з вашим дядьком?

— Що буває? — гостро промовила Мері Поппінс, ніби Майкл своїм запитанням хотів її образити.

— Ну, що він підскакує, регочеться й літає у повітрі?

— Літає в повітрі? — голос Мері Поппінс став дуже сердитий. — Може, ти поясниш, що це має означати?

Джейн хотіла була допомогти братові:

— Майкл хоче сказати — чи ваш дядько часто набирає в себе смішильного газу і перекочується попід стелею?

— Перекочується? Попід стелею? Це що за вигадки? Перекочується попід стелею! Скажи ще, що мій дядько — надувна кулька!

Мері Поппінс ображено пирхнула.

— Але ж це правда! Ми бачили!

— Що бачили? Як він перекочувався? Та як ти смієш! Мій дядько, щоб ти знав, тверезий, чесний, працьовитий чоловік, і, будь такий ласкавий, висловлюйся про нього з пошаною. Та не бери в рот квитка! Отаке вигадати — перекочується! Щось нечуване!

Джейн з Майклом Perezирнулися поза спиною в Мері Поппінс. Вони більше нічого не сказали, бо знали, що марно з нею сперечатись, хоч би які дива діялись перед очима.

Отож вони тільки Perezирнулися, немов казали одне одному: «Чи правда це чи ні? Про дядька Мері Поппінс? Чия правда — наша чи її?» Але ніхто не міг їм відповісти.

Автобус мчав уперед, перехилиючись, ревучи й підскакуючи.

Мері Поппінс сиділа поміж дітьми, ображена, мовчазна. Та ось, потомлені, вони присунулись до неї ближче, пригорнулися щільніше і, все ще спантеличені, поснули...

МІС ЖАЙВОРОН ТА ІЇ ЕНДРЮ

Міс Жайворон мешкала в сусідньому будинку.

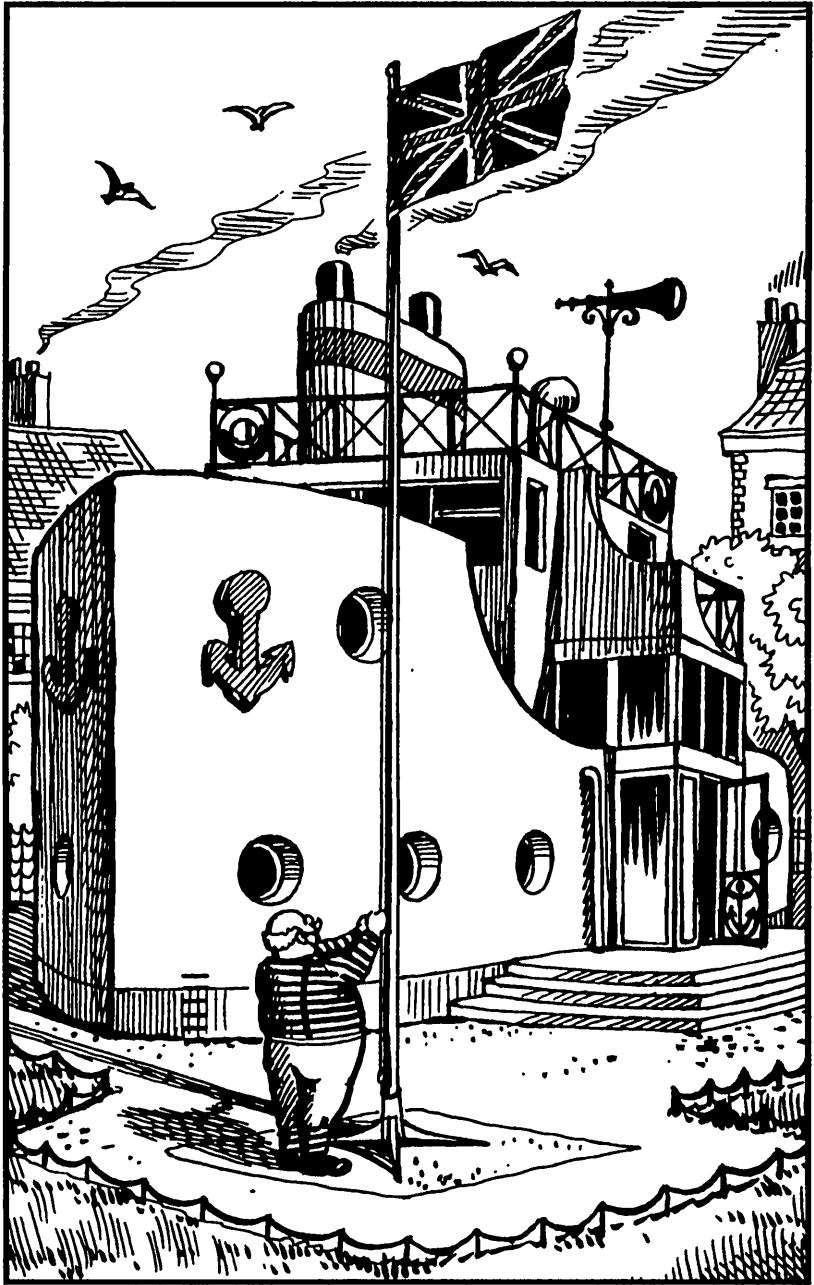
Але перш ніж повести розповідь далі, треба вам сказати, який він був — сусідній будинок. А був він великий, чи не найбільший на всю Вуличку. Казали, що навіть Адмірал Бум заздрих міс Жайворон на її чудовий будинок, хоча в його власному будинку димарі були точнісінько мов корабельні труби, а в садку в нього стояла щогла. Мешканці Вулички не раз чули, як він, минаючи будинок міс Жайворон, вигукував:

— А, хай мені горлянка лусне! Навіщо їй такий будинок?

І найдужче Адмірал Бум заздрих на те, що до будинку міс Жайворон вело двоє воріт. Одні — для Родичів і Приятелів, а другі — для Різника, Пекаря і Молочаря. Якось Пекар помилився і зайшов тими ворітьми, що призначалися тільки для Родичів і Приятелів, і міс Жайворон так розгнівилася, що присяглась не брати в нього ніякого хліба.

Та кінець кінцем їй довелося пробачити Пекареві, бо на всю Вуличку тільки він умів пекти такі маленькі булочки з хитромудро закрученим хрумким вершечком. А все ж відтоді вона не дуже-то його любила, і як він приходив, то насував капелюха аж на самісінькі очі, — щоб міс Жайворон думала, ніби то не він, а хтось зовсім інший. Проте її ніколи не можна було обдурити.

Джейн з Майклом завжди знали, коли міс Жайворон у себе в садку або десь поблизу у Вуличці, бо на ній було стільки брошок, намиста й сережок, що вона всім дзвеніла й бряжчала, наче полковий оркестр. І щоразу як вона їх зустрічала, то казала одне:

— Доброго ранку! (Чи «Добридень!»), коли був уже день, а не ранок). — Ну, то як наше здоров'ячко сьогодні?

І Джейн з Майклом ніколи не знали, чи вона питає про їхнє здоров'ячко, чи про здоров'ячко своє власне та свого Ендрю.

Тому вони просто відповідали:

— Добридень! (Чи там «Доброго ранку!»), якщо це було вранці).

Цілий день, хоч би де діти були, вони чули, як міс Жайворон голосно гукала:

— Ендрю, а де ти?

Або:

— Ендрю. Не можна виходити надвір без пальта!

Або ж:

— Ендрю, іди-но до мамуні!

Чуючи таке, хтось би подумав, що Ендрю — маленький хлопчик. Та, зрештою, Джейн і думала, що для міс Жайворон Ендрю й є маленький хлопчик. Але Ендрю був не хлопчик. Ендрю був песик — один з тих малих, м'якесеньких пухнастих цуциків, які дуже нагадують хутряну муфту, поки не загавкають. Бо, звичайно, коли вже вони загавкають, тоді всі бачать, що то ніяка не муфта: хутряна муфта ніколи не зчинить такого галасу.

Отож цей Ендрю жив таким розкішним життям, що ви б подумали — він замаскований персидський шах. Він спав на шовковій подушечці у кімнаті міс Жайворон, двічі на тиждень їздив у її машині до Перукаря, що мив його шампунем; він їв вершки щосніданку, щообіду й щовечері, а інколи ще й криветки, і мав аж четверо пальт у смужку й картку різних кольорів. У Ендрю навіть буденного дня було повно усього такого, що іншому трапляється хіба там на день народження. А вже коли був день

народження в Ендрю, то на його святковий пиріг ставили дві свічки замість однієї за кожний прожитий рік.

Наслідком усього цього було те, що Ендрю дуже не любили всі у Вуличці. Люди відверто сміялися, коли бачили, як він у розкішному пальті, сидячи в глибині машини міс Жайворон з прикритими хутряним килимом ногами, їхав до Перукаря. А того дня, коли міс Жайворон купила йому дві пари маленьких шкіряних черевичків, щоб він міг гуляти в Парку за будь-якої погоди, всі сусіди збіглись під його ворота – подивитися і нишком покепкувати над Ендрю.

– Фу! – сказав якимось Майкл, коли вони удвох із Джейн стежили за Ендрю крізь садову огорожу. – Фу, ну вже ж він і нікчема!

– А ти звідки знаєш? – спитала Джейн, дуже зацікавлена.

– Знаю. Я чув, так уранці назвав його тато! – відповів Майкл і зареготався так, щоб почув Ендрю.

– Він *не нікчема!* – промовила Мері Поппінс. – І годі балакати!

І вона сказала правду. Ендрю не був нікчема, як ви незабаром самі пересвідчитесь.

Не думайте, що він не поважав міс Жайворон. Він її поважав, навіть на свій лад любив. Та й як було йому не любити тієї, що завжди була до нього така добра, відколи він був ще малесеньким цуценятком, – хоч вона й занадто часто його цілувала. А проте не було сумніву, що життя, яким жив Ендрю, йому просто остогидло. Він віддав би половину усього свого багатства, – якби мав його, – за шмат сирого м'яса, замість осоружної курячої грудинки чи омлету зі спаржею.

Бо в найглибшому, найпотаємнішому куточку свого серця Ендрю плекав мрію бути простим дворовим

собакою. Він ще й раз у неминув свого родоводу, який висів на стіні у вітальні міс Жайворон, не здригнувшись із сорому. І не раз, не два він думав собі, що нехай би краще в нього не було ні батька, ні діда, ні прадіда, коли міс Жайворон із цим так носить.

Через своє палке бажання стати дворовим собакою він і друзів собі вибирав серед дворових собак. І як тільки траплялася нагода, він так і летів до воріт і сідав там, чекаючи котрого з них, щоб перекинутися простим щирим словом. Але міс Жайворон ледве, було, його помітить, неодмінно зчинить галас:

— Ендрю, Ендрю, йди додому, любчику, не підходь до цих жахливих волоцюг!

І звичайно, Ендрю мусив іти додому, бо міс Жайворон не завагалась би віднести його на руках і тим самим навіки зганьбити. І Ендрю червонів і чимдуж кидався нагору сходами, щоб приятелі, буває, не почули, як хазяйка називає його «моїм золотком», «моїм щастячком», «моєю цукерочкою».

Найбільшим приятелем Ендрю був не просто собі дворовий собака, а ПОСМІХ ЛЮДСЬКИЙ. Він був наполовину ердель, наполовину гончак, і обидві половини були гірші. Де тільки траплялася на вулиці бійка, він ліз у найбільшу гущу; йому перепадало від Листоноші та Регулювальника. І найдужче в світі любив він нишпорити в риштаках і цебрах із сміттям. Він таки справді був ПОСМІХ ЛЮДСЬКИЙ для всієї Вулички, і чимало людей дякувало долі, що він не їхній собака.

Але Ендрю любив його і, де лиш міг, шукав з ним зустрічі. Іноді їм щастило хіба що мимохідь обнюхати одне одного в Парку, але траплялось, хоч і дуже рідко, що вони довгенько гомоніли собі вдвох під хвірткою. Тоді приятель переказував Ендрю всі міські

плітки і при цьому так безцеремонно реготався, що відразу було видно, як він усім тим гордує.

І раптом посеред розмови з вікна лунав голос міс Жайворон, і чужий пес підводився, показував їй язика, підморгував Ендрю і перевальцем рушав від хвіртки, ніби йому було байдужісінько про все на світі.

Ендрю, звичайно, ніколи не дозволялося виходити за хвіртку, хіба що з міс Жайворон — на прогулянку до Парку — або з котрою її служницею — робити манікюр.

Тож уявіть собі, як здивувались Джейн і Майкл, побачивши, що Ендрю сам-самісінький женеться повз них Парком, прищуливши вуха й задерши хвоста, ніби доганяючи тигра.

Мері Поппінс рвучко смикнула візок з Близнятами на себе, щоб Ендрю зопалу не увігнався в нього та не перекинув разом з дітлахами. А Джейн з Майклом почали його дражнити.

— Ти, Ендрю, а де твоє пальто? — загукав Майкл, підробляючись під тонкий, пискливий голосок міс Жайворон.

— Ендрю, капосний хлопчиську! — підхопила Джейн, і, звісно, голосок міс Жайворон вийшов у неї краще, бо вона ж була дівчинка.

Але Ендрю тільки зневажливо глянув на обох і голосно загавкав, дивлячись на Мері Поппінс.

— Гав-гав? — проказав він дуже швидко.

— Постривай лиш. Здається, звернути направо, і перший будинок з лівого боку, — сказала Мері Поппінс.

— Гав-гав? — знов так само швидко кілька разів промовив Ендрю.

— Ні, садка там немає. Тільки задвірок. Ворота майже завжди відчинені.

Ендрю знов загавкав.

— Я не певна, — сказала Мері Поппінс. — Але, мабуть, що так. Він звичайно приходить о цій порі додому.

Ендрю задер голову і щодуху припустив бігти. У Джейн і Майкла очі з дива поробились завбільшки як блюдця.

— Що він сказав? — в один голос запитали діти.

— Просто собі привітався, — промовила Мері Поппінс і так затиснула губи, наче не збиралась більше випустити з них ані словечка.

А Джон з Барбарою все щось лебеділи у візочку.

— Ні, не просто так, — озвався Майкл.

— Не просто! — підхопила Джейн.

— Ну, звичайно, ви ж краще знаєте. Як завжди, — згорда відказала Мері Поппінс.

— Я знаю! Він, мабуть, питався у вас, де хтось живе, — почав був Майкл. — Я знаю...

— Ну, коли ти знаєш, то чого ж морочиш мені голову й розпитуєш? — озвалась Мері Поппінс. — Я тобі не довідник.

— Ох, Майкле, — вимовила Джейн. — Вона нічого ніколи не скаже, якщо ти з нею так говоритимеш. Мері Поппінс, скажіть нам, будь ласка, що вам казав Ендрю!

— Спитай он його! Він знає! Пан Всезнайко! — сказала Мері Поппінс, зневажливо кивнувши головою на Майкла.

— Ох, ні, я не знаю, слово честі, не знаю! Мері Поппінс, ну скажіть!

— Пів на четверту. Час іти на підвечірок, — сказала Мері Поппінс, повернула візок і знов так міцно стулила губи, наче то були не губи, а корабельний люк.

За цілу дорогу додому вона не промовила ані слівця. Джейн з Майклом трохи відстали.

— Це ти винен! — сказала Джейн. — Тепер ми ніколи не дізнаємось!

— То й не треба! — затявся Майкл і щосили штовхнув свій самокат. — Я й не хочу знати.

Та насправді він страшенно хотів довідатись.

І сталось так, що й він, і Джейн, і геть усі у Вуличці дізналися про це ще до підвечірку.

Діти з Мері Поппінс саме мали перейти Вуличку навпроти свого Будинку, як почули крики біля сусіднього: там робилося щось дивне. Обидві покоївки міс Жайворон бігали, мов несамовиті, по садку, зазираючи під кожний куш і заглядаючи на кожне дерево, так наче загубили найдорожчий скарб. Там-таки преповажно збавляв час і Робертсон Ей, змітаючи мітлою жорству на доріжці в садку міс Жайворон, ніби сподівався знайти загублений скарб під камінцями.

Сама міс Жайворон метушилася в садку, вимахувала руками й знай кричала:

— Ендрю, Ендрю! Ох, він пропав! Мій любий хлопчик пропав! Треба повідомити поліцію! Я поїду до Прем'єр-Міністра!

— Бідолашна міс Жайворон! — зітхнула Джейн і кинулась через дорогу.

Їй стало страшенно шкода міс Жайворон, що здавалась такою пригніченою.

Але втішив міс Жайворон не хто інший, як Майкл. Уже повернувши до хвіртки Будинку Номер Сімнадцять, він окинув поглядом Вуличку і побачив...

— Он біжить Ендрю! Міс Жайворон, дивіться, оно, завертає за будинок Адмірала Бума!

— Де? Де він? Покажи! — вигукнула міс Жайворон, ледве зводячи подих, і подивилася туди, куди показував Майкл.

І справді, Ендрю був там. Він ішов так поволеньки й так спокійно, ніби нічим у світі не журився, а обіч нього виступав великий пес, що був наполовину ердель, наполовину гончак, і обидві половини були гірші.

— Ну, слава Богу! — вигукнула міс Жайворон і голосно зітхнула. — Який тягар спав з моєї душі!

Мері Поппінс із дітьми стояли у Вуличці біля хвіртки будинку міс Жайворон. Сама міс Жайворон та обидві її покоївки посхилялися на огорожу. Робертсон Ей кинув замітати й сперся на держак мітли, і всі вони мовчки дивилися, як Ендрю повертається додому.

А вони з приятелем спокійнісінько підходили до гурту, безтурботно помахуючи хвостами і попідводивши вуха; і, глянувши в очі Ендрю, кожний би сказав, що хоч би які цей собака мав думки, він не збирається від них відступатись.

— Ох, цей жахливий пес! — промовила міс Жайворон, углядивши супутника Ендрю. — Геть, іди геть, іди додому! — закричала вона.

Але пес тільки сів на тротуар, почував лівою лапою праве вухо й позіхнув.

— Геть, іди геть! Іди собі! Іди собі! — міс Жайворон люто махала на пса руками. — А ти, Ендрю, — вела вона далі, — іди додому зараз мені! Щоб оце піти собі кудись, та ще як — самісінькому й без пальта! Я вкрай тобою незадоволена!

Ендрю спроквола гавкнув, але не поворухнувся.

— І що тільки ти, Ендрю, собі думаєш? Іди додому, зараз же! — наполягала міс Жайворон.

Ендрю знов гавкнув.

— Він каже, — озвалася Мері Поппінс, — що не піде додому.

Міс Жайворон обернулася і згорда подивилася на неї.

— Звідки ви знаєте, що каже мій собака, дозвольте вас запитати? Звичайно ж, він піде!

Але Ендрю тільки труснув головою і кілька разів стиха завив.

— Він не піде, — знов сказала Мері Поппінс. — Не піде, якщо разом з ним не піде його приятель.

— Які нісенітниці! — розсердилася міс Жайворон. — Такого бути не може! Невже б я пустила оцього незугарного приблуду до свого садка?

Ендрю кілька разів гавкнув.

— Він каже, що він саме цього хоче, — пояснила Мері Поппінс. — Та й це не все: він каже, що піде собі геть звідси і житиме разом з своїм приятелем, якщо приятелеві не дозволять жити тут із ним.

— Ох, Ендрю, ти цього не зробиш, як ти можеш, після всього, що я для тебе зробила, і взагалі...

Міс Жайворон мало не плакала.

Ендрю гавкнув і відвернувся.

Чужий пес підвівся.

— Ох, він таки піде! — злякалася міс Жайворон. — Бачу, що піде! Він піде від мене!

Міс Жайворон якусь хвилину схлипувала в хустинку, тоді шморгнула носом і сказала:

— Що ж, нехай так, Ендрю. Я згодна. Нехай цей... цей... дворовий пес лишається. Звісно, з умовою, що спатиме він у підвалі, де вугілля.

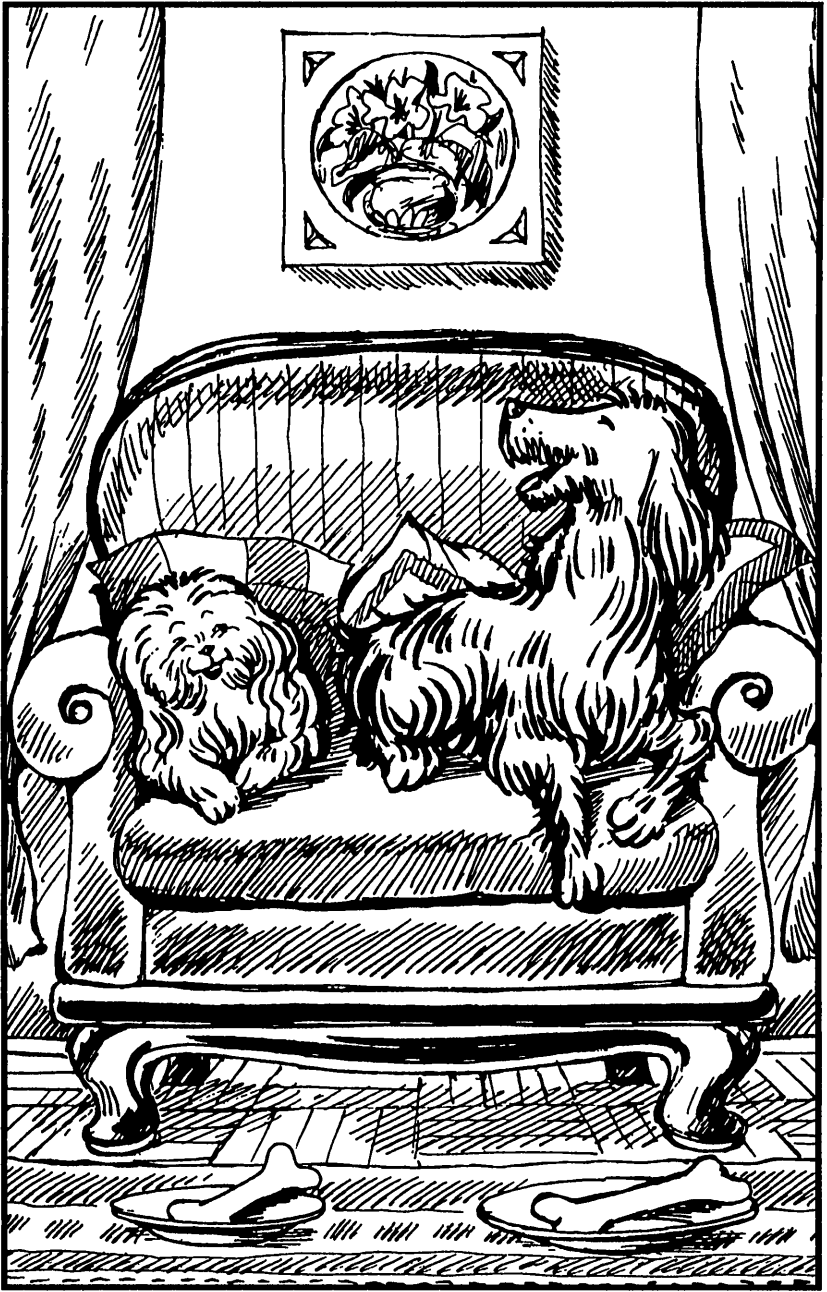
Ендрю знов гавкнув.

— Він каже, пані, що так він не згоден. Його приятель теж повинен мати шовкову подушку і спати у вашій кімнаті. А ні — то він спатиме в підвалі з своїм приятелем, — пояснила Мері Поппінс.

— Ендрю, як ти можеш? — простогнала міс Жайворон. — Я ніколи на таке не згоджуся!

Ендрю поворухнувся, ніби збирався рушати. Чужий пес і собі.

— Ох, ох, він мене кидає! — вереснула міс Жайворон. — Ну, добре вже, Ендрю, нехай буде, як ти хочеш. Він спатиме в моїй кімнаті. Та я ніколи вже не буду щаслива. Ніколи, ніколи! Через цього поганого пса!

Вона втерла сльози і повела далі:

— Я ніколи такого не сподівалася від тебе, Ендрю! Та я нічого більше не скажу. Нехай я страждатиму мовчки. А це... е-е-е... створіння я зватиму Приблудою чи Знайдою... чи...

При цих словах міс Жайворон чужий собака поглянув на неї вкрай обурено, а Ендрю голосно гавкнув.

— Вони кажуть — ви повинні звати його Віллебі, й ніяк інакше... — сказала Мері Поппінс. — Його ім'я — Віллебі.

— Віллебі? Ну й ім'я! Чимраз то краще! — сказала міс Жайворон у розпачі. — А що він зараз каже? — обернулася вона до Мері Поппінс, бо Ендрю знов гавкнув.

— Він каже, що коли він повернеться, ви більше не повинні силувати його одягатися в пальто і їздити до перукарні. Це його останнє слово, — відповіла Мері Поппінс.

Запала тиша.

— Що ж, гаразд, — озвалася нарешті міс Жайворон. — Але я тебе попереджаю, Ендрю: якщо ти помреш від застуди — я не винна!

Сказавши це, вона повернулася і з ображеною міною пішла сходами вгору, шморгаючи носом і змахуючи зі щік останні сльозини.

Ендрю задер голову до Віллебі, немов казав: «Ходімо!», і приятелі біч-о-біч неквапом подалися садовою доріжкою, вимахуючи хвостами, ніби прапорами, і слідом за міс Жайворон увійшли до будинку.

— А бач, він і не нікчема! — сказала Джейн на сходях, коли вони з Майклом йшли до своєї кімнати.

— Ні, — погодився Майкл. — Але як тобі здається, звідки Мері Поппінс знала про це?

— Хтозна, — відповіла Джейн. — А вона нам ніколи-ніколи не скаже, це я знаю.

КОРОВА-ТАНЦЮРИСТКА

Джейн лежала в ліжку. Голова її була підв'язана строкатою шовковою хустиною Мері Поппінс: у неї боліло вухо.

— А як воно тобі болить? — став допитуватись Майкл.

— Так, наче в мене в голові гармати бухкають, — сказала Джейн.

— Справжні гармати?

— Ні, тріскáчки.

— О-о! — тільки й промовив Майкл.

Ще трішечки, і він би й собі схотів, щоб у нього боліло вухо. Бо виходить, що це так цікаво!

— Почитати тобі книжку? — сказав він і рушив до полиці.

— Ні, я не можу слухати, дуже болить, — відповіла Джейн, притуливши до вуха руку.

— А хочеш, я сяду біля вікна і буду тобі казати, що побачу?

— Ну сядь, — сказала Джейн.

І Майкл майже цілий день сидів біля вікна й розказував Джейн про все, що діялося надворі. Часом те, що він казав, було нудне собі, а часом то й дуже цікаве.

— О! Адмірал Бум! — повідомляв він. — Вийшов з хвіртки й біжить кудись. Вже близько. Ніс червоний-червоний, і циліндр на голові. О, він уже проти сусідської хвіртки!

— А він каже «Хай мені горлянка лусне!»?

— Не чути. Мабуть, каже... Одна покоївка міс Жайворон вийшла в садок. А Робертсон Ей у нашому садку підмітає листя і дивиться на неї через огорожу. А тепер сів, відпочиває.

— У нього серце хворе, — сказала Джейн.

— Як ти знаєш?

— Він мені сказав. Говорив, що лікар йому наказував якомога менше працювати. А тато казав, що коли Робертсон Ей робитиме, як наказував лікар, то він його звільнить... Ох, як же ж бухкає! — скрикнула Джейн, знов хапаючись за вухо.

— Ого! — раптом вигукнув Майкл біля вікна.

— Що там таке? — підхопилася в ліжку Джейн. — Кажи!

— Такого ще не бувало! У Вуличці — корова! — кричав Майкл, підстрибуючи на стільці.

— Корова? Яка тобі корова? Корова — посеред міста? Що ти кажеш? Мері Поппінс! — загукала Джейн. — У Вуличці — корова! Майкл каже!

— Бо корова! І йде помаленьку. Задирає голову через усі хвіртки і роздивляється скрізь, наче що загубила, а тепер шукає!

— І я хочу подивитися, — завилали Джейн.

— Он! — вказав Майкл за вікно і поглянув на Мері Поппінс. — Чудно, правда?

Мері Поппінс невдоволено визирнула у вікно. І раптом аж зацікавилася з несподіванки.

— Нема тут нічого чудного, — сказала вона, обернувшись до Джейн і Майкла. — Я знаю цю корову. Вона була щира приятелька моєї матері, і я буду вам вельми вдячна, якщо ви розмовлятимете з нею чомно.

Вона розгладила на собі фартух і поглянула на дітей дуже суворо.

— А ви її давно знаєте? — ввічливо спитав Майкл, сподіваючись, що, коли поводитиметься якнайчемніше, то довідається про корову ще щось.

— Знала вже й тоді, як вона ще до Короля не ходила.

— А коли це було? — улесливо спитала Джейн.

Мері Поппінс перевела погляд десь удалину. Її очі немовби дивилися на щось, чого діти не бачили. Вони напружено чекали.

— Було це в давню давнину, — почала Мері Поппінс неквапливо, як звичайно розказують казку. Тоді помовчала, ніби пригадуючи собі те, що сталося за багато сотень років до нашого часу.

Руда Корова — таке вона мала ім'я. Моя мати казала, що це була дуже статечна Корова, і добре їй велося. Вона жила в лузі, найкращому за всі довколишні луги, широкому й рясно вкритому жовтцем з квітками завбільшки як блюдця і кульбабами, що стояли виструнчившись, мов солдати. Як тільки вона з'їдала голову одного такого солдата-кульбаби, натомість умить виростав інший, у зеленому військовому мундирі і жовтій гусарській шапці.

Корова жила там зроду, — моїй матері вона не раз казала, що не пам'ятає, щоб коли жила десь-інде. Межами того її квітчастого світу був великий живопліт і небо, і вона зовсім не знала, що там, поза ними. Руда Корова була дуже пристойна добродійка, завжди поводитись, як справжня леді, і твердо знала, ЩО до ЧОГО. Для неї кожна річ була або гарна, або погана, і ніяка інша. Кульбаба була або солодка, або кисла, іншого смаку вона ніколи мати не могла.

Руда Корова була дуже зайнята. Вранці вона давала уроки Рудій Теличці, своїй доні, а після обіду навчала її гарно поводитись і мукати, — одне слово, навчала її всього, що треба знати добре вихованому теляткові. Потім вони удвох вечеряли, і Руда Корова навчала Руду Теличку відрізняти добре зілля від поганого, — а вночі, коли дитя лягало спати, мати заходила на край луку і там, жуючи жуйку, снувала свої спокійні думки.

Дні її минали всі однаковісінько. Одне Руде Телятко виростало і йшло у світ, а замість нього з'являлося інше. Не диво, що Руда Корова гадала собі й далі жити так само, як досі. І звичайно, їй здавалось, що їй і бажати більше нічого, — аби тільки її життя до кінця не змінилось.

Та саме тоді, коли вона ото так собі гадала, несподіванка, — як згодом сама вона казала своїй матері, — вже підстерігала її. Вона впала на Руду Корова якось уночі — такої ночі, коли навіть зорі в небі були мов квітки кульбаби, а місяць посеред нього здавався велетенською стокроткою.

Тієї ночі, коли вже Руда Теличка давно спала, Руда Корова раптом підхопилася і пішла танцювати. Вона танцювала натхненно й прекрасно, чудово витримуючи такт, хоч їй ніхто не грав до танцю. Вона починала польку, тоді переходила на буйний шотландський танок, а далі — на зовсім особливий, який вигадала сама. А поміж танцями робила реверанси і низько вклонялася, черкаючись головою об квітки кульбаби.

— Господи! — сказала сама собі Руда Корова, витанцювуючи матроський танок. — Це просто якесь диво! Я завжди мала танці за щось непристойне, а, виходить, це не так, бо ось я танцюю сама, а я ж для будь-кого можу служити за взірець!

І вона танцювала й танцювала, дуже вдоволена сама з себе. Та зрештою втомилася і вирішила, що вже натанцювалася досхочу й що треба лягти спочити. Але, на превеликий подив собі, вона відчула, що не може спинитися і не танцювати. Коли вона спробувала була лягти біля Рудої Телички, ноги її не послухалися. Вони все вистрибували й ходили вихиляса, і, звісно, вона вистрибувала й ходила вихиляса разом з ними. Ось вона полинула по лузі в нестримному

вальсі, то підлітаючи вгору, то виступаючи навшпіньочки.

— Господи, як усе це дивно! — примовляла вона поміж танцями, і виходило це в неї, як у справжньої леді. Проте спинитися вона не могла.

Настав ранок, а вона все танцювала, і Руденька Теличка мусила снідати кульбабами сама-самісінька, бо Руда Корова неспроможна була навіть трішечки спинитися, щоб попоїсти.

Цілісінький день вона танцювала, кружляючи вздовж і вишир лугом, а Руда Теличка бігла слідком за нею і жалібно мукала. Коли ж настала й друга ніч, а вона все так само танцювала і так само не могла спинитися, Руда Корова непомалу стурбувалась. А коли протанцювала без упину цілий тиждень, то простотакимало з розуму не спала.

— Треба піти спитати поради в Короля, — вирішила вона, труснувши головою.

І Руда Корова поцілувала Руденьку Теличку, наказала їй гарно поводитися, повернулася й, протанцювавши через увесь луг, подалася до Короля.

Цілу дорогу вона танцювала. Інколи їй щастило вскубнути який пагінець із живоплоту понад шляхом, і кожний, побачивши її, торопів з дива. Але дужче за всіх дивувалася сама Руда Корова.

Аж ось вона прийшла до палацу, у якому жив Король. Смикнула за шнурок дзвінка, і, коли брама перед нею відчинилася, протанцювала в сад, а звідти широкою доріжкою — до королівського трону.

Король сидів на троні і дуже старанно укладав нову збірку законів. Його секретар записував їх у невеличкий червоний записничок у тому порядку, в якому Король придумував.

Довкола було повно придворних і фрейлін, вони були вичепурені і говорили всі одразу.

— Скільки я сьогодні придумав законів? — спитав Король, обернувшись до секретаря.

Секретар полічив у червоному записнику.

— Сімдесят два, ваша величність, — сказав він, низько вклоняючись і поглядаючи, щоб не перечепитись через своє гусяче перо, — таке воно було велике.

— Гм. Непогано — за годину роботи! — сказав Король, дуже вдоволений із себе. — Тоді на сьогодні досить.

Він підвівся і дуже вишукано загорнувся в горностаєву мантію.

— Карету! Мені час до Перукаря! — велично сказав він.

І раптом помітив Руду Корову.

Він знову сів і взяв у руки королівське берло.

— А це що таке, га? — владно спитав він, коли Руда Корова підтанцювала до підніжжя трону.

— Корова, ваша величність, — сказала вона просто.

— Це я бачу, — мовив Король. — Я ще не втратив зору. Але чого вам треба? Кажіть, та швидше, бо я о десятій мушу бути в Перукаря. Довше він не чекатиме, а мені треба підстригтися. Та киньте, ради всіх святих, оці стрибки й викрутаси! — роздратовано додав він. — Мені від них аж у голові паморочиться!

— Аж у голові паморочиться! — луною підхопили всі придворні.

— У тому-то й лихо, ваша величність. Я не можу спинитися, — жалібно промовила Руда Корова.

— Не можете спинитись? Дурниці! — розсердився Король. — Зараз же припиніть! Я, Король, вам наказую!

Руда Корова зробила просто-таки героїчне зусилля. У неї аж усі кістки повипиналися. Так вона силкувалась зупинитися. Та все даремно. Вона й далі танцювала перед королівським тронем.

— Я намагалася, ваша величність. Але не можу. Я танцюю вже цілих сім днів. Я ані заснула. Ї їсти майже не їла. Скубнула глоду раз чи двічі, ото й усе. Тому я й прийшла просити вашої поради.

— Гм! Дуже дивно, — мовив Король, зсунувши корону набік і чухаючи потилицю.

— Дуже дивно! — сказали придворні, й собі чухаючи потилиці.

— Ї як воно вам здається? — спитав Король.

— Дивно, — відповіла Руда Корова. — Ї все-таки... — Вона замовкла, ніби добираючи слово. — Все-таки приємно. Так наче в тебе всередині бринить сміх.

— Дивовижно! — сказав Король і, підперши голову рукою, загадався, що ж тут найкраще зробити.

Враз він зірвався на ноги й вигукнув:

— Сили небесні!

— Що, ваша величність? — скрикнули придворні.

— Та невже ж ви не бачите? — гукнув Король, так розхвилювавшись, що впустив з рук берло. — Який же я дурень, що відразу не помітив! Ї які ж ви всі телепні! — Він у гніві обернувся до придворних. — Хіба ж ви не бачите, що в неї на розі зачепилася падуча зоря!

— Он воно що! — закричали придворні, бо й вони раптом тепер помітили зорю. Ї що довше дивилися, то, здавалося, ясніше вона сяяла.

— У тому-то й лихо! — сказав Король. — Нуте, любі мої придворні, зніміть лишень цю зорю, щоб оця... е-е-е... леді припинила танцювати й могла поспідати. Це зірка вам такого наробила, добродійко, — сказав він Рудій Корові, і знов до придворних: — Ну ж бо, починайте!

Він кивнув Старшому придворному, який галантно став перед Рудою Коровою і потяг зірку. Зірка не піддалася.

До Старшого придворного один по одному потяглися інші, — кожний хапав переднього за стан, — аж поки їх набралася довжелезна низка і всі вони стали гратись у «Чий батько дужчий» із зорею.

— Ой, голову, голову! — благала Корова.

— Тягніть дужче! — крикнув Король.

Придворні потягли ще дужче. Вони тягли так, що в них обличчя поробилися червоні, як малина. Вони тягли, поки їм стало зовсім несила тягти, і всі вони попадали один на одного. А зірка й з місця не зрушила. Вона, як і перед тим, міцно сиділа на розі.

— Тц-тц-тц! — заклацав язиком Король. — Секретарю, погляньте лишень в Енциклопедію: що там є про Корів Із Зірками На Рогах?

Секретар став навколішки і поліз під трон. Потім враз виринув звідти з величезною зеленою книгою в руках, яка завжди там лежала про всяк випадок: ану ж король схоче щось довідатись.

Секретар погортав сторінки.

— Немає нічого, ваша величність. Є тільки про Корову, Що Перескочила Місяць, ви ж знаєте. Ось:

Гей, рипці, рипці —
Кіт заграв на скрипці,
А Корова через Місяць — скік!
Песик дивувався,
Весело сміявся,
А вазон з віконця геть утік.

Король потер підборіддя, — це допомагало йому думати. Тоді з серцем зітхнув і поглянув на Руду Корову.

— Ось що я вам скажу, — промовив він, — спробуйте-но й собі.

— Що — спробувати? — перепитала Руда Корова.

— Перескочте Місяць. Це може зарадити. Так чи так, а спробувати варто.

— Мені? — обурено випросталася Руда Корова.

— Вам, вам, а то ж кому? — нетерпляче сказав Король. Він квапився до Перукаря.

— Ваша величність, — промовила Руда Корова, — наважуюсь щонайпокірніше вам нагадати, що я — добропорядна, пристойна худобина, і мене змалечку вчили, що стрибати — це заняття не для справжніх леді.

Король підхопився і махнув на неї берлом.

— Добродійко, — сказав він, — ви прийшли до мене просити поради, і я вам її дав. Ви хочете танцювати довіку? Хочете довіку мучитися голодом? Довіку не спати?

Рудій Корові згадався солодкий смак соковитої кульбаби. Згадалася лугова травиця, на якій було так м'якенько лежати. Вона подумала про свої потомлені ноги, яким так треба спочинку. І вона сказала подумки: «Хіба, може, однісінький разочок. Це ж — ніде нічого, та ніхто й не знатиме, крім Короля».

— Як ви гадаєте, це дуже високо? — спитала вона вголос, не перестаючи танцювати.

Король поглянув на Місяць.

— Гадаю, не менше як миля, — сказав він.

Руда Корова кивнула головою. Вона й сама так думала.

Вона ще якусь мить поміркувала — і зважилась.

— Ніколи я не сподівалася, що до такого доживу, ваша величність. Сtribати через Місяць! Та я спробую! — І вона зробила граційний реверанс у бік трону.

— От і добре, — задоволено сказав Король, радіючи, що, мабуть-таки, встигне до Перукаря. — Ідіть за мною.

Він подався в сад, а Руда Корова і придворні рушили слідом за ним.

— Ну, — мовив Король, коли вони вийшли на галювину, — як я свисну — стрибайте!

Він витяг з кишені жилета великий золотий свисток і легенько дмухнув у нього, щоб переконатися, що там нема пилюки.

Руда Корова танцювала, вся так і виструнчившись.

— Ну, — сказав Король, — раз!..

— Два!

— Три!

І він свиснув.

Руда Корова набрала повітря, відштовхнулась як тільки могла найдужче — і скочила!

Це був нечуваний стрибок! Земля миттю шугнула кудись униз. Постаті Короля і придворних робилися дедалі менші й менші, аж поки зовсім розтанули внизу. А вона летіла усе вище в небо, поміж зорі, що снували довкола, мов великі золоті тарілки, і зненацька, освітлена ясним сяйвом, відчула холодний дотик місячного проміння. Вона заплющила очі, пролітаючи над Місяцем, а коли яскравий, чарівний місячний блиск перестав її сліпити, коли вона вже знов летіла до Землі, Руда Корова нахилила голову і раптом відчула, що зірка спала з її рога і з розгону покотилась через усе небо. І Корові здалось, що, коли зірка поринула в темряву, звідти долинули могутні хвилі музики.

Ще мить — і Руда Корова знов стояла на Землі. На превеликий свій подив, вона побачила, що стоїть не в королівському садку, а на рідному, вкритому кульбабами лузі.

І вона не танцювала. Ноги її були такі негнучкі, мов витесані з каменю, і ступала вона розважливо й статечно, як і належить кожній добропорядній корові. Спокійно й упевнено вона йшла лугом, назустріч Рудій Теличці, скушуючи мимохідь голови золотистим кульбаб'ячим солдатикам.

— Як добре, що ви повернулись! — сказала Руда Теличка. — Мені було так сумно самій!

Руда Корова поцілувала її і кинулась до паші. Це вперше за цілий тиждень вона могла як слід попоїсти. Тому-то, щоб заморити голод, їй довелося з'їсти аж кілька бойових полків кульбаби. Тоді їй стало краще. І знову вона почала жити так, як жила раніше.

Спершу їй дуже подобалось таке спокійне, нормальне життя, вона тішилась, що може собі поснідати без ніяких танців, і полежати на траві, й виспатися вночі, замість до самого ранку виробляти реверанси перед Місяцем.

Але з часом вона відчула якість невдоволення. Ні, її квітчастий луг і її Руденька Теличка були їй так само любі, як і колись, а проте чогось їй бракувало, а чого — вона не могла зрозуміти. Нарешті вона збагнула: їй бракує її зірки. Видно, Руда Корова неабияк звикла танцювати і впиватися почуттям щастя, яке дарувала зірка, бо знов ладна була закружляти в матроському танці, аби тільки з зіркою на розі.

Вона стала нервова. Втратила апетит, і її характер дедалі дужче псувався. Тепер вона часто плакала, нібито без жодної на те причини. Кінець кінцем, вона прийшла до своєї матері, усе їй розповіла і попросила поради.

— Голубонько! — сказала їй моя мати. — Невже ж таки ви гадаєте, що з неба за цілий вік падає тільки одна зірка? Та щоночі їх зриваються мільйони, щоб ви знали! Тільки, звісно, вони падають не в одне місце. Не сподівайтесь, що на той самий луг упаде на вашому віку дві зірки!

— То ви гадаєте... коли б я вирушила в подорож?.. — почала Руда Корова, і очі її заграли щасливим блиском надії.

— Бувши вами, — відповіла моя мати, — я б спробувала пошукати.

— Я пошукаю! — радісно сказала Руда Корова. — Неодмінно пошукаю!..

...Мері Поппінс замовкла.

— Через те, мабуть, вона й прийшла у Вишневу Вуличку, — стиха озвалася Джейн.

— Звичайно, — прошепотів Майкл. — Вона шукає свою зірку.

Мері Поппінс злегка стрепенулася і випросталась. Її тихе зосередження вмить зникло.

— Зараз же відійди од вікна, будь ласкавий! — сердито сказала вона. — Я йду гасити світло.

І вона швидко пішла за двері до вимикача.

— Майкле, — тихесенько мовила Джейн. — Поглянь хоч одним очком, чи корова ще у Вуличці.

Майкл похапцем визирнув у притемнілу Вуличку.

— Мерщій! — прошепотіла Джейн. — Мері Поппінс ось-ось вернеться! То що, є?

— Ні-і-і, — протяг Майкл, вдвляючись у при-смерк. — Нема й близько. Пішла.

— Мені так хочеться, щоб вона знайшла зірку! — сказала Джейн, уявивши, як Руда Корова мандрує світами й шукає зірку, щоб завітчати собі ріг.

— Мені теж хочеться, — промовив Майкл і, почувши ходу Мері Поппінс, квапливо опустив завісу.

МІСІС КОРРІ

— Два фунти ковбасок, із свинини, найвищого гатунку, — сказала Мері Поппінс. — І швидше, будь ласка, нам ніколи.

Різник, у великому фартусі в синю й білу смужку, був гладкий і привітний чоловік. Не тільки фартух, а

й сам він був великий, до того ж червоний і дуже скидався на одну з ковбасок. Він сперся руками на прилавок і захоплено втупився в Мері Поппінс. Тоді весело підморгнув Джейн і Майклові.

— Ніколи? — перепитав він Мері Поппінс. — Шкода! А я думав, що ви просто зайшли побалакати трохи. Бачите, ми, різники, любимо товариство. Та й не часто трапляється нагода погомоніти з такою славною, чарівною леді, як ви... — Він раптом замовк, побачивши, яке в Мері Поппінс обличчя. На ньому було написано щось таке жахливе, що Різник мимоволі побажав собі в крамниці мати льох, в який би зараз таки можна було провалитись. — Ну, та гаразд, — сказав він і зробився ще червоніший, як був. — Якщо вам ніколи, то звісно... Отже, два фунти? Будь ласка...

І він квапливо підчепив на гак довгу низку ковбасок, навішаних по всій крамниці, мов намисто, відрізав добрячий шмат — зо три чверті ярда, скрутив їх віночком і, загорнувши спершу в білий, а тоді в рудий папір, посунув через прилавок до Мері Поппінс.

— Може, ще щось? — сказав він з надією, досі червоний.

— Усе, — тільки пирхнула Мері Поппінс, швидко обернула візок і повезла його з крамниці з таким виглядом, що Різник відразу збагнув, як страшенно він її образив.

А проте, вийшовши з крамниці, вона не забула позирнути у вітрину, де віддзеркалювалися її новенькі черевички.

Вони були ясно-брунатні, лайкові, з гудзичками — дуже гарненькі.

Джейн із Майклом тупали за нею слідом і розмірковували, чи скінчиться коли-небудь список усього того, що вона мала покупити, але в неї було таке обличчя, що спитати діти не наважилися.

Мері Поппінс подивилась на обидва боки вулиці, немовби щось пильно обмірковувала, а тоді, неначе раптом зважившись, коротко сказала:

— Риба!

Ї покотила візок до сусідньої крамниці.

— Морський язик, півтора фунта палтуса, пінту креветок і одного омара, — промовила Мері Поппінс так швидко, що тільки хтось здавна звичний до таких наказів міг її зрозуміти.

Рибник на відміну від Різника був довготелесий, худий чолов'яга, такий тонкий, що в нього, здавалося, зовсім не було переду, а тільки два боки, і з таким сумним обличчям, ніби він або щойно плакав, або ось-ось заплаче.

Джейн гадала, що, мабуть, у нього на серці ще змолоду якесь горе, а Майкл вважав, що, певно, Рибникова мати змалечку тримала його на хлібі й воді, і він ніяк не може цього забути.

— Може, ще щось, — сказав Рибник таким безнадійним голосом, наче задалегідь знав, що дарма й питати.

— На сьогодні все, — мовила Мері Поппінс.

Рибник сумно похитав головою, ніскільки не здивувавшись, наче тільки цього й сподівався.

Стиха зітхаючи, він загорнув і зав'язав куплене й поклав у візок.

— Ну й погода, — сказав він і втер очі рукою. — Не віриться, що колись буде літо, хоч, правду сказати, його й не було ніколи. Ї у вас не дуже-то квітучий вигляд, — подивився він на Мері Поппінс. — Та й хто тепер квітучий...

Мері Поппінс труснула головою.

— Себе глядіть! — сердито сказала вона і метнулася до дверей, так штовхнувши візок уперед, що він стукнувся в ящик з креветками. — Довго думав! —

уже надворі пролунав її невдоволений голос, — вона саме розглядала у вітрині віддзеркалення своїх нових черевичків. То це в новесеньких брунатних черевичках з гудзичками у неї не дуже квітучий вигляд?! — ніби підслухали діти її думки. — Ну, вже й сказав!

На тротуарі вона зупинилась, переглянула свій список і зазначила галочками, що вже куплено.

Майкл переступив з ноги на ногу.

— Мері Поппінс, а додому ми не підемо ніколи? — розвередувався він.

Мері Поппінс обернулась і поглянула на нього мало не з огидою.

— Побачимо, як там буде, — коротко промовила вона.

І Майкл, угледівши, як вона згорнула список, подумав, що краще було б йому не озиватись.

— Як хочеш, то вертайся додому, — невдоволено кинула вона. — А ми підемо купувати коржики з імбиром.

Майклове обличчя витяглося. Ох, якби ж він був не озивався! Аби ж він був знав, що в кінці списку — коржики з імбиром!

— Тобі — туди, — сухо сказала Мері Поппінс, кивнувши в бік Вишневої Вулички. — Та гляди не заблукайся, — додала вона.

— Ох, ні, Мері Поппінс, будь ласочка, ні! Я ж тільки так сказав, я... Ох, будь ласка, Мері Поппінс!

— Нехай він піде з нами, Мері Поппінс, — попросила й Джейн. — Я везтиму візок, тільки дозвольте хай Майкл піде з нами!

Мері Поппінс пирхнула і сердито сказала:

— Якби сьогодні не п'ятниця, ти б тільки мелькнув додому! Так би тільки й мелькнув!

Вона рушила вперед, котячи візка. Джейн із Майклом, зрозумівши, що над ними зглянулись,

пішли слідком, міркуючи, що означає «тільки б мелькнув». І враз Джейн помітила, що вони йдуть кудись не туди...

— Але ж, Мері Поппінс, ви ж наче казали, що ми йдемо купувати коржик з імбиром, а це ж зовсім не та дорога, кудюю ми завжди по них ходимо, — почала була вона, та вмить урвала, спіймавши на собі погляд Мері Поппінс.

— Хто має все покупити — я чи ти? — запитала Мері Поппінс.

— Ви, — сказала Джейн дуже сумирним голосочком.

— Невже? А я думала — навпаки! — насмішкувато промовила Мері Поппінс.

Вона злегка крутнула візок, повернула його за ріг і зненацька зупинила.

Джейн з Майклом і собі раптово спинилися позад нього і несподівано побачили, що стоять перед крамничкою. Чуднішої крамнички вони зроду не бачили. Вона була дуже маленька і дуже занедбана. У вітринах висіли злинялі стрічечки барвистого паперу, а на полицях стояли облуплені коробочки з шербетом, хтозна-колишні солодцеві палички і дуже давні, дуже тверді яблучка в ірисі. Між вітринами були низенькі темні двері, куди Мері Поппінс і повезла візок. А Джейн з Майклом рушили за нею.

У тьмяній крамничці діти все ж розгляділи засклений прилавок, що тягся вздовж аж трьох стін, і під склом унизу лежали рядками коржик з імбиром. Вони були так густо всіяні позолоченими зірочками, що від того вся крамничка ніби аж світилася.

Джейн із Майклом озирнулися, дуже цікаві побачити, хто їх обслужить. І неабияк здивувалися, коли Мері Поппінс гукнула:

— Фенні, Енні, де ви?

Голос її ніби відбився луною від усіх стін тьмяної крамнички. І ледве він пролунав, як за прилавком з'явилися дві жінки небачено великого зросту й потиснули Мері Поппінс руку. Тоді перехилилися обидві над прилавком, нечувано гучними голосами промовили до дітей: «Доброго здоров'я!» — і потиснули їм руки.

— Доброго здоров'я, міс!.. — Майкл замовк, силкуючись угадати, котру з них як звуть.

— Мене звати Фенні, — промовила одна з велетенських жінок. — А здоров'я... Дякую вам... Ревматизм не попускає.

Голос у неї був дуже сумний, начебто вона не вірила, що це її так чемно вітають.

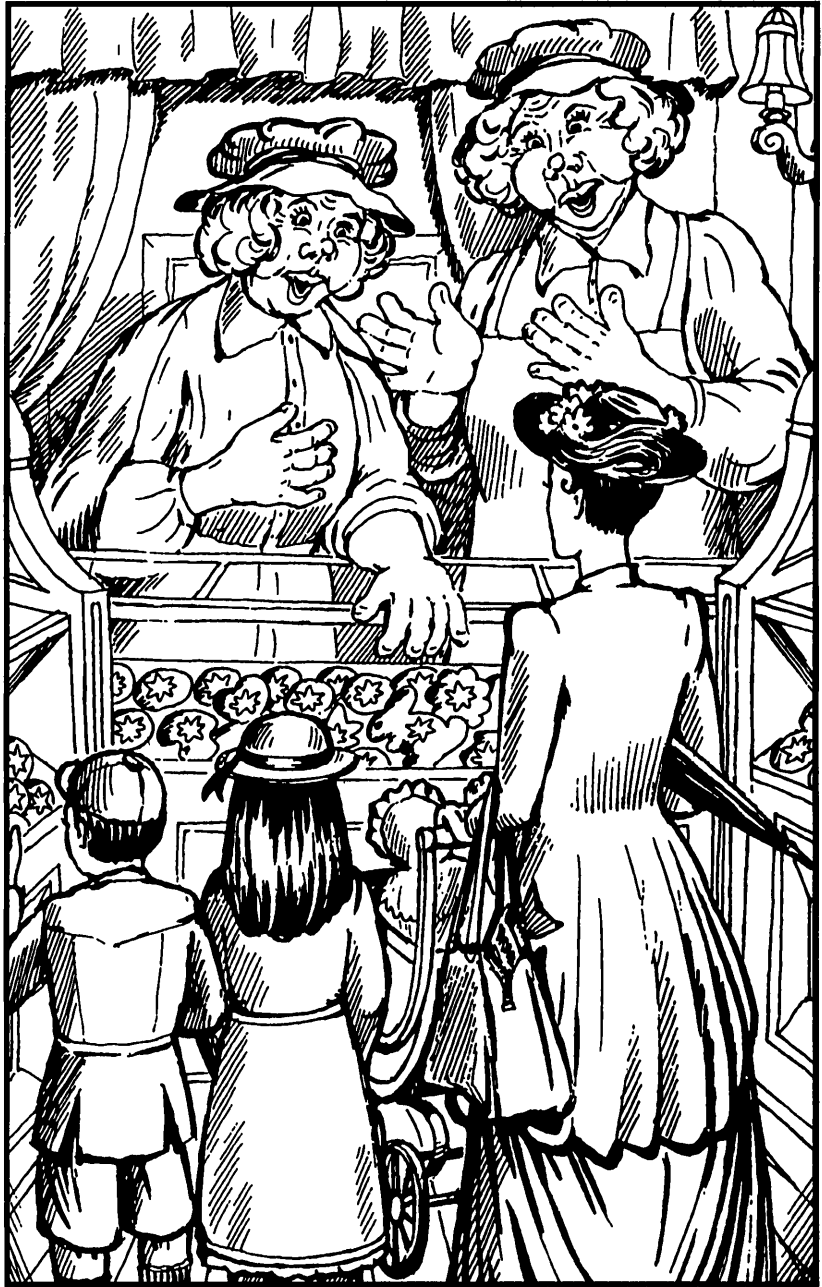
— Який сьогодні гарний день, — ввічливо сказала Джейн до другої сестри, що вже з добру хвилину тримала руку дівчинки в своєму здоровенному кулаці.

— Я — Енні! — сумно повідомила вона. — А взагалі-то людей міряють не по словах, а по ділах.

Джейн з Майклом подумали, що в сестер досить чудна звичка розмовляти, але довго чудуватися дітям не довелося, бо міс Фенні та міс Енні потяглися велетенськими руками до візка, і кожна урочисто потиснула ручку одному з Близнят. Малі з несподіванки зайшлися плачем.

— Ну-ну-ну-ну! А чого, чого ви? — озвався десь із глибини крамнички пискливий, тоненький, деренчливий голосок. Почувши його, міс Фенні та міс Енні наче ще дужче посумніли. Обидві були якісь перелякані й мов самі не свої. І Джейн з Майклом подумали, що, мабуть, сестрам-велеткам дуже хотілось стати малесенькими й не такими помітними.

— А що це я чую? — химерний тонесенький голосок лунав десь близько.

І ось з-поза скляного прилавка виринула та, що говорила. Не диво, що вона мала такий тонісінький голосочок: вона й сама була крихітна й тендітна. Ї здалася вона дітям старою як світ — з манісіньким жмуточком кіс на голові, тонесенькими, мов патички, ніжками й сухеньким зморшкуватим личком. А проте вона підбігла до них так легко й весело, як молоденька дівчина.

— Ну-ну, оце несподіванка! Господи, та це ж Мері Поппінс з Джоном і Барбарою Бенкс! Що — і Джейн з Майклом тут? Ну, яка ж бо й справді люба несподіванка для мене! Такої я не зазнала, відколи Христофор Колумб відкрив Америку. Правду вам кажу!

Вона захоплено всміхалась їм. Ї її ноженята в невеличких м'якеньких черевичках аж пританцьовували.

Ось вона підбігла до візочка, злегка погойдала його і швидко-швидко заворушила перед носом у Джона й Барбари своїми сухенькими, кривими, старенькими пальчиками. Малі відразу перестали плакати і почали всміхатись.

— Отак краще! — мовила вона і весело захихотіла. Ї зненацька зробила щось дуже чудне. Вона відламила в себе на руці два пальці і простягла один Джонові, другий Барбарі. Та найдивовижніше з усього було те, що замість відламаних пальців умить вирости нові, — Джейн з Майклом добре бачили це.

— Просто цукор собі, їм не зашкодить, — сказала старенька до Мері Поппінс.

— Все, що дасте їм ви, місіс Коррі, може принести їм тільки користь, — відповіла Мері Поппінс напрочуд люб'язно.

— От шкода! — не втерпів Майкл. — Якби це були м'ятні цукерки!

— Ну, часом виходять і м'ятні цукерки, — радісно сказала місіс Коррі, — ще й до того дуже смачні!

Я сама частенько їх смокчу, як не можу вночі заснути. Дуже добре на шлунок.

— А що з них вийде наступного разу? — спитала Джейн, з великою цікавістю дивлячись на пальці місіс Коррі.

— Отож! — підхопила місіс Коррі. — У тому-то й штука! Я ніколи не знаю заздалегідь, на що вони обернуться. Іду на ризик, як сказав колись Вільгельм Завойовник своїй матері (я сама чула), коли вона умовляла його не братися завойовувати Англію.

— Ви, мабуть, дуже старі! — сказала Джейн заздро зітхаючи, як подумала, чи знатиме вона хоч коли-небудь стільки, скільки знає місіс Коррі.

Місіс Коррі закинула назад свою маленьку голівку з жмутиком сивих кіс і зайшлася пискливим сміхом.

— Стара! — вигукнула вона. — Та я просто пискля проти своєї бабусі. Ото таки справді стара жінка, як хочете знати! Ну, але й сама я пожила на світі чималенько. Як-не-як, а коли світ робився, — пам'ятаю, я ж бо тоді була вже далеко не дитина. Ох і веремія ж тоді зчинилася, леле!

Вона несподівано урвала і так і вп'ялася в Джейн із Майклом своїми маленькими оченятками.

— Ой лишенько, я собі розбалакую, а вас ніхто не обслуговує! Напевне, голубонько, — звернулась вона до Мері Поппінс так, як звертаються до дуже давніх добрих знайомих, — напевно ж, ви всі прийшли по коржики з імбиром?

— Щира правда, місіс Коррі, — чемно відказала Мері Поппінс.

— Це добре! Фенні й Енні вже дали їх вам? — кажучи це, вона дивилася на Джейн і Майкла.

Джейн похитала головою.

З-за прилавка почулися два боязкі голоси.

— Ні, мамо, — насилу вимовила міс Фенні.

— Ми саме хотіли... — злякано прошепотіла міс Енні.

Почувши це, місіс Коррі випросталась на весь зріст і розлючено подивилася на своїх здоровил-дочок. А тоді промовила тихеньким, лютим, моторошним голосом:

— Саме хотіли? Он як! Це цікаво! А ти не скажеш мені, Енні, хто дозволив тобі роздавати мої коржики з імбиром?

— Ніхто, мамо! Та я ж і не роздавала, я тільки подумала...

— Ти тільки подумала! Зробила мені ласку! Ну, то ось! Зроби мені ласку, не думай! Я сама подумаю про все, як буде треба! — сказала місіс Коррі тим самим тихим, моторошним голосом. Тоді засміялася коротким, деренчливим сміхом: — Поглянь на неї! Ти тільки поглянь на неї! Плаксійка-тюхтійка! Ревуня-манюня! — пищала вона, показуючи на дочку своїм вузлуватим пальчиком.

Джейн з Майклом, обернувшись, побачили, що по велетенському зажуреному обличчі міс Енні котиться здоровенна сльозина, але сказати нічого не сказали, бо місіс Коррі, хоч яка була невеличка на зріст, наганяла на них неабиякий страх. Та як тільки вона на мить відвернулась, Джейн крадькома подала міс Енні свою хустину. Велетенська сльозина вмить змочила її наскрізь, і міс Енні, вдячно поглянувши на Джейн, викрутила її, перш ніж віддати дівчинці.

— Ну, а ти, Фенні, також думала, га? — цього разу пискливий голосок був звернений до другої дочки.

— Ні, мамо, — тремтячи, вимовила міс Фенні.

— Гм! Твоє щастя! Відсунь лишень скло!

Тремтячими, неслухняними пальцями міс Фенні відсунула на прилавку скло.

— Ну-бо, милі мої, — зовсім інакшим голосом сказала місіс Коррі до Джейн з Майклом. Вона

усміхалась і кликала їх так привітно, що обох аж сором узяв за свій острах перед нею. Вони подумали: «Яка ж вона й славна!»

— Чи не хочете, голуб'ятонька, поклювати чогось смачненького? Сьогодні їх приготовано особливим чином — цей спосіб я знаю від Альфреда Великого. З нього був чудовий кондитер, я добре це пам'ятаю, хоча якось коржик в нього пригоріли. Скільки вам?

Джейн з Майклом поглянули на Мері Поппінс.

— Кожному по чотири, — сказала вона. — Отже, всього дванадцять.

— Візьміть тринадцять! — весело мовила місіс Коррі.

І Джейн з Майклом набрали аж тринадцять — просто цілу гору — чудових, темних, величезних коржиків з імбиром, і на кожному блищала золота паперова зірка. Майкл не втерпів і відкусив ріжечок одного з них.

— Добрі? — писнула місіс Коррі, і, коли він ствердно кивнув, вона з тієї втіхи підхопила руками сукню і пішла в танок. — Ура, ура, пречудово! — гукала старенька своїм тонесеньким, дзвінким голосочком.

Та ось вона спинилася і вмить споважніла.

— Одначе зятямте: я не роздаю їх дарма. Я беру за них плату! Кожний з вас платить три пенси.

Мері Поппінс розщібнула гаманець і дістала звідти три монетки по три пенси. Вона дала по монетці Джейн і Майклові.

— Ну ж бо, — сказала місіс Коррі, — приліпіть мені їх на сукню. Там їхнє місце.

Вони аж тепер придивились до її темної довгої сукні і раптом побачили, що вона вся всипана монетками в три пенси, як маскарадне вбрання яскравими блискітками.

— Мерщій-бо! Приліпіть! — знову сказала місіс Коррі, потираючи руки з радісної нетерплячки. — Вони не впадуть, самі побачите!

Мері Поппінс перша ступнула до неї і приліпила монету на комір сукні місіс Коррі.

На диво Джейн і Майклові, монета пристала.

Тоді й вони приліпили свої — Джейн — на праве плече місіс Коррі, а Майкл — на облямівку сукні спереду.

— Просто диво! — сказала Джейн.

— Яке ж тут диво? — захихотіла місіс Коррі. — Принаймні не найбільше з див.— І вона по-змовницькому підморгнула Мері Поппінс.

— Мабуть, нам уже час іти, місіс Коррі, — сказала Мері Поппінс. — У нас на другий сніданок має бути запіканка, тож треба мені встигнути самій зробити її. Бо ця місіс Брілл...

— Куховарка абияка? — жваво підхопила місіс Коррі.

— Абияка? — зневажливо сказала Мері Поппінс.— Це не те слово.

— Ага! — місіс Коррі приклала палець до носа й прибрала мудрого вигляду. Тоді сказала: — Ну, любя моя міс Поппінс, для мене це були дуже приємні відвідини, і я певна, що й мої дівчатка також щиро вдоволені. — Вона хитнула головою на своїх сумних здоровенних дочок. — І сподіваюсь, що ви скоро знов прийдете, еге ж? — усі: і Джейн, і Майкл, і маленькі! А коржики ви донесете? — звернулася вона до Джейн і Майкла.

Вони ствердно кивнули. Місіс Коррі підступила до дітей ближче і подивилася на них якимось загадковим, поважним і допитливим поглядом.

— А ось що мені цікаво, — повільно мовила вона.— Що ви зробите з паперовими зірочками?

— О, ми їх ніде не дінемо, — сказала Джейн. — Ми складаємо зірочки.

— Ах, он як, складаєте? А де ж ви їх держите? — очі місіс Коррі були приплющені, але дивилися ще гостріш, як досі.

— Ну, — почала Джейн, — я свої — під носовими хусточками у верхній лівій шухляді комода.

— А я в шафі, на нижній полиці, в коробці з-під черевиків.

— Верхня ліва шухляда в комоді і коробка з-під черевиків у шафі, — повагом промовила місіс Коррі, ніби запам'ятовуючи це. Потім вона перевела погляд на Мері Поппінс і легенько кивнула їй головою. І Мері Поппінс ледь помітно кивнула у відповідь.

Вони ніби мовчки про щось змовилися.

— Ну, — весело сказала місіс Коррі, — це страх як цікаво. Ви й не здогадуєтесь, яка це для мене втіха, що ви збираєте зірочки. Я це запам'ятаю. Мушу вам сказати, я пам'ятаю все, навіть — що Гай Фокс їв на обід кожної другої неділі місяця. А тепер будьте здорові. Приходьте якнайскоріше. Я на вас чекаю!

Голосочок місіс Коррі лунав дедалі тихіше, все замираючи, а тоді зовсім затих, — незчувшись, як і коли, Джейн з Майклом опинилися на вулиці: вони йшли за Мері Поппінс, що знов читала свій список.

Діти озирнулись назад.

— Слухай, Джейн, — здивовано сказав Майкл, — її сліду немає!

— Отож я й дивлюся, — розгублено озвалася Джейн.

І справді, крамнички не було. Вона десь зникла.

— Дивина! — сказала Джейн.

— А то ні? — підхопив Майкл. — Ну, зате коржички добрі!

І вони обоє так узялися до коржиків — заходились вигризати з них чоловічка, квітку, чайничок, — що незабаром забули, як та крамничка дивно зникла.

Та їм довелося згадати про все це вночі, коли давно вже погасили світло і вважалося, що діти міцно сплять.

— Джейн, Джейн, — зашепотів Майкл. — Хтось наче скрадається сходами, ось послухай!

— Ц-с-с! — цитьнула з свого ліжка Джейн, бо й вона чула чийсь ходу.

Та ось двері відчинилися, ледь рипнувши, і хтось увійшов до кімнати. Це була Мері Поппінс у пальті й капелюшку — готова до виходу. Вона швидко, але дуже легесенько, сторожко перейшла кімнату. Джейн з Майклом завмерли в ліжках і стежили за нею напівзаплющеними очима.

Ось вона підбігла до комода, витягла шухляду і зараз же засунула. Тоді навшпиньки підійшла до шафи, відчинила її і щось туди поклала чи щось узяла звідти, — діти не побачили. Шух! Дверцята шафи умить зачинилися, і Мері Поппінс швидко вийшла з кімнати.

Майкл сів у ліжку.

— Що вона робила? — лунко прошепотів він до Джейн.

— Не знаю. Може, забула рукавички або черевички, або... — Джейн раптом замовкла. — Майкле, чуєш?

Знизу, так ніби з садка, вони почули чийсь голос: там стиха, дуже поважно й захоплено про щось перемовлялися.

Джейн миттю скочила з постелі й поманила Майкла. Вони босоніж підкралися до вікна і визирнули надвір. Внизу у Вуличці перед їхньою хвірткою стояла одна невеличка і дві здоровенні постаті.

— Місіс Коррі з міс Фенні й міс Енні! — пошепки сказала Джейн.

І то справді були вони. Така кумедна трійця! Місіс Коррі заглядала крізь хвіртку Будинку Номер Сімнадцять. На велетенському плечі міс Фенні гоїдалися дві довжелезні драбини, а міс Енні тримала в одній руці здоровенне відро із чимось таким, ніби клей, а в другій — величезну малярську шітку.

Дітям, що стояли біля вікна, сховавшись за завісою, було виразно чути голоси внизу.

— Вона бариться! — сердито й занепокоєно сказала місіс Коррі.

— Може, — несміливо почала міс Фенні, зручніше примощуючи на плечі драбину, — може, хто з дітей захворів, і їй ніяк було...

— ...вийти вчасно, — неспокійно закінчила замість сестри міс Енні.

— Тихо! — грізно озвалась місіс Коррі, і Джейн з Майклом, почувши, як вона прошепотіла щось про «недолугих жираф», одразу збагнули, що то вона про своїх сердешних дочок.

— Ц-с-с! — цитьнула раптом місіс Коррі і прислухалась, перехиливши голову набік, мов пташеня.

Тихесенько відчинились і знов зачинилися надвірні двері, і на доріжці до хвіртки почулася чиясь хода. Місіс Коррі заусміхалася й замахала рукою, побачивши Мері Поппінс, що підходила до них з кошиком у руці. А в кошику вона несла щось таке, від чого, здавалось, розходилося тьмяне таємниче світло.

— Мерщій, мерщій, нам треба квапитися, часу обмаль! — сказала місіс Коррі і взяла Мері Поппінс під руку. — Ворушіться жвавіш, ви, недотепи!

І вона кинулася вперед, а за нею рушили міс Фенні й міс Енні. Вони видимо намагались ворушитися якнайжвавіше, але це в них не дуже виходило.

Обидві незграбно плентались позаду матері та Мері Поппінс, зігнувшись під своєю ношею.

Джейн з Майклом побачили, як усі четверо пройшли Вишневою Вуличкою, тоді звернули трохи ліворуч і вийшли на пагорб. Там, нагорі, де вже не було будинків, а тільки росла трава й конюшина, гурток зупинився.

Міс Енні поставила додолу відро з клеєм, а міс Фенні скинула з плеча драбини й поставила їх сторч. Потім сама вона взялась тримати одну, а міс Фенні другу.

— Що це вони збираються робити? — не втерпів Майкл. Він аж рота роззявив з дива.

Але Джейн навіть не довелось йому відповідати, бо наступної ж миті він і сам усе побачив.

Тільки-но міс Фенні та міс Енні прилаштували драбини так, що вони одним кінцем стояли на землі, а другим уперлися в небо, місіс Коррі, підхопивши однією рукою кінчик сукні, а другою відро з клеєм, ступнула на нижній щабель однієї драбини й побралася догори. Мері Поппінс із кошиком у руці полізла вгору другою.

Далі Джейн з Майклом побачили щось небувале. Вибравшись на вершечок драбини, місіс Коррі вмочила щітку в клей і мазнула по небі. А Мері Поппінс узяла з кошика щось блискуче і приліпила на те місце.

Коли ж вона прийняла руку, діти побачили там зірку з імбирного коржика...

Як тільки зірка опинялася на небі, вона починала яскраво мерехтіти, кидаючи на всі боки блискотливе золоте проміння.

— Це ж наші! — від зворушення ледве вимовив Майкл. — Це наші зірки! Вона думала, що ми спимо, й забрала їх.

А Джейн мовчала. Вона, не змигнувши оком, дивилася, як місіс Коррі все мазала небо клеєм, Мері Поппінс ліпила туди зірки, а міс Фенні й міс Енні пересували драбини далі, щоразу коли один клапоть неба був увесь заліплений.

Аж ось вони й скінчили. Мері Поппінс помахала кошиком, показуючи місіс Коррі, що там більше немає зірок. Тоді обидві спустились додолу, і весь гурток рушив з пагорба вниз. Міс Фенні несла на плечах драбини, а міс Енні стиха бряжчала відром з-під клею. На розі вони спинилися і з хвилину про щось гомоніли. Тоді Мері Поппінс потиснула всім руки і побігла Вуличкою додому. Місіс Коррі подалася в інший бік, підібравши сукню і легенько пританцьовуючи малими ніжками в м'якеньких черевичках, а слідом за нею важко почалапали її дочки.

Унизу стукнула хвіртка. На доріжці почувалася хода. Потім стиха рипнули надвірні двері. І ось діти почули, як Мері Поппінс вийшла сходами нагору, навшпиньки перебігла їхню кімнату і зайшла до другої, де вона завжди спала поміж ліжечками Джона й Барбари.

Коли її кроки стихли, Джейн з Майклом презирнулися. Тоді, не промовивши й слова, разом кинулися до комода й заглянули у верхню ліву шухляду.

Там лежала тільки купка носовичків Джейн.

— Я ж тобі казав! — промовив Майкл. Потім вони підбігли до шафи й витягли коробку з-під черевиків. Вона була порожня.

— Як же це? Чому? — Тільки й сказав Майкл, сівши на краєчек ліжка і дивлячись на Джейн.

Але Джейн не сказала нічого. Вона розгублено сиділа біля нього, обхопивши руками коліна. Нарешті вона труснула головою, відкинула з чола коси, випросталась і звелася на ноги.

— Мені цікаво одне, — сказала вона, — чи то зірки — з золотого паперу, чи золотий папір — із зірок?

Відповіді на своє питання вона не дістала. Та вона й не сподівалася на це. Вона знала, що відповісти їй міг би тільки хтось куди мудріший за Майкла.

ПРО ДЖОНА ТА БАРБАРУ

Джейн з Майклом пішли в гості. Прибравшись у свій найкращий одяг, — такі виряджені, сказала покоївка Елін, «наче зійшли з вітрини крамниці».

Будинок аж до вечора стояв тихий і спокійний, ніби думав якусь свою думу чи, може, дрімав.

Унизу, в кухні, місіс Брілл, примостивши на ніс окуляри, читала газету. Робертсон Ей сидів у садку й пильно бив байдики. Місіс Бенкс умостилась на канапі у вітальні, підібгавши ноги. І Будинок стояв дуже тишенький. Наче снів якийсь свій сон чи про щось думав.

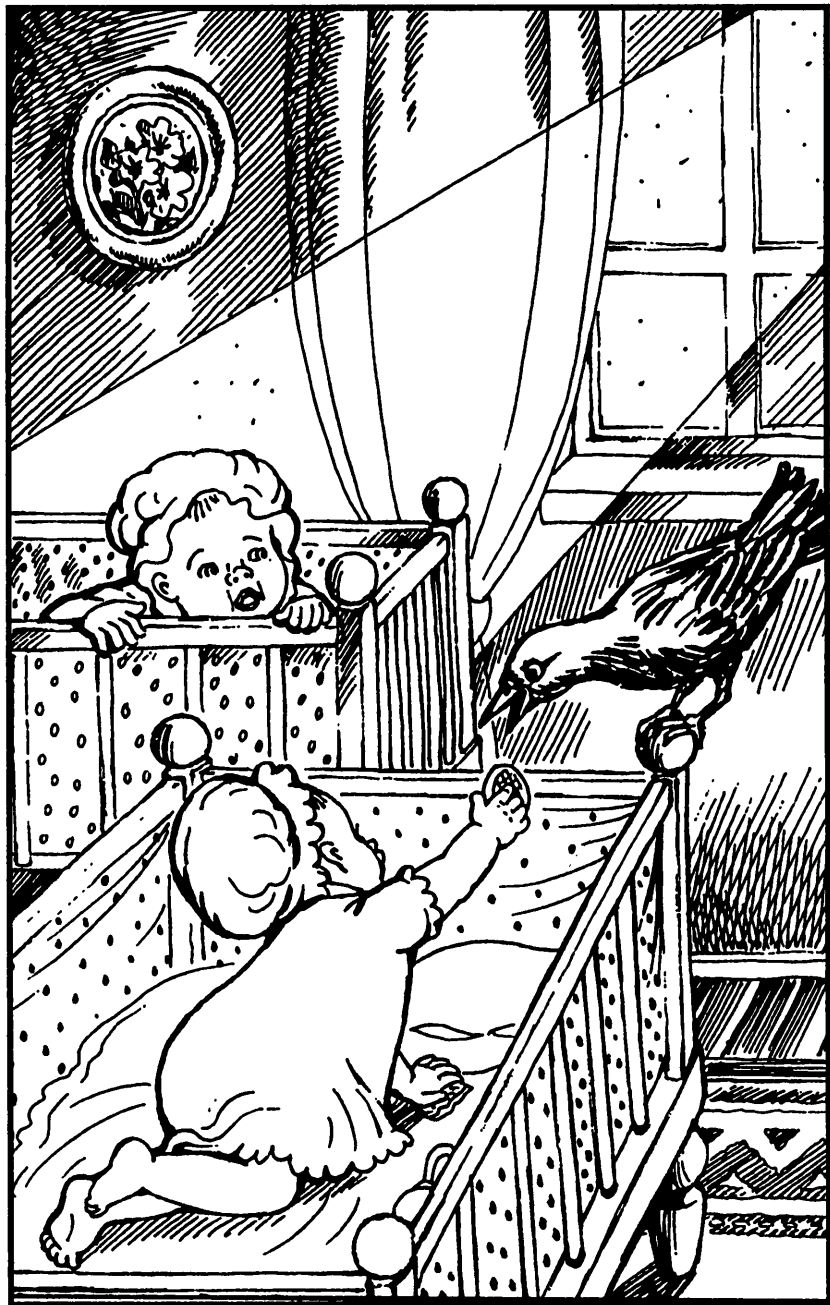
Нагорі, в дитячій кімнаті, Мері Поппінс гріла біля каміна малі сорочечки Близнят. Сонячний Промінь зазирає у вікно, вигравав на білих стінах, танцював понад ліжечками малят.

— Слухай, ану посунься. Ти ж мені просто в очі лізеш! — сказав Джон.

— Вибач, — озвався Промінь. — Але що я вдію? Наказ є наказ. Цілий день я маю посуватися з сходу на захід, і моя дорога чомусь пролягає через цю кімнату. Вибач! Заплющ очі — і ти не бачитимеш мене.

Золоті сонячні стріли простяглись через усю кімнату. Вони силкувались посуватися якнайшвидше, щоб не заважати Джонові.

— Який ти м'якенький, який ніжний! Я тебе люблю! — сказала Барбара, простягаючи руки до того теплового саява.

— Славне дівчатко! — похвалив малу Сонячний Промінь і легенько перебіг по її щічках і волоссячку. — Тобі так гарно? — спитав він, неначе тільки й ждав, щоб йому знов сказали щось приємне.

— Чу-удово! — промовила Барбара, зітхнувши від утіхи.

— Галу-балу, галу-балу, галу-балу! Зроду ніде не чув стільки балаканини, як отут! Вічно хтось торохтить у цій кімнаті! — почувся чийсь пронизливий голос од вікна.

Джон з Барбарою подивилися в той бік.

То був Шпак, що мешкав на вершечку димаря.

— Оце так! — сказала Мері Поппінс. — Ти на себе оглянься! Цілий день кричиш, пищиш і верещиш, де сядеш — на даху чи телеграфному стовпі! Ти б кожного на смерть забалакав! Вже Горобець і той краший! Справді!

Шпак схилив голову набік і подивився на неї згори, зі свого сідала на лутці вікна.

— Ну, — сказав він, — у мене справи. Консультації, дискусії, наради... Тут, звичайно, не обійдешся без... е-е-е... спокійної розмови.

— Спокійної! — підхопив Джон і зайшовся веселим сміхом.

— А я не з вами розмовляю, мій юначе! — сказав Шпак, стрибнувши на підвіконня. — Вам би вже краще не озиватись. Я ж бо чув — ти годинами не вгавав минулої суботи. Господи, я думав. Ти ніколи не замовкнеш! Ти так базікав, що не дав мені заснути цілу ніч!

— Я не базікав, — сказав Джон. — Я... — він затнувся. — Я просто... нездужав.

— Гм! — мовив Шпак і скочив на бильце ліжечка Барбари. Він боком-боком пострибав по ньому, поки опинився в головах. Тоді промовив ніжним, улесливим голосом:

— Ну, Барбаро Бенкс, чи не вділиш чого сьогодні старенькому?

Барбара, вхопившись за бильце, підвелась і сіла в ліжечку.

— Ось, лишилося півкоржика, — сказала вона і простягла Шпакові свій пухкенький, круглий кулачок з гостинцем.

Шпак миттю пурхнув з бильця, вхопив коржика, майнув на підвіконня й почав жадібно клювати.

Дякую, — багатозначно промовила Мері Поппінс.

Але Шпак так допався до їжі, що не помітив докору.

— Я сказала «Дякую», — знов озвалася Мері Поппінс, цього разу трохи голосніше.

Шпак підвів голову.

— Е-е... що? А, облиш, голубонько, облиш! Я не маю часу на такі дурниці! — І він ще жадібніше взявся до коржика.

В кімнаті стало дуже тихо.

Джон, розімлівши на сонечку, запхав пальці правої ноги до рота і провів ними в тому місці, де саме починали різатися зуби.

— Навіщо ти це робиш? — спиталася Барбара своїм лагідним, потішним голосочком, у якому завжди бринів сміх. — Однаково ж ніхто не бачить.

— Я знаю, — сказав Джон, виграючи на пальцях ноги якусь мелодію. — Та це просто так, щоб не забути. Такі штуки страшенно подобаються дорослим. Ти бачила, тітка Флоссі вчора мало не вмерла з утіхи, як я так зробив. «Золотко, розумничок, дивонько, ластів'ятко», — хіба ж ти сама не чула, що вона наговорила?

Джон випустив ногу з рота і просто зайшовся з сміху, згадавши тітку Флоссі.

— Моя витівка їй теж сподобалася, — запишалась Барбара. — Я постягала шкарпетки з обох ніг, а вона: «Ох ти ж, моя рибонько, я так би тебе й з'їла!» Чудасія, правда? Я, як скажу, що з'їла б щось, то з'їм! Бісквіт, сухарик, кульку з ліжка чи там що. Дорослі ж завжди кажуть одне, а думають інше, так мені здається. Не хотіла ж вона мене справді з'їсти!

— Та ні! Це вони тільки так по-дурному люблять говорити, — сказав Джон. — Навряд чи я коли навчуся розуміти дорослих. Вони всі такі якісь тупі. Навіть Джейн і Майкл часом бувають тупі. Аж дивно!

— Угу, — замислено погодилася Барбара, стягаючи і знов надягаючи шкарпетки.

— Вони, наприклад, нічогісінько не розуміють з того, що ми їм кажемо. І ще гірше: вони не розуміють, що говорять речі! Ти знаєш, минулого понеділка Джейн сказала, що хотіла б знати мову вітру!

— Пам'ятаю! — підхопила Барбара. — Аж не віриться! А Майкл! Ти ж чув, він завжди каже, що нібито Шпак кричить: «Ві-ті-ті!» Так наче й не здогадується, що Шпак зовсім не те кричить, а розмовляє тією ж самою мовою, що й ми. Звісно, нема чого сподіватись, щоб про це знали тато й мама, — вони нічого не тямлять, хоч і дуже славні. Але ж Джейн із Майклом, здається, могли б...

— Колись вони все розуміли, — сказала Мері Поппінс, згортаючи нічну сорочку Джейн.

— Як?! — в один голос вигукнули Джон з Барбарою, страшенно здивовані. — Виходить, вони розуміли, що говорить Шпак, і вітер, і...

— ...і Дерева, і Сонце, й Зірки, — авжеж, розуміли, — сказала Мері Поппінс. — Колись...

— Але ж як?... Як же це, що вони все позабували? — Джон аж чоло наморщив, так хотів збагнути.

— Ага, — лукаво мовив Шпак, відірвавшись від решток коржика. — Вам кортить це знати?

— Бо вони стали старші, — озвалася Мері Поппінс. — Барбаро, зроби ласку, зараз же надягни шкарпетки!

— Такого не буває! — сказав Джон, суворо дивлячись на неї.

— І все-таки це правда, — відказала Мері Поппінс, якнайщільніше підв'язавши Барбарі на ногах шкарпетки.

— Це тільки Джейн і Майкл такі забудькуваті, — вів своєї Джон, — а я нічого не забуду, як підросту, ось побачите.

— І я — ні, — підхопила Барбара, задоволено смокчучи палець.

— Забудете, — твердо сказала Мері Поппінс.

Близнята підвелися в ліжечках і витріщилися на неї.

— Хха! — зневажливо пирхнув Шпак. — Вони — це не абихто, восьме диво світу! Ще й як забудете, незгірш від Джейн і Майкла.

— Ні! — закричали малі, дивлячись на Шпака так, немовби ладні були його розірвати.

Шпак тільки свиснув.

— Забудете, забудете, — знов сказав він. Потім додав уже лагідніше: — Звичайно, ви не винні! Просто ви тут нічого не зарадите. Ще не траплялося, щоб хтось не забув, досягши щонайбільше року. Крім неї, звісно, — він через плече кивнув головою на Мері Поппінс.

— Але чому вона може пам'ятати, а ми — ні? — не вгавав Джон.

— Е-е. Вона — то інша річ. Вона — Великий Виняток. Про неї не будемо говорити, — сказав Шпак, посміхнувшись.

Джон з Барбарою примовкли.

Шпак пояснював далі:

— Бачите, вона не така, як інші. Не на вигляд, звичайно. Кожне з моїх щойно вилуплених писклят вродливіше, ніж будь-коли була Мері Поппінс.

— Ах ти ж, нахабо, — сердито сказала Мері Поппінс, рвучко обернувшись і махнувши на нього фартухом.

Але шпак відскочив, перелетів на лутку, так, щоб вона не дістала, і безсоромно засвистів.

— А що, думала — ти мене цього разу спіймала? — насмішкувато крикнув він і помахав їй крильми.

Мері Поппінс пирхнула.

Сонце посувалося через кімнату, і довгий золотий слід тягся за ним. За вікном схопився легенький вітрець і щось тихо зашепотів вишням у вуличці.

— Слухайте, слухайте, Вітер говорить! — сказав Джон, схиливши набік голову. — Невже ви справді думаєте. Що ми його не чутиremo, як підростемо, га, Мері Поппінс?

— Чому ж не чутиremo? — відповіла Мері Поппінс. — От тільки не розумітиremo.

У відповідь Барбара тихенько заплакала. І в Джона на очі набігли сльози.

— Що ж, проти цього нічого не вдієш. Так уже воно ведеться в світі, — повчала Мері Поппінс.

— Ти глянь, ти тільки глянь на них! — сміявся Шпак. — Ану-ну, хто кого переплаче? Невилуплені шпаченята й ті розумніші за вас! Плаксієм з плаксієюю! Ні, чи ви бачили таке?

Бо Джон з Барбарою тепер аж заходилися в своїх ліжечках з великого жалю та образи.

Двері відчинилися, до Дитячої увійшла місіс Бенкс.

— Мені здалось, маленькі плачуть, — мовила вона і кинулася до Близнят. — Що, мої ріднесенькі? Ох, мої золоті, мої рибоньки, мої голуб'ятка! Чого це вони так плачуть, Мері Поппінс? Цілий день були такі спокійні, ані писнули. Щось сталося, Мері Поппінс?

— Так, пані. Ні, пані. Мабуть, у них ріжуться зубки, пані, — казала Мері Поппінс, зумисне не дивлячись на Шпака.

— Ох, справді! Звичайно ж, це зубки! — зраділа місіс Бенкс.

— Не треба мені тих зубів, коли через них я забуду все, що так люблю! — лементував Джон, кидаючись у ліжечку.

— І мені не треба! — голосила Барбара, ховаючи личко в подушку.

— Мої бідолашечки! Мої кохані! Усе буде добре, як тільки капосні зубиська проріжуться, — втішала місіс Бенкс, схиляючись то над тим, то над другим ліжечком.

— Ви нічого не розумієте, — аж заходився Джон. — Не треба мені зубів!

— Усе буде погано, а не добре! — ридала в подушку Барбара.

— Атож, атож. Ну, годі, годі. Мамуся знає, мамуся розуміє. Все буде гаразд, коли проріжуться зубки, — знай щебетала місіс Бенкс.

Од вікна почувся якийсь звук. То Шпак квапливо проковтнув сміх. Мері Поппінс подивилася на нього. Він схаменувся і вже поважно став дивитися, щоб буде далі.

Місіс Бенкс пестила малят, то одне, то друге, приказуючи над ними всілякі ніжні слова, що, як їй здавалось, мали їх утішити.

І враз Джон замовк. Він був дуже чемний і страх як любив свою маму і пам'ятав свої обов'язки перед нею. Вона ж, бідолашна, не винна, що завжди

говорить не до речі. Вона просто нічого не розуміє, думав Джон. І, щоб показати, що він прощає їй це, малий перекинувся на спину і з дуже сумним обличчям, ковтаючи сльози, вхопив обома руками свою праву ногу і впхав її до рота.

— Ох ти ж моє найрозумніше! — в захваті вигукнула мати.

Він знову зробив те саме, і вона не могла натішитися.

Тоді й Барбара, щоб не відстати від свого чемного братика, підвела личко від подушки і, ще вся в сльозах, стягла з обох ніг шкарпетки.

— Ну, бачите, Мері Поппінс! Ось вони й затихли. Я завжди вміла їх угамувати. Нічого, нічого! — приказувала вона, мовби співала коліскову. — Зубки скоро проріжуться.

— Так, пані, — спокійно сказала Мері Поппінс. І всміхнулася до Близнят.

Місіс Бенкс вийшла і причинила двері.

Тієї ж миті Шпак гучно зареготався.

— Пробачте мені, — вигукнув він. — Але ж справді, я вже не міг далі витримати! Ох і комедія!

Джон не зважав на нього. Він притулився обличчям до металевих прутів свого ліжечка і тихо, сердито сказав Барбарі:

— Я не буду такий, як інші! Нізачо не буду! Нехай собі, — хитнув він головою на шпака і Мері Поппінс, — нехай собі кажуть, що хочуть. Я ніколи не забуду, ніколи!

Мері Поппінс знов нишком усміхнулася, наче сама собі казала: «Я краще знаю».

— І я ніколи! — промовила Барбара.

— А, щоб я хвоста позбувся! Чули таке? — вереснув Шпак, ляснувши себе крильми по боках із реготу. — Так начебто це в їхній волі! Ось побачите, через

місяць-два, ну нехай через три — вони забудуться навіть, як мене звати, дурненькі! Дурні, недорослі зозуленята! Ха-ха-ха!

І, ще раз зареготавшись, він розправив свої рябі крила й майнув за вікно.

Невдовзі після того, як зубки, добре попомучивши Близнят, прорізались, як і належить усім на світі зубкам, в родині Бенксів відсвяткували перший день народження Джона й Барбари.

Другого дня після вечірки Шпак, що літав на канікули до моря, повернувся до Будинку Номер Сімнадцять на Вишневій Вулицці.

— Привіт! Привіт! Привіт! — радісно гукнув він і, злегка похитнувшись, сів на підвіконня.

— Ну то як тут наше дівча? — безцеремонно обізвався він до Мері Поппінс, схиливши набік голову і розглядаючи її своїми бистрими, блискучими, веселими очима.

— З вами добре, а без вас ще краще! — відрізала Мері Поппінс, закинувши назад голову.

Шпак засміявся.

— Не була б то Мері Поппінс! — сказав він. — Аніскілечки не змінилася! А що там інші? Як зозуленята? — спитав він далі і позирнув на ліжечко Барбари. — Ну, Барбаріно, — мовив він до неї отим своїм ніжним, улесливим голосом, — чи не вділиш чого сьогодні старенькому?

— Га-ла-ла-ба-ла-ла-та-ла-ла, — залопотіла Барбара, жуячи печиво.

Шпак, здригнувшись з несподіванки, прискочив трохи ближче.

— Я сказав, — промовив він виразніше, — чи нема в тебе сьогодні чого-небудь для старенького, Барбі, серденько?

— Бу-бу-бу-бу, — пробубоніла Барбара, задивившись на стелю й ковтнувши рештки печива.

— Шпак не зводив з неї очей.

— Ха! — нарешті сказав він і, обернувшись, запитливо глянув на Мері Поппінс. Вони довго дивилися одне на одного.

Потім Шпак пурхнув на ліжечко до Джона й сів на бильце.

У Джона в руках був великий, волохатий іграшковий баранець.

— Як мене звати? Як мене звати? Як мене звати? — допитувався Шпак різким, тривожним голосом.

— И-их! — сказав Джон, роззявив рота і впхав туди баранцеву ногу.

Шпак злегка похитав головою й відвернувся.

— Ось і все, — тихо мовив він до Мері Поппінс.

Вона кивнула головою.

Якусь мить Шпак прикро дивився на Близнят. Тоді здвигнув рябенькими плечима.

— Ох, та я ж знав, що так буде. І завжди казав їм про це. А вони мені не вірили.

Він знову помовчав, дивлячись на дитячі ліжечка. Тоді бадьоро стрепенувся.

— Ну так, треба мені летіти. Погляну на димар. Тепер, весною, там повно роботи!

Він перелетів на підвіконня і звідти ще раз оглянувся на кімнату.

А все-таки чудно буде без них. Мені завжди подобалося з ними погомоніти, я звик до них. Мені їх бракуватиме.

Він швиденько провів крилом по очах.

— Заплакав? — уколола Мері Поппінс.

Шпак випростався.

— Я заплакав? Де там! Це я... трохи застудився в дорозі додому. Ось і все. Авжеж. Трішечки застудився. Нічого страшного.

Він пурхнув на надвірне підвіконня, розправив дзьобом пір'ячко на грудях і, вигукнувши задержувачів: «Фр-р-р-р!», розпростав крила і зник...

ПОВНИЙ МІСЯЦЬ

Цілий день Мері Поппінс квапилася, а коли вона квапилась, то завжди бувала сердита.

Усе, що робила Джейн, було погано, все, що робив Майкл, було ще гірше. Вона гримала навіть на Близнят.

Джейн і Майкл як могли намагалися не потрапляти їй на очі, бо знали, що часом краще, як Мері Поппінс тебе не бачитиме й не чутиме.

— От якби ми були невидимі, — сказав Майкл після того, як Мері Поппінс заявила, що самий-но його вигляд понад силу кожному, хто себе поважає.

— Позалазьмо за канапу, — порадила Джейн, — то й будемо невидимі. Полічимо, скільки грошей у наших скарбничках, а після вечері вона, може, по-добрішає.

Так вони й зробили.

— Шестипенсовик і чотири пенні буде десять пенсів, та півпенні, та трипенсовик... — швидко лічила Джейн.

— Чотири пенні та три фартінги, та... та й усе, — зітхнув Майкл, склавши всі свої гроші на купку.

— В карнавку для бідних буде добре, — пирхнула Мері Поппінс, кинувши погляд за канапу.

— Ох, ні, — докірливо сказав Майкл. — Це мої. Я собі наскладав.

— Ух! Мабуть, на якийсь там *гореплан*, — зневажливо промовила Мері Поппінс.

— Ні, на слона — щоб у мене був свій слон, такий, як Ліззі в Зоопарку. Я тоді вас кататиму, — сказав Майкл, ніби й не дивлячись, а все-таки нишком зиркаючи на Мері Поппінс: як воно їй здається?

— Гм, — сказала Мері Поппінс. — Вигадки!

Але діти помітили, що вона зовсім уже не така сердита, як була.

— Цікаво, — мовив Майкл, — а що робиться в Зоопарку вночі, як усі порозходяться додому?

— Хтось турбувався, та без носа зостався, — відрізала Мері Поппінс.

— Я не турбувався, я тільки цікавився, — сказав Майкл. — А ви знаєте? — спитав він у Мері Поппінс, що квапливо змітала з столу крихти.

— Ще одне запитання — і ти, як раз та два, підеш спати! — промовила вона і так швидко кинулася прибирати в Дитячій кімнаті, що більше скидалася на вихор у капелюшку й фартусі, ніж на людину.

— Краще не питай її. Вона знає все, але ніколи нічого не каже, — шепнула йому Джейн.

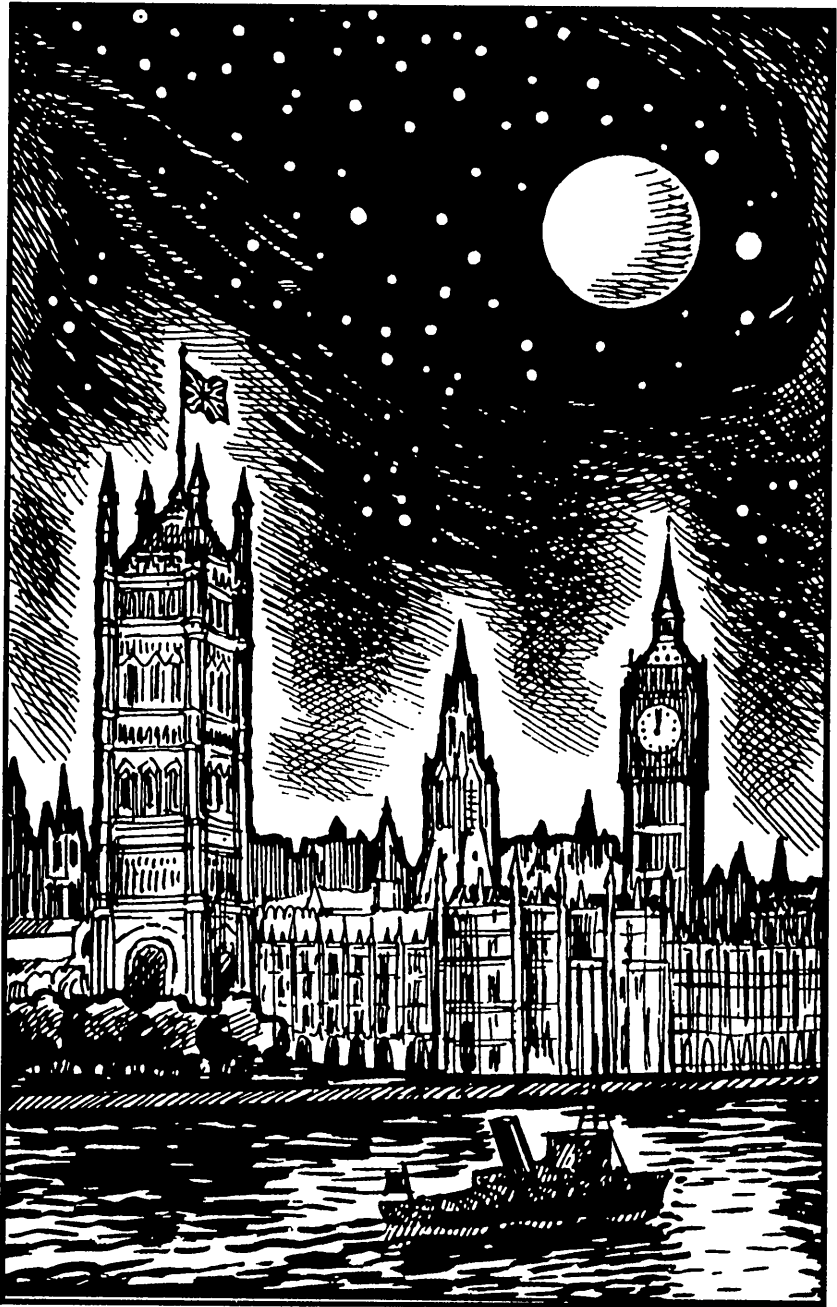
— А нащо тоді знати, як нікому не розкажеш? — пробурчав Майкл, але тільки собі під ніс, щоб Мері Поппінс не почула.

Джейн з Майклом зроду не пам'ятали, щоб їх коли вкладали спати так швидко, як того вечора. Мері Поппінс погасила світло дуже зарані і так поквапливо подалася з дому, немов її підганяли усі вітри світу.

Проте дітям здалося, що не минуло й хвилини, як чийсь голос прошепотів від дверей:

— Швиденько, Джейн і Майкле! Накиньте щось на себе і йдіть мерщій!

Здивовані і вражені, вони повискакували з ліжок.

— Швидко! — сказала Джейн. — Щось сталося!

І потемки кинулась шукати якоїсь одежі.

— Швидше! — знов озвалось від дверей.

— Ой лишенько, я знайшов тільки свою матроську шапочку і рукавички, — казав Майкл, бігаючи по кімнаті, витягаючи шухляди й мацаючи по полицях.

— Нічого. Надягни їх. Надворі не холодно. Ходімо!

Самій Джейн пощастило знайти тільки маленьке Джонове пальтечко. Але вона просунула руки в рукавчата й відчинила двері.

За дверима не було нікого, але дітям здалося, що хтось кинувся сходами вниз. Джейн і Майкл метнулися туди ж таки.

Усю дорогу той хтось чи щось було попереду.

Вони не бачили його, а проте добре знали, що їх хтось чи щось веде, раз у раз ніби манить за собою. Ось вони вийшли у вуличку, і їхні капці м'яко зачовгали по тротуару.

— Швидше! — знов поквапив їх той самий голос із-за рогу, але й звернувши за ріг, вони не побачили нікого.

Обоє поряд, вони побігли туди, куди кликав той голос, — вулицями, алеями, попід арками, через парки, — аж поки, засапані, ледве зводячи подих, опинилися перед великим турнікетом у якійсь огорожі.

— Ось ви й прийшли! — сказав голос.

— Куди? — гукнув до нього Майкл.

Але відповіді не було. Джейн подалась до турнікету, тягнучи Майкла за руку.

— Глянь! — сказала вона. — Хіба ти не бачиш, де ми? Це ж Зоопарк!

З неба саяв повний і дуже ясний Місяць, і при його світлі Майкл роздивився залізну огорожу й заглянув крізь ґрати. Ну звичайно! Який же він нетямущий — не впізнав одразу, що це — Зоопарк!

— Тільки як же ми зайдемо? — спитав він. — У нас немає грошей.

— Не турбуйтеся! — пролунав грубий голос з-поза огорожі. — Для почесних гостей сьогодні вхід вільний. Штовхніть турнікет, будь ласка!

Джейн з Майклом скорились і вмить опинилися в Зоопарку.

— Ось вам квитки, — сказав грубий голос, і, підвівши голови, діти побачили здорового Бурого Ведмедя в куртці з мідними гудзиками і кашкеті з козирком на голові.

Він простягав дітям два рожеві квитки.

— Але ж ми завжди віддаємо Контролерові квитки, — сказала Джейн.

— То ж завжди, а то сьогодні! Сьогодні їх вручають вам, — мовив Ведмідь і всміхнувся.

Майкл усе придивлявся до нього.

— А я вас пам'ятаю, — сказав він нарешті Ведмедеві. — Колись я був дав вам банку сиропу.

— Авжеж, — мовив Ведмідь. — І забув зняти ковпачок. Знаєш, мені довелося попомарудитися більш десятка днів, поки я його зняв. Надалі будь уважніший.

— А як це, що ви не в клітці? Ви вночі завжди так гуляєте? — спитав Майкл.

— Ні, тільки тоді, як День Народження припадає на повню Місяця. Але даруйте. Я мушу стояти при вході.

Ведмідь обернувся і знов заходився крутити ручку турнікету.

Джейн з Майклом пішли мандрувати по Зоопарку. Повний Місяць так і сяяв, і кожне дерево чи кущик, кожну квітку було видно, як удень. Отож діти могли дуже добре роздивитись усі павільйони й клітки.

— Здається, тут щось має бути незвичайне, — сказав Майкл.

І справді, на те скидалося. По всіх доріжках бігали звірі. То в супроводі птахів, то самі. Двоє Вовків тупотіли позаду дітей, жваво про щось розмовляючи з Лелекою. Джейн із Майклом почули слова «День Народження» і «Повний Місяць». Вдалині йшли поряд троє Верблюдів, а неподалік від них — Бобер та Американський Гриф, заглиблені в розмову. І всі вони, як здавалося дітям, розмовляли про одне.

— Цікаво, чий це тут у них день народження? — сказав Майкл, але Джейн поспішала вперед, приваблена незвичайним видовищем.

Якраз біля клітки Слона бігав рачки туди й сюди дуже гладкий старий добродій, а на спині в нього на двох невеличких ослінчиках сиділо вісім мавпочок.

— Ну й ну! Все тут навиворіт! — скрикнула Джейн.

Добродій, минаючи їх, сердито поглянув на неї.

— Навиворіт? — пирхнув він. — Це я — навиворіт? Що за балачки? Це образа!

Вісім мавпочок гучно зареготалися.

— Ох, пробачте, я не на вас, а... на все тут, — виправдовувалась Джейн, поспішаючи за ним. — Завжди звірі катають людей, а тут людина катає звірят. Оце я й хотіла сказати.

Але старий добродій, сапаючи, побіг далі, одно кажучи, що його образили, і зник десь із мавпочками на спині.

Джейн побачила, що краще не гнатися за ним, узяла Майкла за руку й потягла вперед.

— Агов, ви, ви, двоє! Нуте лиш у воду! Побачимо, як вам пірнатиметься за шматком апельсинової шкурки, котра вам зовсім ні до чого! — почувся зненацька чийсь ображений, сердитий голос, і, глянувши

вниз, діти побачили невеличкого чорного Тюленя, який гнівно позирав на них із срібної, під Місяцем, води.

— Ну ж бо, йдіть, ідіть, побачимо, чи припаде вам такє до смаку!

— Але ж... ми не вміємо плавати!.. — вимовив Майкл.

— Що ж я вдію? — сказав Тюлень. — Було б думати раніше. Ніхто ніколи не клопотався тим, чи вмію плавати я... Е, чого тобі? Що таке?

Останні слова він промовив до Тюленя, який виринув з води і щось зашепотів йому на вухо.

— Хто? — буркнув перший Тюлень. — Кажи голосніше!

Другий Тюлень зашепотів знову. Джейн розчула слова: «Почесні Гості», «Друзі»... але більше нічого. Перший Тюлень, здавалося, був розчарований, але досить увічливо сказав до Джейн і Майкла:

— Ох, даруйте ласкаво! Радий вас бачити. Даруйте ласкаво!

І, виставивши з води ласт, він незграбно потиснув дітям руки.

-- Дивися, кули йдеш! — несподівано гукнув він. Тієї миті щось стукнулося об Джейн. Вона швидко обернулася і злякано відскочила, побачивши перед собою величезного Лева. Очі його заблищали, коли він помітив її.

— Ох, слухайте... — почав він. — Я не знав, що це ви! Тут сьогодні такий натовп, а я так кваплюся побачити, як годуватимуть людей, що, мабуть, таки не дуже роздивлявся, кули йду. Ходімо зі мною! Такого ніяк не можна пропустити.

— Може б, — чемно сказала Джейн, — ви ласкаво показали нам туди дорогу?

Вона не дуже довіряла Левові, але він наче був не злий. «До того ж, — подумалось їй, — цієї ночі все навиворіт».

— За-алюбки! — сказав Лев, силкуючись, щоб голос його лунав якнайніжніше, і подав Джейн лапу.

Дівчинка взялася за неї, але для певності міцно вчепилась другою рукою за Майкла: він був увесь такий м'який і кругленький... Бо, зрештою, Лев є Лев...

— Чи гарна моя грива? — дорогою спитав Лев. — Задля сьогоднішнього свята я її завив.

Джейн глянула. Грива була старанно напomadжена й завита.

— Дуже гарна, — промовила дівчинка, — але хіба... хіба не дивно, що лев дбає про гриву? Я думала...

— Що? Моя люба юна леді, Лев, як вам відомо, цар над усіма звірами. Він повинен пам'ятати про своє становище. І щодо мене. То я про нього забувати не люблю. Я вважаю, що Лев завжди повинен мати бездоганний вигляд, хоч би де він перебував. Сюди, будь ласка.

І він, граційно махнувши лапою, показав на великий Павільйон Котячих і повів дітей туди.

Обом їм аж дух перехопило, коли вони побачили те, що постало перед їхніми очима. У великому приміщенні було повно звірів. Декотрі посхилялись на бар'єр, що відділяв клітки від глядачів, інші стояли на кріслах, що ярусами здіймалися навпроти кліток. Тут були пантери й леопарди, вовки, тигри й антилопи, мавпочки і їжаки, вомбати, гірські кози й жирафи; зібрався тут і цілий гурт чайок та яструбів.

— Чудово, правда ж? — гордо сказав Лев. — Просто наче за давніх добрих часів у джунглях. Але ходімо швидше, треба знайти собі гарні місця.

І він почав прокладати в натовпі дорогу, погукуючи: «Розступіться, розступіться!» і тягнучи Джейн із Майклом за собою. Незабаром, десь посеред павільйону, їм трапилась невеличка прогалина, й стало видно клітки.

— Ох, — сказав Майкл і з дива роззявив рота. — У клітках повно людей!

І так воно й було. В одній клітці два опасистих літніх добродії у циліндрах і смугастих штанях снували туди й сюди і з тривогою вдивлялись поза ґрати, ніби на щось чекали.

У другій клітці метушились діти — які тільки є на світі на зріст і на вигляд, від малят у довгих сорочечках і далі.

Звірі біля клітки дуже зацікавлено розглядали цю малечу, а декотрі намагались розсмішити дітлахів, просуваючи в клітку лапу або хвіст. Жирафа витягла свою довгу шию понад головами інших звірів, — так, щоб хлопчик у матриському вбранні полоскотав їй носа.

У третій клітці були три літні дами в плащах і в галошах. Одна з них щось плела, а решта дві стояли біля ґрат, кричали на тварин і штурхали їх парасольками.

— Паршива звірото! Іди геть, я хочу додому, хочу чаю! — верещала одна.

— Правда ж, кумедна? — казали тварини і голосно реготали з неї.

— Джейн, диви! — скрикнув Майкл і показав на крайню клітку. — Ото ж...

— Адмірал Бум! — сказала Джейн, страшенно здивувавшись.

І то таки справді був Адмірал.

Він кидався у своїй клітці, кашляв, сякався і аж сичав з досади.

— Щоб мені горлянка луснула! Усі до помп! Земля на горизонті! Хай мені горлянка лусне! — кричав Адмірал.

Щоразу як він підходив до ґрат, Тигр злегенька торкав його палицею, і Адмірал тоді ще дужче сердився.

— І як тільки вони там усі опинилися? — спитала Джейн у Лева.

— Загаялись, — відповів той, — чи, краще сказати, загавились. Усі ці люди ловили гав у Зоопарку та й незчулись, як замкнулася брама. Ну, треба ж було їх десь діти, от ми й розмістили їх тут. Оцей ось небезпечний, он, погляньте! Нещодавно мало не вкоротив віку доглядачеві. Близько не підходьте! — Лев показав на Адмірала Бума.

— Відступіть, будь ласка, відступіть! — почули нараз Джейн із Майклом крики. — Не товптесь! Пропустіть-бо!

— А, це зараз їх годуватимуть! — сказав лев, жваво пробираючись крізь натовп. — Ось і доглядачі.

Четверо Бурих Ведмедів, усі в кашкетах з козирками, везли візки з кормом вузьким коридором, що відділяв клітки від натовпу звірів.

— Гей, відійдіть-но! — гукали вони, коли хто з тварин заступав їм дорогу.

Потім вони по черзі відчиняли невеличкі дверцята в клітках і на вилах просували в них корм. Джейн і Майклові було все добре видно у проміжок між Пантерою та Динго. Малятам кидали в клітки молоко в пляшках, вони хапали їх в обидві руки й жадібно тягли до рота. Старші діти хапали з вил коржики й кекси і тут-таки наминали. Дамам у галлошах подали тонісінькі бутерброди і ячне печиво на тарілочках, а добродіям у циліндрах — котлети з баранини і заварний крем у склянках. Узавши в

руки харч, добродії в смугастих штанях понесли його в куток, попростеляли на колінах носові хустинки й заходились їсти.

Коли доглядачі вже обійшли клітки, позаду раптом почувся несамовитий лемент:

— Хай мені горлянка лусне — це називається вечеря? Крихта м'яса й капустина! А де йоркширський пудинг? Ганьба! Підняти якір! А де мій портвейн? Портвейн де, чуєте? Сюди його мерщій! Гей, ви там, у камбузі, де адміральський портвейн?

— Он як розходився! Я вам казав, що він небезпечний, отой он! — сказав Лев.

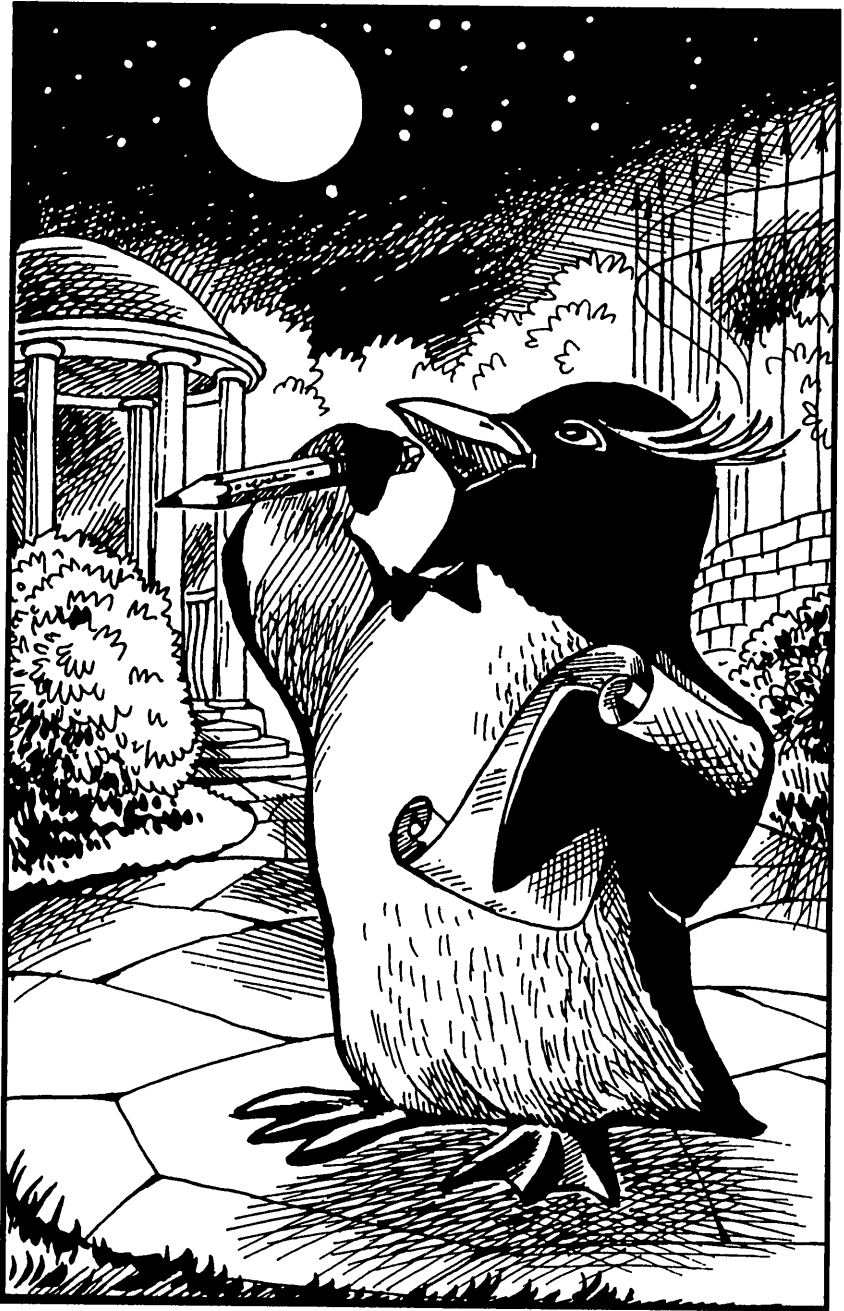
Джейн і Майклові не треба було пояснювати, про кого це він. Вони дуже добре знали Адміралову звичку розмовляти.

Нарешті, — промовив Лев, коли гомін у павільйоні трохи вщух. — Здається, вже все. Тепер мені, з вашого дозволу, доведеться відійти. Побачимося згодом, під час Великого Танку. Я вас знайду.

Він провів їх до дверей, попрощався й пішов собі, струшуючи своєю завитою гривною. Його золотава шерсть мінилася від місячного світла й тіней.

— Ой, постривайте!.. — гукнула йому навздогінці Джейн. Але він уже зник. — Я хотіла спитати, чи їх хоч коли випускають. Бідолашні люди! Це ж і Джон з Барбарою простісінько могли тут опинитися. Або й ми з тобою.

Вона обернулася до Майкла, але його поряд не було. Він звернув на бічну доріжку. Джейн подалася за ним і, підійшовши ближче, побачила, що він розмовляє з Пінгвіном. Той стояв посеред доріжки, затиснувши під одним крилом великий зошит, а під другим здоровенний олівець, кінчик якого він раз у раз покусував у задумі.

— Нічогісінько не спадає на думку, — почула Джейн Майклові слова, мабуть, відповідь на якесь запитання.

Пінгвін обернувся до Джейн.

— А може б, ви мені допомогли? — промовив він. — Підкажіть риму до «Мері». Я відмовився від рими «на папері», бо так абихто заримує. Хочеться знайти щось незвичне, своє. Якщо вам спало на думку «сизопері» — не кажіть, не треба. Я й сам уже про це думав. Ні, й це не те. Не так слід про неї говорити.

— Тетері! — раптом сказав Майкл.

— Гм! Не дуже поетично, — мовив Пінгвін.

— А як — «до вечері»? — озвалася Джейн.

— Ну... — Пінгвін нібито обмірковував. — ...Не дуже гарно, — сказав він журливо. — Мабуть, доведеться й від цього відмовитись. Розумієте, я складаю пісню до Дня Народження. Мені здалось, що непогано буде почати так:

«О Мері, Мері...»

Але далі в мене не пішло. Так прикро! Від Пінгвіна всі сподіваються чогось незвичайного, і я не хочу нікого розчаровувати. Ну, гаразд... Не баріть мене. Я мушу знайти якусь раду.

І з цими словами він квапливо подався геть, втупившись у зошит і покушуючи олівця.

— Просто дива! — сказала Джейн. — Чий це тут день народження, цікаво знати?

— Ну, ходіть же й ви, ходіть! Мабуть, і вам хочеться привітати з Днем Народження, і взагалі... — почувся зненацька біля них чийсь голос, і, обернувшись, вони побачили того самого Бурого Ведмедя, що дав їм квитки при вході.

— О, звичайно, — швидко озвалася Джейн, зміркувавши, що найкраще буде відповісти саме так, хо-

ча зовсім не здогадувалась, кого слід вітати з днем народження.

Бурий Ведмідь обняв їх за плечі й повів поперед себе доріжкою. Його м'яка шерсть тепло торкалася до них, і діти чули, як гуло в нього всередині, коли він говорив.

— Ось ми й тут! — прогув Бурий Ведмідь, спинившись перед невеличким будиночком.

Вікна в будиночку так ясно світилися, що якби ви на власні очі не бачили над собою Місяця, то подумали б, що то так сяє сонце.

Ведмідь одчинив двері й легенько підштовхнув дітей уперед.

Спершу їх осліпило яскраве світло, але за мить очі звикли до нього, і діти побачили, що вони — в Тераріумі. Усі клітки стояли відчинені, і змії повиходили з них — декотрі позгорталися великими клубками й відпочивали на підлозі перед дверцятами кліток, інші плавно ковзали по підлозі.

І просто посеред усіх цих змій, на колоді, яку, певно, принесли сюди з якоїсь клітки, — діти не повірили власним очам! — сиділа Мері Поппінс!

— Ще двоє з поздоровленням, ваша милість, — шанобливо сказав Ведмідь.

Усі змії зацікавлено повернули голови до дітей. Мері Поппінс не поворухнулася. Зате вона озвалась:

— Я б хотіла знати, де твоє пальто, — спитала вона і сердито глянула на Майкла, наче зовсім не здивувалася. — А твій капелюх і рукавички де? — невдоволено звернулася вона до Джейн.

Але відповісти діти не встигли, бо саме тієї миті Тераріум дивно ожив.

— Ш-ш-ш! Ш-ш-ш!!

Усі змії, стиха засичавши, попідводились на кінчиках хвостів і вклонялися комусь, хто був за

спинами в Джейн і Майкла. Бурий Ведмідь скинув з голови кашкета. І Мері Поппінс повільно підвелася.

— Моя дитино! Моя люба дитино! — почувся чийсь тихий, лагідний, хрипкуватий голос.

І з найбільшої клітки неквапливо, плавно й нечутно вилізла Королівська Кобра. Плавкими рухами ковзнувши поміж схилених у поклоні змій, обминувши Бурого Ведмеда, вона спинилася перед Мері Поппінс і, підвівшись передньою половиною свого золотавого довгого тіла, витягла догори голову. Вип'яла золотистий лускуватий капшук і ніжно поцілувала іменинницю спочатку в одну, а тоді в другу щоку.

— Сслухайте, — ласкаво засичала вона. — Це ссправді щасстя! Давно твій День Народження не випадав на повню Місяця, дитинко!

Вона повернула голову.

— Ссідайте, друзззі! — промовила вона, плавно вклонившись решті змій, і вони, почувши це, враз усі опустилися на підлогу, поскручувались клубками і звернули повні найглибшої пошани очі до Кобри й Мері Поппінс.

А Кобра тим часом повернула голову до Джейн і Майкла, — діти аж здригнулися з дива — така це була манісінька й старенька, зморщена голівонька. А таємничий погляд її очей ніби приковував і тягнув до себе, так що Джейн із Майклом мимоволі ступнули вперед. Очі ті були вузькі й довгасті і нібито тьмяні й сонні, та десь глибоко в них незгасними самоцвітами жевріли причаєні іскри.

— А це хто, цікаво знати? — спитала Кобра своїм лагідним і водночас моторошним голосом, не спускаючи з дітей пильного погляду.

— Міс Джейн і містер Майкл Бенкси, з вашого дозволу, — сказав Бурий Ведмідь хрипко, мов зі страху. — Її приятелі.

— А, це її приятелі? Ну то ласкаво просимо! Сідайте, любі!

— Джейн і Майклові раптом здалося, що то лунає королівський голос, а такого з ними не було, навіть коли до них звертався Лев.

Насилу відірвавши очі від владного погляду Кобра, діти озирнулися, шукаючи, на чому сісти.

Тоді Бурий Ведмідь присів, і вони примостились на його волохатих колінах.

— Вона говорить, мов королева.

— Бо вона і є наша Королева, наша наймудріша, найгрізніша Повелителька, — тихо й шанобливо відповів Бурий Ведмідь.

Кобра усміхнулася довгим, повільним, загадковим усміхом і обернулася до Мері Поппінс.

— Сестричко, — лагідно промовила вона.

— Вона справді її сестра? — прошепотів Майкл.

— Небога в третіх — по матері, — й собі пошепки відповів Бурий Ведмідь, приставивши до рота лапу. — Та краще слухаймо. Зараз королева зробить іменинниці дарунок.

— Сестричко, — знов сказала Кобра. — Давно вже твій День Народження не випадав на повню Місяця. І давно ми не відзначали цієї події так, як нині. Тож я мала час поміркувати, який тобі зробити подарунок. І я вирішила... — Вона замовкла, і все в Тераріумі завмерло, затамувавши подих. — Я вирішила, що найкраще буде подарувати тобі одну з моїх власних шкір.

— О, ви занадто ласкаві, сестро... — почала була Мері Поппінс, але Кобра порухом голови звеліла їй мовчати.

— Дрібниці, дрібниці! Ти знаєш, що я час від часу змінюю шкіру, й на одну більше чи на одну менше — для мене мало важить. Хіба ж я не... — вона замовкла і обвела очима Тераріум.

— Володарка джунглів! — просичали одразу всі змії, так неначе й запитання і відповідь були частиною добре знайомого всім їм обряду.

Кобра кивнула головою.

— Тож мені здається: що добре для мене, те й для тебе буде добре. Це, звичайно, не якийсь багатий подарунок, люба Мері, але з нього можна зробити пояс, або черевички, або там стрічку на капелюшок, а це ніколи не зайве, сама знаєш.

І, сказавши це, вона повільно загойдалася з боку на бік, і Джейн та Майклові здалося, що по всьому її тілу, від хвоста до голови, пройшли ледве помітні хвилі.

І враз вона вся рвучко звилася й стрепенулася — і золотава шкіра спала з неї на підлогу, а натомість сріблястим блиском засяяла нова.

— Стривай! — сказала Кобра, коли Мері Поппінс нахилилась, щоб підняти золотавий подарунок. — Я хочу написати на ній вітання.

І вона кінчиком хвоста швиденько перебігла по скинутій шкірі, спритно скрутила золотавий пасочок кільцем і, підхопивши його на голову, мов корону, елегантно простягнула Мері Поппінс. Та, вклонившись, узяла його.

— Я просто не знаю, як вам дякувати, — почала вона й замовкла.

Було видно, що подарунок їй дуже сподобався, бо вона перепускала його то туди, то сюди на долонях, не могла відірвати від нього захоплених очей.

— Нема за що дякувати, — промовила Королівська Кобра! — Ц-с-с! — раптом сказала вона і

вип'яла капшук. Ніби до чогось прислухалася... — Коли не помиляюсь, це сигнал до Великого Танку.

Усі прислухались. Задзвенів дзвоник. Чийсь басовитий голос, усе наближаючись, гукав:

— Великий Танок! Великий Танок! Всі — на середину парку! Хутчій, хутчій! Великий Танок — заключний номер свята! Всі — у Великий Танок!

— Я так і знала, — з усмішкою промовила Кобра. — Іди, голубонько, стань у коло! Без тебе там не почнуть. Прощавай! До наступного Дня Народження!

Вона знову підвелася і поклала поцілунок на обидві щоки Мері Поппінс.

— Швидше! — сказала Кобра. — Я подбаю про твоїх маленьких друзів.

Бурий Ведмідь заворушився, і Джейн з Майклом попідводились з його колін. Під ногами в них звивались змії, поспішаючи до виходу. Мері Поппінс церемонно вклонилася Кобрі і, не оглядаючись на дітей, швиденько подалася до великого майданчика посеред Зоопарку.

— Ви можете йти, — сказала Кобра Ведмедеві, і він, покірно вклонившись, з кашкетом у лапі, кинувся й собі слідом за всіма звірами — туди, де вони збиралися в танок довкола Мері Поппінс.

— Хочете піти зі мною? — лагідно спитала Кобра Джейн і Майкла.

І, не чекаючи відповіді, ковзнула поміж ними, порухом голови звелівши їм іти обабіч неї.

— Почалосся! — радісно промовила вона.

З просторої галявини посеред Зоопарку залунав голосний гамір, і діти зрозуміли, що то почався Великий Танок. Наближаючись, вони спершу почули, як там співають і вигукують, потім побачили леопардів, левів, бобрів, журавлів, антилоп і ще багато всяких звірів і птахів, які стали у велике коло з Ме-

рі Поппінс посередині. Потім усі вони заходили кружка, застрибали на задніх ногах, шосили виспівуючи Дику Пісню Джунглів, раз у раз вискакуючи поза коло, міняючись одне з одним місцями, як танцюристи в кадрилі.

Зненацька з усього того гамору вирізвився чийсь тонкий, пискливий голосок:

О Мері, Мері,
Ти – наче зорі,
Ти – наче з-о-орі!

І діти побачили Пінгвіна, що линув у танку, махаючи куцими крильми і весело виспівуючи. Він помітив дітей, уклонився Кобрі й вигукнув:

– Чуєте мою пісню? Я сам склав! Звісно, вона не дуже досконала. «Зорі» – не вельми точна рима до «Мері», та дарма! Можна співати!

І він, підскочивши, вхопив під лапу Леопарда.

Джейн з Майклом, стоячи обабіч мовчазної і таємничої Кобри, дивилися на танок. Коли знайомий дітям Лев, порівнявшись з ними, нахилився й подав лапу Бразильському Фазанові, Джейн несміливо спробувала висловити те, що почувала.

– Я думала, ваша величність, – почала вона й збентежено замовкла, не знаючи, говорити далі чи ні.

– Кажи, дитино! – мовила Кобра. – Що ти думала?

– Ну... що леви з птахами, а тигри з малими тваринами...

– Що вони між собою вороги? – допомогла їй Кобра. – Що Лев неодмінно з'їсть птаха, якщо тільки зможе. Так само й Тигр Зайця... Правда ж?

Джейн, зашарівшись, кивнула головою.

– Що ж, твоя правда, це буває. Та тільки не в День Народження, – сказала Кобра. – Сьогодні

слабші не бояться дужих, а дужі захищають слабших. І навіть я... — вона замовкла, ніби глибоко замислившись, — навіть я такого дня, зустрівши Дику Гуску, й не подумаю про обід. Та зрештою, — вела вона далі, і її страхітливий, роздвоєний маленький язичок то показувався, то ховався, — можливо, що їсти й бути з'їденим — це кінець кінцем те саме. Моя мудрість каже мені, що, мабуть, це так. Ми всі — з тієї самої речовини, не забувай цього: і ми, в Джунглях, і ви, в Містах. Всі-всі ми — з одного: дерево над головою, камінь унизу, птах, тварина, зірка — усі ми одне й до одного йдемо. Пам'ятай це, коли вже забудеш про мене, моя дитино.

— Як же це дерево може бути каменем? Я — не пташка, Джейн — не Тигр, — уперто сказав Майкл.

— Ти так гадаєш? — промовила Кобра. — А придивися!

І вона кивнула головою на всіх тих, що об'єднались у великому танку, де звірі й птахи саме сходились докупи, щільно оточуючи Мері Поппінс, яка й собі стиха похитувалася туди й сюди. Коло то широко роздавалося, то знов сходилось докупи, гойдалося в єдиному ритмі, немов маятник годинника. Навіть дерева то легенько нагинались, то випростувались, і сам місяць угорі, здавалося, гойдався, наче корабель на хвилях.

— Звір і птах, камінь і зірка — всі ми одне, усі одне... — тихо примовляла Кобра, опустивши капшук і теж погойдуючись у проміжку між дітьми. — Дитина і змія, зірка і камінь — усі ми одне...

Голос її дедалі тихшав. І крики тварин у великому танку неначе даленіли, завмирили. Джейн з Майклом, дослухаючись, незчулись, як самі легенько загойдались, чи то, може, хтось їх загойдав.

М'яке, приретенене світло упало їм на обличчя.

— Обое сплять і бачать сни, — пошепки сказав над ними хтось. Може, то говорила Королівська Кобра, а може, мама, котра, як і щовечора, зайшла до кімнати дітей підтикати їм ковдри?

— То й добре, — озвався хтось інший хрипкуватим басом, — може, Бурий Ведмідь, а може, містер Бенкс?

Джсйн з Майклом усе гойдалися, усе гойдалися... Вони не могли сказати, не могли вгадати...

— Мені такий чудний сон приснився, — сказала Джейн за сніданком, посипаючи цукром кашу. — Нібито ми були в Зоопарку, і в Мері Поппінс був день народження, і в клітках були люди, а звірі гуляли на волі...

— О, це ж мій сон, мені таке приснилося! — промовив Майкл, дуже здивований.

— Не могло нам обом снитися те саме, — сказала Джейн. — Ти добре пам'ятаєш? Тоді снівся Лев із завитою гривною? І Тюлень, що хотів...

— Щоб ми пірнали за шкурками з апельсина! Авжеж снівся! І діти в клітках, і Пінгвін, що не міг знайти риму, й Кобра...

— Ну то тоді це зовсім не сон, — значуще сказала Джейн. — Тоді це правда! І якщо це бу... — Вона зацікавлено зиркнула на Мері Поппінс, яка гріла молоко.

— Мері Поппінс, — сказала Джейн, — міг нам з Майклом приснитися однаковий сон?

— Мовчіть уже з своїми снами! — пирхнула Мері Поппінс. — Їжте он краще кашу. Бо не бачити вам грінок з маслом!

Але Джсйн не вгамовувалась. Вона мусила довідатися.

— Мері Поппінс, — сказала вона, не зводячи з няньки погляду, — ви були цієї ночі в Зоопарку?

Мері Поппінс впилася в неї очима.

— У Зоопарку? Серед ночі? Я? Нормальна, добропорядна людина, яка чудово знає, що

Рано вставай,
Рано лягай —
Будеш здоров і щаслив,
Так і знай!

— Ні, ви скажіть, чи ви були, — наполягала Джейн.

— Ну, це вже красенько дякую. Буде з мене мавпочок і в цій кімнаті, — згорда відповіла Мері Поппінс. — Сядь рівненько і не плещи казна-чого!

Джейн налила в кашу молока.

— Тоді це нам приснилося, — промовила вона. — Мабуть-таки, приснилося.

Але Майкл, роззявивши рота, дивився на Мері Поппінс, що саме підсмажувала грінки.

— Джейн, — лунко зашепотів він, — поглянь, Джейн!

Він показав очима, і Джейн також побачила те, на що він задивився.

Стан Мері Поппінс був перехоплений пасочком із золотою, в лусочку зміїної шкіри, на якій примхливими, звивистими літерами було написано:

Дарунок від Зоопарку.

ЗАХІДНИЙ ВІТЕР

Був перший день весни. Джейн з Майклом відразу це зрозуміли, бо почули, як містер Бенкс співає у ванній, а таке траплялося за цілий рік тільки цього одного дня.

Той ранок діти запам'ятали назавжди. Насамперед тому, що їм уперше дозволили снідати внизу — з

дорослими, а ще тому, що цього ранку містер Бенкс десь загубив свій чорний портфель. Отож день почався аж двома незвичними подіями.

— Де мій портфель? — закричав містер Бенкс, крутячись по передпокої, як той собака, що ловить свого хвоста. А слідом за ним і кожне почало крутитись — Елін, і місіс Брілл, і діти. Навіть Робертсон Ей натужився і двічі обкрутився кругом себе. Кінець кінцем містер Бенкс сам-таки й знайшов портфеля в себе в кабінеті і, піднявши високо над головою, кинувся в передпокій.

— Ось що, — почав він так голосно, немов казав проповідь. — Мій портфель завжди висить на одному місці — отут на вішалці. Хто заніс його до кабінету?

— Ти сам, любий, заніс вчора увечері. Коли брав з портфеля податкову квитанцію, — сказала місіс Бенкс.

Містер Бенкс глянув на неї так ображено, що вона тут-таки пожалкувала — чому не знайшла в собі хоч трохи такту й не сказала, що то вона занесла портфель до кабінету.

— Умг... Ууумгу! — гучно прогук у ніс містер Бенкс, узяв з вішалки пальто і рушив з ним до надвірних дверей.

— Еге, — сказав він трохи веселіше, — наші тюльпани думають цвісти.

Він вийшов у садок і потягнув носом повітря.

— Гм, здається, вітер західний.

Він подивився на будинок Адмірала Бума з флюгером-телескопом на даху.

— Так я й знав, — промовив він. — Вітер західний. Ясно й тепло. У пальто не вдягаюсь.

І з цими словами містер Бенкс ухопив портфеля й капелюха і чимдуж поспішив до Сіті.

— Ти чула, що він сказав? — ухопив Майкл за руку Джейн.

Вона кивнула головою.

— Вітер повернувся із заходу, — повільно мовила вона.

Ніхто з них більше нічого не сказав. Але обом спало на думку те, про що б їм дуже не хотілось говорити.

Вони, щоправда, швидко про нього забули, бо ж усе нібито йшло як звичайно, а весняне сонце так весело освітлювало Будинок, — нікому й не згадалося, що він облупаний і в ньому треба міняти шпалери. Навпаки, всім його мешканцям здавалося, що це найкращий будинок на всю Вишневу Вуличку.

Але вже після другого сніданку почалася біда.

Джейн побігла на грядки до Робертсона Ея — трохи попорпатися в землі. Вона саме досягла рядочок редиски, коли почула в Дитячій якийсь незвичайний гамір, а далі — швидкі кроки сходами. А відразу ж після цього перед нею з'явився Майкл, увесь чорний і засапаний.

— Джейн, Джейн, дивися! — гукнув він і простяг до неї руку.

На долоні в нього лежав компас Мері Поппінс, стрілка якого аж стрибала — так тремтіли в Майкла руки.

— Компас — у тебе? — промовила Джейн і запитливо подивилася на нього.

Майкл раптом зайшовся плачем.

— Вона віддала його мені, — хлипав він. — Сказала, що відтепер він буде мій, ох, ох, це вже щось не так! Що тепер буде? Вона ще ніколи нічого мені не дарувала.

— Може, їй просто схотілося зробити тобі приємність, — сказала Джейн, щоб заспокоїти Майкла, але на серці в неї було так само тривожно, як і в нього. Вона дуже добре знала, що Мері Поппінс ніколи не марнувала часу на всілякі церемонії.

— А проте — диво дивне! — Мері Поппінс не промовила за цілий той день ані однісінького сердитого слова. Щоправда, вона того дня взагалі майже не озвалася ні до кого й словом. Вона здавалась глибоко замисленою, і коли її про щось питали, відповідала якимось далеким, чужим голосом.

— Кінець кінцем Майкл не витримав.

— Ох, Мері Поппінс, нагримайте на мене, розгнівайтесь! Ви сьогодні зовсім не така! Мені так страшно!

І справді, на душі в нього неначе лежав камінь. Йому здавалося, що на Будинок Номер Сімнадцять чигає якесь лихо.

— У страху великі очі, — озвалася Мері Поппінс сердито, звичайним своїм голосом.

І Майклові одразу трохи полегшало.

— Може, це мені тільки здається, — сказав він до Джейн. — Може, все гаразд, а це просто мої вигадки? Правда, Джейн?

— Авжеж, — поволі вимовила Джейн, а сама все думала одне, і серце її завмирало в грудях.

Надвечір вітер став дужчий і забурхав навколо Будинку. Він свистів і заводив у димарях, дмухав у щілини під вікнами, загортаючи ріжки килима в Дитячій.

Мері Поппінс дала дітям вечеряти, прибрала зі столу, складаючи посуд на купку неквапливо й рівненько. Потім навела лад у Дитячій і поставила підігріти чайник.

— Отак, — сказала вона, оглянувши кімнату: чи всюди все як слід. Якусь хвилину вона мовчала. Тоді легенько поклала одну руку на голову Майклові, а другу — на плече Джейн.

— А зараз, — мовила вона, — я піду віднесу черевки вниз Робертсонові Ею, хай почистить. Поводьтеся, будь ласка, тут без мене добре.

Вона вийшла, тихо причинивши за собою двері. Ї враз обох так і потягло кинутись за нею, але щось їх ніби не пускало. Ї вони так і сиділи непорушно, поспиравшись руками на стіл і чекаючи, поки вона повернеться. Кожне з них мовчки, не озиваючись, силкувалося втішити іншого.

Ох, які ж ми дурні, — раптом сказала Джейн. — Усе ж гаразд!

Але вона й сама знала, що сказала так, аби втішити Майкла, а не тому, що вірила в це.

На каміні голосно цокав годинник. Вогонь у каміні палахкотів і потріскував, поки помалу згас, а вони все сиділи біля столу й чекали.

Нарешті Майкл занепокоєно сказав:

— Її так довго немає, правда?

Немов у відповідь, над Будинком голосно завив і засвистів вітер. Годинник усе так само врочисто вигравав свою пісню з двох нот: цок-цок.

Зненацька тишу розбив різкий звук: то гучно хряснули надвірні двері.

— Майкле! — скрикнула, зірвавшись на ноги, Джейн.

— Джейн! — тривожно скрикнув Майкл і зблід. Вони прислухались. Тоді обоє разом кинулися до вікна й визирнули надвір.

Унизу, перед надвірними дверми стояла Мері Поппінс у пальті й капелюшку, з килим'яною сумкою в одній руці й з парасолькою в другій. Вітер бурхав навколо неї, шарпав на ній одягу, збивав набік капелюшок. Але Джейн і Майклові здавалось, що вона того й не помічала, бо всміхалась так, мов вони з вітром про щось змовилися.

Якусь мить вона постояла на східцях, озирнулась на двері Будинку. А тоді раптом розкрила парасольку, хоча надворі не було дощу, і підняла її над

головою. І вітер щось радісно вигукнув, шугнув під парасольку й потяг догори, немов намагаючись вирвати її з рук у Мері Поппінс. Але вона тримала парасольку міцно. І тут несподівано виявилось, що вітрові саме цього й було треба, — бо враз він рвучко підкинув парасольку вище й підняв Мері Поппінс у повітря. Він підносив її звільна, так що спершу вона передками черевиків торкнулась воріт, а тоді помчав вище, понад вершечками вишень у Вуличці.

— Вона полетіла, Джейн, вона полетіла! — плачучи вигукнув Майкл.

— Швидше! — гукнула Джейн. — Візьмімо сюди Близнят! Нехай подивляться на неї ще раз!

Ані вона, ні Майкл більше не сумнівалися, що Мері Поппінс покинула їх назавжди, бо змінився вітер. Кожне з них ухопило по Близняті й піднесло до вікна.

Мері Поппінс піднялася вже високо, понад деревами й дахами будинків, міцно тримаючи в одній руці парасольку, а в другій килим'яну сумку.

Близнята стиха заплакали.

Джейн і Майкл, кожне вільною рукою, разом узялися за вікно, відчинили його і востаннє спробували вернути Мері Поппінс.

— Мері Поппінс! — загукали вони. — Мері Поппінс! Верніться!

Але вона чи то не почула, чи то просто не звернула на той крик уваги. Бо летіла все далі й далі, високо під хмари, аж поки нарешті зникла десь за горою, і діти бачили тепер тільки дерева, що нагиналися й скрипіли під рвучким західним вітром.

— Ну, як вона сказала, так і зробила. Побула в нас, поки не змінився вітер, — промовила Джейн, зітхнула й відвернулася од вікна.

Потім віднесла й поклала Дждона в ліжечко.

Майкл не казав нічого, тільки сердито шморгав носом, вкладаючи в ліжечко Барбару й підтикуючи їй ковдру.

— Цікава я знати, чи ми ще коли її побачимо? — сказала Джейн.

Зненацька на сходах почувлися кроки.

— Діти, діти! — гукнула місіс Бенкс, відчиняючи двері. — Діти, я страх сердита! Мері Поппінс пішла від нас...

— Еге ж, — сказали Джейн і Майкл.

— То ви вже знаєте? — дуже здивувалась місіс Бенкс. — Вона вам сказала, що кидає нас?

Діти похитали головами, й місіс Бенкс повела далі:

— Це обурливо! Кинула все й пішла! Навіть не пояснила, з якої причини. Просто заявила: «Я йду від вас» — і пішла. Бачив хто щось бездумніше, безглуздіше, невічливіше?.. Що сталося, Майкле? — сердито перебила вона сама себе. Бо Майкл учепився їй за сукню і смикав обома руками. — Чого ти, дитино?

— А вона сказала, чи повернеться? — закричав він, мало не збивши матір з ніг. — Ну, сказала?

— Ти поводишся, як дикун, Майкл, — промовила вона, відірвавшись від нього. — Я не пам'ятаю, що вона казала ще, крім того, що йде від нас. Та, звичайно, я не прийму її, якщо вона захоче вернутись. Покинути мене отак напризволяще, безпорадну, навіть не попередивши заздалегідь!

— Ох, мамо! — з докором сказала Джейн.

— Ви дуже недобра жінка! — підхопив Майкл, стискаючи кулаки, ніби ладен тут-таки її набити.

— Діти! Мені сором за вас, слово честі, сором! Вам хочеться вернути сюди ту, що так негарно повелася з вашою матір'ю. Я просто вражена!

Джейн зайшлася плачем.

— Я нікого в світі іншого не хочу, тільки Мері Поппінс! — заголосив Майкл і кинувся на підлогу.

— Ну ж бо, дітки, ну ж бо, я просто не впізнаю вас! Поводьтеся гарно, благаю! Сьогодні вас нема кому доглянути. Я йду в гості, а в Елін вихідний день. Доведеться прислати до вас місіс Брілл.

І вона неуважно поцілувала їх і вийшла, стурбовано наморщивши чоло.

— Ого-го, оце так! Утекти собі, кинувши бідолашних діток на одчай божий! — сказала місіс Брілл трохи згодом, увірвавшись до Дитячої й заходжуючись коло дітей. — У неї не серце, а камінь у грудях, це так певно, як те, що мене звати Клара Брілл. Усе собі згорда-спишна! А сама не залишила навіть хусточки з мереживом на згадку чи там шпильки в коси! Підведіться-но, містере Майкле, я вас роздягну, — вела далі місіс Брілл, тяжко дихаючи. — І як ми її стільки терпіли? Усі її химери й витівки і казна-що! Овва. Скільки у вас гудзиків, міс Джейн! Та стійте ж бо тихенько, містере Майкле, нехай я вас роздягну! Та й з себе була така собі. Ні на що й глянути! Їй-бо, як добре зважити, то, може, воно й краще, що ми її позбулися. Ну лиш, міс Джейн, де ваша нічна сорочка?.. Стривайте, а що це у вас під подушкою?

Місіс Брілл витягла невеличкий гарненький пакуночок.

— Що це? Дайте сюди, та дайте ж! — сказала Джейн, вся аж тремтячи з нетерплячки, і швидко вихопила пакуночок з рук у місіс Брілл.

Майкл підійшов, став поруч і почав дивитись, як вона розв'язує шнурочок і роздирає жовтавий папір. Місіс Брілл, не додивившись до кінця, що ж там таке, подалась до Близнят.

Останній клаптик паперу впав на підлогу, і те, що було в пакуночку, опинилося в руці у Джейн.

— Її портрет! — прошепотіла дівчинка, пильно вдивляючись у нього.

І так воно й було!

У невеличкій плетеній рамці був портрет Мері Поппінс, а під ним стояв напис:

Мері Поппінс. Портрет роботи художника Берта.

— Це малював той, що продає сірники, художник, — сказав Майкл і взяв портрет у руки, ніби для того, щоб краще роздивитись.

А Джейн раптом помітила, що до портрета був прикріплений папірець. Вона обережно розгорнула його. Там стояло:

Люба Джейн!

Майклові буде компас, а портрет нехай лишається тобі. Au revoir. М.П.

Джейн прочитала записку вголос. Але двох останніх слів вона не зуміла прочитати.

— Місіс Брілл! — гукнула дівчинка. — Що це таке — au revoir?

— Оривар, голубонько? — пропищала місіс Брілл із сусідньої кімнати. — Це означає... Стривай, дай подумати. Я не дуже тямлю в цих чужих мовах... Це означає «Господи благослови». Ні, ні, не те, міс Джейн, голубонько! Здається, це означає «До побачення».

Джейн з Майклом перезирнулися. Їхні сяючі очі промовляли: «Ми зрозуміли, зрозуміли!»

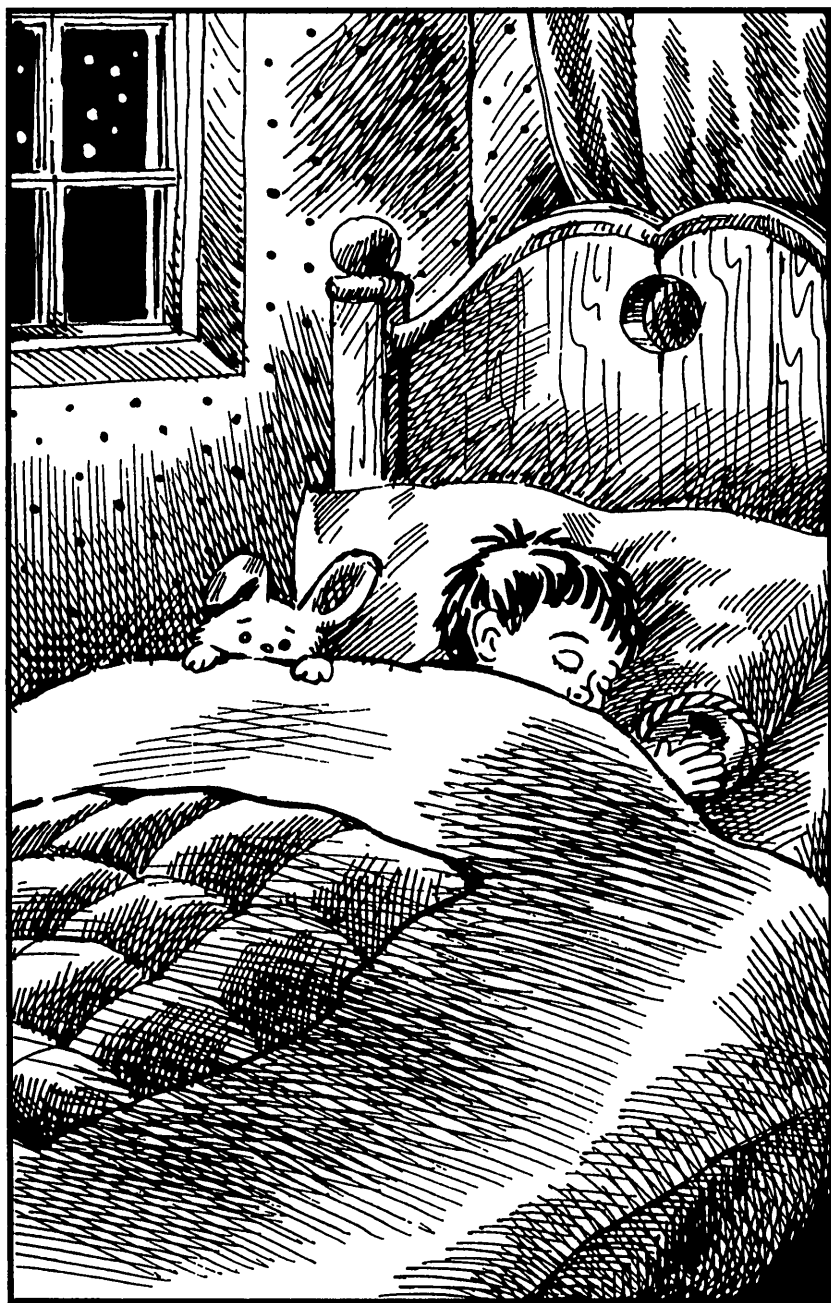
Їм не треба було пояснювати, що хотіла сказати Мері Поппінс.

Майкл глибоко зітхнув з полегшенням.

— Ну, тоді все добре, — сказав він тремтячим голосом. — Вона завжди робить, як каже.

І він відвернувся.

— Майкле, ти плачеш? — сказала Джейн.

Він крутнув головою і спробував усміхнутись.

— Ні, це не я... — відповів він. — Це чогось очі...

Вона легенько підштовхнула його до ліжка і, коли він заліз у постіль, вклала йому в руку портрет Мері Поппінс — вклала швиденько, щоб не встигнути пожалкувати.

— Нехай він до завтра побуде в тебе, мій хороший, — прошепотіла Джейн і підіткнула йому ковдру — так, як це завжди робила Мері Поппінс.

Частина друга

МЕРІ ПОППІНС ПОВЕРТАЄТЬСЯ

ЗМІЙ

Був ранок, та такий, коли все сяє і виблискує, наче світ за ніч добре вимили й натерли.

Вишнева Вуличка угорі блискала до сонця шибками вікон — у будинках саме відчиняли віконниці. А внизу її залиту сонцем поверхню темними смужками переписували тонкі тіні вишень.

Але ще ніде ніщо не гомоніло, дзвенів тільки дзвінок Морозивника, що возив вулицями свого візка.

«Не минай мене! Купи!» — закликав плакат на передку.

Ось із-за рогу вийшов Сажотрус і підняв свою чорну від сажі руку.

Морозивник подзенькотів до нього.

— На пенні, — попросив Сажотрус.

І, спершись на свої мітелки, став кінчиком язика лизати морозиво. Вилизавши все, він обережно загорнув крихке відеречко в хустину й сховав у кишеню.

— Ви не їсте відеречок? — вражено спитав Морозивник.

— Ні, я збираю колекцію! — відповів Сажотрус, підняв свої мітли й подався до будинку Адмірала Бума — через парадний вхід, бо ж чорного в Адміраловому будинку не було.

Морозивник, видзвонюючи, знов повіз свого візка Вуличкою, і на ньому замигтіли смужки тіней і світла.

— Зроду ще тут не було так тихо! — промимрив Морозивник, зиркаючи на всі боки — чи ніде часом не видно покупців.

Тієї ж таки миті з Будинку Номер Сімнадцять почувся крик.

Морозивник мерщій повіз туди візка, сподіваючись на заробіток.

— Несила моя! Просто несила більше! — кричав містер Бенкс, сердито бігаючи від надвірних дверей до сходів і назад.

— Що сталося? — злякано спитала місіс Бенкс, вибігаючи з їдальні. — Що це ти там ганяєш ногами по всьому передпокої?

Містер Бенкс добре загилив ногою, і щось чорне підлетіло вгору аж до середини сходів.

— Мій капелюх! — процідив він крізь зуби. — Мій новісінький капелюх!

Він кинувся на сходи і знов підгилив капелюха ногою. Капелюх, мов дзига, закрутився на плитах підлоги і впав під ноги місіс Бенкс.

— Що? Що з ним трапилось? — стурбовано спитала місіс Бенкс. Нишком вона потерпала, чи не трапилося чого з містером Бенксом?

— Подивися, то й побачиш! — ревнув він на неї.

Місіс Бенкс, тремтячи, нахилилася і підняла капелюха з підлоги. Він увесь був у великих, лиснючих, масних плямах і якомсь чудно пахнув.

Вона ще понюхала його криси.

— Так, наче гуталін, — сказала вона.

— Це справді гуталін! — підкреслив містер Бенкс. — Робертсон Ей наваксував мого капелюха гуталіном — почистив його щіткою для взуття.

У місіс Бенкс від жаху опустилися кінчики вуст.

— Невідомо, що скоїлося з цим Будинком! — вів своєї містер Бенкс. — Нічого не зроблять так, як слід!

Віками! Вода для гоління — мов окріп, кава — як лід!
А оце тобі ще й таке!

Він смикнув капелюха з рук у місіс Бенкс і вхопив портфеля.

— Я йду! — гукнув він. — І не знаю, чи повернуся коли. Можливо, подамся в морські мандрі.

З цими словами він насунув капелюх на голову, хряснув дверима й вибіг у хвіртку так швидко, що збив з ніг Морозивника, який з цікавістю слухав цю розмову.

— Самі ж ви й винні! — сердито сказав містер Бенкс. — Чого вам тут стовбичити?

І він швидко попростував до Сіті, а його наваксований капелюх виблискував на сонці, мов коштовний камінь.

Морозивник обережно підвівся і, пересвідчившись, що всі кістки цілі, сів на край тротуару, з'їв велику порцію морозива й аж тоді підбадьорився.

— Ой лишенько! — вимовила місіс Бенкс, почувши, як хряснула хвіртка. — Це таки правда! Усе в нас тепер не так, як слід. То те, то інше. Відколи Мері Поппінс пішла собі, навіть не попередивши, усе в нас негаразд.

Місіс Бенкс сіла на нижній східець, витягла хустинку й заплакала.

І, плачучи, вона згадала все, що сталося, відколи Мері Поппінс так несподівано й загадково зникла.

— Тут тобі була, й тут тобі щезла! Просто хоч плач! — хлипала місіс Бенкс.

Невдовзі після Мері Поппінс з'явилася нянька Грін і покинула службу, не добувши навіть тижня, бо Майкл плюнув на неї. Потім прийшла нянька Браун, яка одного разу вийшла на прогулянку і зникла назавжди. Уже аж далеко згодом виявилось, що разом з нею зникли і всі срібні ложки.

Після няньки Браун з'явилася міс Квіглі, гувернантка, яку довелося звільнити, бо вона щоранку, перед сніданням по три години грала гами, а містер Бенкс не дуже кохався в музиці.

— А далі, — хлипала в хустинку місіс Бенкс, — Джейн захворіла на кір, і душ у ванній лопнув, і вишні мороз побив, і ...

— Пані, я...

Місіс Бенкс підвела голову й побачила перед собою місіс Брілл, куховарку.

— У кухні сажа зайнялася в комині! — буркнула місіс Брілл.

— О Господи! Чи буде цьому край? — скрикнула місіс Бенкс. — Скажіть Робертсонові Ею, щоб погасив. Де він?

— Спить у комірчині, пані. А вже коли цей парубійко спить, його ніщо в світі не розбудить, хіба землетрус або полк барабанщиків, — казала місіс Брілл, спускаючись слідом за хазяйкою вниз на кухню.

З горем та з бідою вони удвох погасили сажу, але й це ще був не кінець злигодням місіс Бенкс.

Не встигла вона поснідати, як угорі на сходах щось гучно тріснуло, заторохтіло й гупнуло додолу.

— А це що таке? — підхопилася місіс Бенкс і кинулась нагору.

— Ой, нога, нога! — лементувала покоївка Елін.

Вона сиділа на сходах, серед черепків порцелянового посуду, і голосно стогнала.

— Що з вашою ногою? — неласкаво спитала місіс Бенкс.

— Поламала! — понуро сказала Елін, злігши на поруччя сходів.

— Дурниці, Елін! Ви розтягли собі сухожилля в кісточці, та й годі!

Але Елін тільки знову застогнала.

— Ох, поламала ногу! Що ж мені тепер робити? — заголосила вона.

Тієї ж миті в Дитячій щосили заверещали Близнята. Вони побилися за синю целулоїдну качечку. За їхнім пронизливим вереском не так чути було сварку Джейн і Майкла: вони малювали на стіні малюнки й ніяк не могли дійти згоди, який хвіст пасує зеленій конячці — червоний чи фіолетовий.

А над усім тим гамором і вереском, немов барабан бухкав, раз у раз басувала Елін:

— Ох, поламала ногу! Що ж мені тепер робити?

— Ну, — сказала місіс Бенкс, рвучко обернувшись до Дитячої, — це вже остання краплина.

Вона довела Елін до ліжка і приклала їй на кісточку холодний компрес. Тоді кинулася нагору в Дитячу.

Джейн з Майклом підбігли до неї.

— Хвіст краще червоний, правда ж? — спитав Майкл.

— Ой, мамо, нехай він не плете дурниць! Не буває коней з червоним хвостом, еге ж?

— А з фіолетовим що — буває? Ну, кажи, буває? — скрикнув Майкл.

— Моя качка! — верещав Джон, вихопивши іграшку в Барбари.

— Моя, моя, моя! — заходилася Барбара, вхопивши її з рук у Джона.

— Діти, діти! — розпачливо заломила руки місіс Бенкс. — Замовкніть, бо я збожеволю!

На мить запала тиша: всі четверо з цікавістю вступилися в матір. Чи справді вона збожеволіє? А яка вона тоді буде?

— Ось що, — сказала місіс Бенкс. — Ваша поведінка мені не подобається. Бідолашна Елін забила

кісточку на нозі, і вас нікому доглянути. Тож підіть у Парк і погуляйте там до чаю. Джейн, Майкле, наглядатимете за малятами. Джоне, дай погратись качечкою Барбарі, а ввечері знов забереш. Майкле, ти можеш узяти туди свого нового змія. Ну ж бо, надягайте капелюшки і гайда!

— А я хочу домалювати коня! — закомизився Майкл.

— І чого нам іти в той Парк? — затялася Джейн. — Там нема чого робити.

— Того, — сказала місіс Бенкс, — що мені потрібен спокій. І якщо ви зараз послухаєтеся і будете гарними дітками, до чаю буде кокосове печиво.

І не встигли вони розвередуватись знову, як вона понадягала всім їм на голови капелюшки і швиденько вирядила дітей униз.

— Обережно переходьте вулицю! — гукнула вона, коли вони вже виходили у хвіртку. Джейн везла у візочку Близнят, а Майкл ніс свого змія.

За хвірткою діти спершу глянули праворуч. Нічого.

Тоді поглянули ліворуч. Там теж не було нікого, тільки в кінці Вулички дзеленькотів дзвоник Морозивника.

Джейн швиденько рушила через вулицю.

Майкл потюпав слідком.

— Ну й життя! — плаксиво сказав він до свого змія. — Ніколи тобі ні в чому не щастить.

Джейн довезла візочок до озера.

— Ану, — сказала вона Близням, — дайте сюди качку!

Близнята вп'ялися в качку руками з обох боків і заверещали. Джейн розчепила їхні пальці.

— Дивіться! — сказала вона і кинула качку в озеро. — Дивіться, дітоньки, вона пливе до Індії!

Качка загойдалася на воді й попливла. Близнята, хлипаючи, дивились на неї. Джейн оббігла озеро, спіймала качку і знов пустила її пливти.

— А тепер, — весело сказала вона, — хай пливе в Саутгемптон!

Близнят, як видно, це не дуже розважило.

— А тепер до Нью-Йорка!

Малі заплакали дужче.

Джейн сплеснула руками.

— Майкле, ну що нам з ними робити? Віддай їм — вони поб'ються, а не давай — вони плачуть!

— Я зараз їм змія пушу! — сказав Майкл. — Дивіться, діти, дивіться!

Він підняв догори гарного, зелено-жовтого змія і заходився розмотувати шнурок. Близнята дивилися на все те з слізьми в очах, зовсім неохоче. Майкл підняв змія над головою і трохи пробіг. Змій полопотів у повітрі й ляпнувся на траву.

— А ти ще раз! — підбадьорила брата Джейн.

— Ти потримай, як я побіжу, — сказав Майкл.

Цього разу змія піднявся трохи вище. Але коли він поплив угору, його довгий, оздоблений китичками хвіст зачепився за гілля липи, і змія мляво повис серед листя.

Близнята одчайдушно заголосили.

— О Господи! — сказала Джейн. — Нічого ніколи не виходить так, як треба!

— Агов, агов! Що це тут у вас? — почувся чийсь голос позад них.

Діти обернулися і побачили Паркового Доглядача, що здався їм дуже показним у своїй яскравій куртці та кашкеті з козирком. Він підбирав порозкидані папірці, настромлюючи їх на гострий кінець палиці.

Джейн показала на липу. Доглядач позирнув туди. Обличчя його вмить зробилося суворе.

— Еге-ге, ви порушуєте правила! Тут не дозволяється смітити, щоб ви знали — ні на землі, ні на деревах! Взагалі ніде!

— Це не сміття. Це — змії, — сказав Майкл.

І тоді раптом на обличчі в Доглядача заграла ніжна, розчулена, трохи безглузда усмішка. Він підійшов до липи ближче.

— То це змії? Он воно що! А я ж не пускав змія вже хтозна й відколи — відколи був хлоп'ям!

Він миттю виліз на дерево і зліз, легесенько за-тиснувши змія під пахвою.

— Ну, — сказав він, — отепер ми намотаємо шну-рочок і пустимо його, і воно полетить-полетить!

Він простяг руку до палички.

Майкл міцно стиснув її в руках.

— Дякую, але я хочу сам.

— Ну, я тобі допоможу, добре? — покірно сказав Доглядач. — Я ж тобі його зняв, і, знаєш, я ж не пу-скав змія, відколи ще був хлоп'ям!

— Добре, — сказав Майкл.

Він не хотів здаватися жорстоким.

— Ох, щиро дякую! — радісно скрикнув Догля-дач. — Отже, я беру змія і ступаю десять кроків по моріжку. А як скажу: «Гайда!» — ти побіжиш.

Доглядач рушив, уголос відлічуючи кроки:

— ... вісім, дев'ять, десять!

Він обернувся і підняв змія над головою.

— Гайда!

Майкл побіг.

— Пускаю! — крикнув Доглядач.

Майкл почув позад себе легеньке лопотіння. Шнур натягався, аж паличка шарпалася у хлопця в руках.

— По-олетіло! — скрикнув Доглядач.

Майкл озирнувся.

Змій летів у небі, нестримно набираючи висоту. Він здіймався вище й вище, — дедалі меншою зелено-жовтою цяткою коливаючись у блакиті.

У Доглядача полізли на лоб очі.

— Зроду не бачив такого змія. Навіть як був хлоп'ям, — промимрив він, вдивляючись у височінь.

Легенька хмарка набігла на сонце і за мить попливла далі.

— Вона летить на змія, — стурбовано прошепотіла Джейн.

Зелено-жовтий хвіст змія коливався усе вище й вище, поки став здаватись ледве помітною темною цяточкою в небі. Хмарка повільно пливла на нього. Ближче, ближче!

— Ну, все, — сказав Майкл, коли цяточка зникла за тонким сірим серпанком.

Джейн стиха зітхнула.

Близнята тихенько сиділи у візочку. Дивна тиша запанувала над ними всіма. А шнур так і рвався в Майкла з рук, ніби зв'язуючи їх з тією хмаркою, а землю з небом. Затамувавши подих, вони всі чекали, коли змії з'явяться знову.

І раптом Джейн не втерпіла.

— Майкле, — скрикнула вона, — тягни, тягни!

Вона торкнула натягнутий шнур рукою.

Майкл обернув паличку і потягнув скільки мав сили. Шнур не піддавався. Хлопець знов потягнув, і знов — поки геть засапався.

— Не можу! — сказав він. — Не тягнеться!

— Давай удвох! — скрикнула Джейн.

Але хоч як вони тягли, шнур не піддавався, і змії не показувався з-за хмарки.

— Ану я! — поважно сказав Доглядач. — Коли я був малий, ми робили отак...

І він узявся за шнур трохи вище від Джейн і рвучко, раптово смикнув.

Шнур нібито злегка піддався.

— Ану всі гуртом — раз! — гукнув Доглядач.

Він скинув кашкета і міцно вперся ногами в землю. Джейн з Майклом потягли що мали сили.

— Спускається! — засапано сказав Майкл.

Враз шнур подався, і якась невеличка в'юнка тіль, пробивши сіру хмарку, попливла донизу.

— Змотуй! — просичав Доглядач, блимнувши оком на Майкла.

Але шнур тепер намотувався на паличку ніби сам собою. Все нижче й нижче спускався змії, перекидаючись і шалено метляючи вгорі.

Джейн ковтнула повітря.

— Що ж це таке? — вигукнула вона. — Це не наш змії! Це якийсь зовсім інший!

Усі вп'ялися в нього очима.

І таки справді. Згори спускався не їхній зелено-жовтий змії. Цей мав інший колір — темно-синій.

Змії спускався все нижче, звиваючись і підскакуючи.

Раптом Майкл закричав:

— Джейн! Джейн! Та це ж зовсім не змії! Це наче... Ох... Це ж наче...

— Змотуй, Майкле, змотуй швидше! — аж задихалася Джейн. — Я більше не можу!

Бо, хоча те, що було на кінці шнура, ширяло ще високо — вище найвищих дерев, — та все ж його стало краще видно. Зелено-жовтого змія не було ані сліду, замість нього вгорі витанцьовувала якась постань, нібито чужа і водночас дивно знайома — в синьому пальті з срібними гудзиками і солом'яному капелюшку, оздобленому стокротками. Під пахвою в неї була парасолька з головою папуги на кінці дер-

жачка, в одній руці — брунатна килим'яна сумка, а другою постать міцно трималася за шнур.

— Ох! — радісно вигукнула Джейн. — Це вона!

— Я так і знав! — закричав Майкл, тремтячими руками змотуючи шнур на паличку.

— Моя ненько! — кліпаючи очима, сказав Доглядач. — Моя ненечко!

А постать спустилася ще нижче. Тепер вона вже черкалася верховіття дерев. Ось стало видно обличчя з такими знайомими рисами, чорні, як вугілля, коси, ясні сині очі і ніс, трішки задертий догори, мов у дерев'яної ляльки. Коли останні метри шнура почали намотуватись на паличку, постать попливла донизу поміж липами, і ось вона гордовито опустилась на траву.

У Майкла випала з рук паличка. Він метнувся до неї, а Джейн — слідком.

— Мері Поппінс, Мері Поппінс! — кричали обоє, вчепившись за неї.

А позад них у візочку заходилися Близнята, мов півники на світанку, і Доглядач Парку то розтуляв, то стуляв рота, ніби хотів щось сказати, та все ніяк не знаходив слів.

— Прийшла! Прийшла! Прийшла! — на всі груди кричав Майкл, хапаючись то за її руку, то за сумку, то за парасольку, — що на очі трапило, — аби лише мати певність, що це таки вона, Мері Поппінс.

— Ми знали, що ви повернетесь! Ми знайшли ваш лист про «о ревуар»! — гукнула Джейн, обвиваючи руками сине пальто.

Задоволена усмішка майнула по обличчі Мері Поппінс, торкнувши і уста, і трішки задертий ніс, і сині очі. Але відразу й зникла.

— Будьте такі ласкаві, пригадайте, що ми — в Громадському Парку, а не в Зоопарку. Як ви поведетесь?!

Таки можна подумати, що опинився в Зоопарку! А де, дозвольте запитати, ваші рукавички?

Діти враз кинулись шукати по кишенях.

— Гм! Надягніть їх, будь ласка!

Тремтячи з хвилювання й захвату, вони понатягали рукавички і надягли капелюшки.

Мері Поппінс підійшла до візочка. Близнята радісно залебеділи, коли вона повмощувала їх зручніше й розправила плед. Потім вона озирнулася довкола.

— Хто пустив цю качку в озеро? — спитала вона таким знайомим їм сердитим голосом.

— Я, — сказала Джейн. — Забавляла Близнят. Вона пливе до Нью-Йорка.

— Ну, ось що, витягни її звідти! — звеліла Мері Поппінс. — Вона попливе не до Нью-Йорка чи куди там ще, — а Додому Пити Чай.

І, почепивши свою килим'яну сумку на ручку візка, вона рушила з ним до виходу з Парку.

Доглядач, що раптом віднайшов мову, заступив їй дорогу.

— Слушайте-но, — сказав він, уп'явшись у неї очима. — Мені доведеться написати рапорт. Це порушення правил! Отак звальюватися на голову! І звідки, хотів би я знати, звідки?

Він замовк, бо Мері Поппінс зміряла його з голови до п'ят таким поглядом, що йому раптом захотілось опинитися десь-інде.

— Якби я була Доглядачем Парку, — промовила вона згорда, — я б надягла на голову кашкета і позашібалася. Дозвольте!

І, відвівши його вбік владним порухом руки, вона повезла візок далі.

Доглядач, спаленівши з сорому, нахилився підняти кашкета. А коли він випростався, Мері Поппінс

із дітьми вже сховалися за хвірткою Будинку Номер Сімнадцять.

Доглядач подивився на доріжку. Тоді позирнув на небо і знов на доріжку.

— Зроду-віку такого не бачив! — сказав він тремтячим голосом. — Навіть як був хлоп'ям!

І, вкрай спантеличений, щось бурмочучи собі під ніс, подався геть.

— О, та це ж Мері Поппінс! — сказала місіс Бенкс, коли вони увійшли до передпокою. — Звідкіля ви взялися? З блакиті небес?

— Авжеж, — радісно почав був Майкл. — Вона спустилася на...

Він раптом урвав, бо Мері Поппінс кинула на нього грізний погляд.

— Я зустріла їх у Парку, пані, — сказала вона, обернувшись до місіс Бенкс, — і забрала додому.

— Отже, ви залишитесь у нас?

— Так, пані, на якийсь час.

— Але ж, Мері Поппінс, минулого разу ви пішли від нас, не попередивши. Звідки я знатиму, що ви знову такого не зробите?

— Нізвідки, пані, — спокійно відповіла Мері Поппінс.

Місіс Бенкс сторопіла.

— Але ж... але ж... як ви гадаєте? — нерішуче спитала вона.

— Я не можу сказати задалегідь, пані.

— Ох! — тільки й вимовила місіс Бенкс, бо нічого іншого не спало їй тієї миті на думку.

І не встигла ще вона до кінця схаменутись, як Мері Поппінс, узявши свою сумку, повела дітей нагору.

Місіс Бенкс дивилася їм услід, поки почула, що двері Дитячої тихенько зачинилися за ними. Аж тоді вона полегшено зітхнула і кинулася до телефону.

— Мері Поппінс повернулася! — радісно повідомила вона в трубку.

— Справді? — сказав містер Бенкс на тому кінці дроту. — Ну, то, може, я теж повернуся.

І повісив трубку.

Нагорі в Дитячій Мері Поппінс скинула пальто. Вона повісила його на гачок біля дверей спальні. Тоді скинула капелюшок і хазяйновито почепила його на рижок ліжка.

Джейн з Майклом стежили за її рухами, такими знайомими їм. Усе в ній було таке самісіньке, як завжди. Їм аж не вірилося, що вона їх кидала.

Мері Поппінс нахилилася і відімкнула сумку.

В сумці не було нічого, крім величезного градусника.

— А для чого він? — спитала з цікавістю Джейн.

— Для тебе, — відповіла Мері Поппінс.

— Та я ж не хвора, — заперечила Джейн. — У мене вже два місяці немає кору!

— Розтули рота! — сказала Мері Поппінс таким голосом, що Джейн умить заплющила очі й роззявила рота. І градусник опинився там.

— Я хочу знати, як ви поводитись, поки мене не було, — суворо пояснила Мері Поппінс.

Вона вийняла градусник і піднесла його до світла.

— «Недбала, легковажна і нечепурна», — прочитала вона.

Джейн тільки очі витріщила.

— Гхм! — сказала Мері Поппінс і впхнула градусник у рота Майклові.

Він міцно стиснув градусника губами, але вона вирвала його і прочитала:

— «Дуже крикливий, неслухняний і настирливий хлопчак».

— А от і ні, — буркнув сердито Майкл.

Замість відповіді вона тицьнула йому градусника під ніс, і він прочитав по буквах:

— «К-р-и-к-л-и-в-и-й...»

— От бач! — сказала Мері Поппінс, переможно дивлячись на нього.

Потім вона поставила градусник Джонові.

— «Вередливий і задерикуватий», — така була його температура.

А коли перевірили температуру в Барбари, на градуснику стояло:

— «Вкрай розпещена!»

— Гхм! — пирхнула Мері Поппінс. — Здається, я повернулася вчасно!

Наостанку вона швидко поставила градусник самій собі, мить потримала і, вийнявши, прочитала:

— «Дуже достойна особа, в усьому взірцева».

Гордовита, вдоволена усмішка заграла на її устах, коли вона вголос повідомила свою температуру.

— Так і має бути! — сказала вона повчально. — А зараз чай — і в ліжка!

Дітям здалося, що не минуло й хвилини, а вони вже напилися молока з кокосовим печивом, ще й викупались. Як звичайно, в Мері Поппінс усе робилося вмить. Гачки з петельками не розщібалися, а розлітались, гудзики так і поривались розщібнутися, губка й мило літали, як блискавиці, а рушники витирали одним махом.

Мері Поппінс пройшлася біля ліжок і попідтикала дітям ковдри. Її накрохмалений білий фартух аж лопотів, і від неї йшли чудові пахощі свіжопідсмажених грінок.

Підійшовши до Майклового ліжка, вона нахилилася й хвилину щось шукала під ним. Потім обережно витягла звідти своє розкладне ліжко, на якому

лежало чепурненько складене усе майно Мері Поппінс: шматок «Сонячного», зубна щіточка, пакуночок шпильок для кіс, пляшечка парфумів, складний стільчик і коробочка м'ятних таблеток. Та ще сім байкових нічних сорочок, чотири бавовняних, черевички, доміно, дві шапочки для купання і альбом з листівками.

Джейн з Майклом спантеличено попідводилися на ліжках.

— Де це все тут узялося? — допитувався Майкл. — Я разів із сто лазив під ліжку, і я добре знаю, що там його не було.

Мері Поппінс не відповіла. Вона почала роздягатись.

Джейн з Майклом презирнулися. Адже вони знали — розпитувати дарма: Мері Поппінс ніколи нічого не розповідає.

Вона скинула свій накрохмалений білий комірець і взялась розщібувати ланцюжок на шії.

— Що там усередині? — зацікавився Майкл, задивившись на маленький золотий медальйон на ланцюжку.

— Портрет.

— Чий?

— Дізнаєшся, як настане час — не раніше, — невдоволено сказала вона.

— А коли час настане?

— Коли я піду звідси.

Вони злякано витріщилися на неї.

— Але ж, Мері Поппінс! — скрикнула Джейн. — Ви ж нас більше ніколи не покинете, ні?

Мері Поппінс пильно глянула на неї.

— Веселеньке життя в мене буде, — озвалась вона, — якщо я його все пробуду з вами!

— Але ж ви залишитесь? — гаряче благала Джейн.

Мері Поппінс підкинула на долоні медальйон.

— Залишуся, поки не урветься ланцюжок, — коротко сказала вона.

І, нап'явши на голову нічну сорочку, почала під нею роздягатись.

— Тоді нічого, — прошепотів Майкл до Джейн. — Я бачив — ланцюжок дуже міцний.

І він бадьоро кивнув їй головою. Вони підібгали ноги, кожне в своїй постелі, і дивилися, як Мері Поппінс таємниче вовтузиться під своїм наметом з нічної сорочки.

І вони згадали, як вона вперше з'явилась у Вишневій Вуличці і скільки потім сталося усього дивовижного і неймовірного; згадали, як вона полетіла від них на парасольці, коли змінився вітер, про довгі, тоскні дні без неї і про її сьогоднішнє чудесне повернення з неба...

Майкл раптом стрепенувся.

— А змій? — сказав він і сів у ліжку. — Я зовсім забувся! Де мій змій?

Голова Мері Поппінс виткнулася з-під нічної сорочки.

— Змій? — промовила вона сердито. — Який тобі змій? Що за змій?

— Мій, з китичками, жовтий і зелений! Той, що ви на ньому спустились додолу, на шнурку від нього!

Мері Поппінс уп'ялась у нього очима. Він не знав, чого в них було більше — подиву чи гніву, але й те й те було — він добре бачив.

Та ще зловісніший, ніж погляд, був у неї голос, коли вона озвалася:

— Якщо я тебе добре зрозуміла, — вимовила вона звільна, крізь зуби, — то я ніби спустилася звідкись на шнурку?

— А хіба ж ні?.. — затнувся Майкл. — Сьогодні. З хмари. Ми вас бачили.

— На шнурку? Як та мавпа в цирку чи павук на павутині? Я? Так, Майкле Бенкс?

Мері Поппінс так розгнівалася, що здавалася удвічі вища, ніж була насправді. Величезна й грізна, вона височіла над ним у своїй нічній сорочці, чекаючи відповіді.

Майкл для певності вчепився в постіль.

— Не обзивайся більше, Майкле! — застережливо прошепотіла з свого ліжка Джейн.

Але він уже не міг спинитися.

— Ну то де тоді мій змії? — хоробро сказав він. — Якщо ви не спустились... е-е... так, як я сказав, то де дівся змії? Його на шнурі не було.

— Ум-гу? Виходить, була я? — допитувалася вона з глузливим сміхом.

Аж тепер він збагнув, що дарма говорити. Він нічого не доведе. І він мусив поступитися.

— Н-ні, — промовив він тоненьким, жалібним голосом. — Ні, Мері Поппінс.

Вона відвернулася і вимкнула світло.

— Твоя поведінка, — гостро сказала вона, — не поліпшилася, відколи я пішла звідси. На шнурку, отак-то! Мене ще ніколи так не ображали! Зроду!

Вона гнівно відкинула ковдру на своїй постелі, швидко лягла і вкрилася з головою.

Майкл лежав нищечком, ще й досі вчепившись руками в постіль.

— Вона ж спустилась, правда, Джейн? Ми ж бачили, — раптом прошепотів він до сестри.

Та Джейн не відповідала. Вона тільки вказала на двері спальні.

Майкл обережно підвів голову.

Біля дверей на гачку висіло пальто Мері Поппінс. Срібні гудзики на ньому блищали при світлі нічника. А з кишені виткнулася ціла низка китиць — паперових китиць з хвоста зелено-жовтого змія.

Діти довго дивилися на них.

Тоді кивнули головами одне одному. Вони ж бо знали — говорити нічого не треба, — з Мері Поппінс іноді трапляється таке, чого вони ніколи не розуміють. Вона повернулася — ось що найважливіше. Її рівний подих долинав до них з розкладного ліжка. І їм раптом стало так спокійно, й гарно, й радісно.

— Добре, Джейн, нехай хвіст буде фіолетовий, — несподівано прошепотів Майкл.

— Ні-ні, Майкле! — відказала Джейн. — Червоний кращий.

Незабаром у Дитячій не стало чутно нічого, крім спокійного людського дихання...

П-п! П-п! — казала містєрова Бенксова люлька.

Теньк! Теньк! — казали спиці місіс Бенкс.

Містер Бенкс поклав ноги на ґрати каміна й трохи придрімнув.

Перегодом місіс Бенкс озвалася:

— То як, ти думаєш податися в морські мандри? — спитала вона.

— Е-е... мабуть, що ні. З мене поганенький моряк. А знаєш, з капелюхом усе добре обернулося. Мені його наваксували тут на розі геть увесь, і він став як новенький. Навіть кращий. Ну, а Мері Поппінс повернулася, то вода для гоління тепер буде така, як слід...

Місіс Бенкс нишком усміхнулася, не кидаючи плести.

Їй було радісно, що містер Бенкс поганенький моряк і що Мері Поппінс повернулася.

Унизу в кухні місіс Брілл робила Елін свіжу перев'язку.

— Я не дуже її полюбляла, коли вона тут була, — казала місіс Брілл, — одначе, правду мовити, сьогодні в Будинку все стало зовсім інакше. Спокійно, мов тобі в неділю, і чистенько, аж блищить, мов новенький дев'ятипенсовик. Я нічого не маю, що вона повернулася.

— І я теж, сказати правду, — підхопила Елін і подякувала місіс Брілл за перев'язку.

«І я теж, — подумав сам собі Робертсон Ей, що дослухався до розмови через стіну комірчини. — Тепер хоч вряди-годи спочинок матиму!»

Він якомога зручніше примостився на перекинутій догори дном лопаті для вугілля і заснув, схилившись головою на щітки.

Але що думала про все це Мері Поппінс, ніхто ніколи не дізнався, бо вона думками ні з ним не ділилася й нікому нічого не розповідала.

МІС ЕНДРЮ ТА ЇЇ ЖАЙВОРОН

Була субота.

У передпокої Будинку Номер Сімнадцять по Вишневій Вуличці містер Бенкс постукував по барометру і казав місіс Бенкс, як зміниться погода.

— Вітер південний, помірний, температура не вища від звичайної, місцями грози; на морі легкі хвили,— промовляв він. — Надалі прогноз невідомий. Гей, а це що таке?! — вигукнув він раптом, бо над головою в нього щось загупало й загримало.

Угорі на закруті сходів з'явився Майкл, дуже сердитий і набурмосений. Це він так гупав ногами, поволеньки переставляючи їх із східця на східець. А за ним, з Близням на кожній руці, ступала Мері Поп-

пінс, підштовхуючи його коліном із східця на східець. Позаду йшла Джейн з капелюхами в руках.

— Головне — зрушити з місця. Їди, йди, будь ласка! — невблаганно приказувала Мері Поппінс.

Містер Бенкс обернувся від барометра і підвів очі вгору.

— Ну, що це з тобою? — невдоволено спитав він Майкла.

— Я не хочу йти гуляти! Хочу гратись своїм новим паровозом! — заявив Майкл і вмить затнувся, бо Мері Поппінс саме підштовхнула його на східець нижче.

— Вигадки, синку! — сказала місіс Бенкс. — Звичайно ж, ти підеш гуляти. Хто багато ходить, у того дужі, довгі ноги!

— А мені короткі кращі! — буркнув Майкл, важко гупнувши ногою об наступний східець.

— Коли я був маленьким, — сказав містер Бенкс, — я любив ходити на прогулянки. Я щодня прогулювався зі своєю гувернанткою до другого ліхтаря й назад. І ніколи не вередував!

Майкл так і став на сходах, недовіжливо дивлячись на батька.

— А хіба ви були маленьким? — вражено спитав він.

Містер Бенкс, здавалось, дуже образився.

— Звичайно, що був. Я був гарнесеньким хлоп'ям із пишними ясними кучерями, в оксамитових штанцях і в черевичках з гудзичками.

— Ніколи б не повірив, — сказав Майкл, умить збігши сходами наниз, уже з власної охоти, і вп'явши очима в батька.

Він нізащо не міг уявити маленьким хлоп'ям цього дорослого, підстаркуватого, лисуватого чоловіка.

— А як звали вашу гувернантку? — спитала Джейн, підбігши слідом за Майклом. — Хороша вона була?

— Її звали міс Ендрю, і вона була — Кара Небесна.

— Цс-с! — докірливо перехопила місіс Бенкс.

— Тобто я хотів сказати, — виправився містер Бенкс, — що вона була... е-е... дуже сувора. Ї ніколи не помилялася. Ї любила кожного загнати на слизьке, щоб він почував себе мов черв'ячок. Отака-то була міс Ендрю!

Містер Бенкс скривився на саму вже згадку про свою колишню гувернантку.

Дзень —дзелень-дзелень!

Дзвінок на вхідних дверях задзеленчав так, що аж луна пішла по Будинку.

Містер Бенкс пройшов передпокій і відчинив двері.

На ганку стояв хлопець, що розносив телеграми. Вигляд він мав страх поважний.

— Термінова телеграма Бенксам. Даватимете відповідь?

Він подав містеру Бенксові жовтогарячий конверт.

— Якщо новина добра, то я дам тобі шість пенсів, — сказав містер Бенкс. Він розірвав конверт і прочитав телеграму.

Обличчя його зблідло.

— Відповіді не буде, — уривчасто сказав він.

— І шести пенсів не буде?

— Звісно, що ні, — жалібно озвався містер Бенкс.

Хлопець з докором поглянув на нього і ображено вийшов.

— Ой лишенько, що там таке? — занепокоїлася місіс Бенкс, збагнувши, що новина дуже кепська. — Хтось захворів?

— Гірше, — жалібно мовив містер Бенкс.

— Пропали всі наші заощадження? — Місіс Бенкс так перелякалася, що вся пополотніла.

— Ще гірше! Недарма ж барометр показував бурю! І невідомий прогноз! Ось послухай!
Він розгладив телеграму і голосно прочитав:

Приїду до вас на місяць. Буду сьогодні о третій дня. Будь ласка, добре натопіть у спальні.

Юфимія Ендрю.

— Ендрю? О, таке саме прізвище, як у вашої гувернантки! — сказала Джейн.

— Це й є моя гувернантка, — мовив містер Бенкс, походжаючи по кімнаті і неспокійно куйовдячи рештки колишнього чуба. — Її звати Юфимія. І сьогодні о третій вона приїжджає до нас.

— Та це не така вже й погана новина, — з полегкістю сказала місіс Бенкс. — Звичайно, доведеться приготувати для неї кімнату, але це нічого. Я радо привітаю цю славу бабусю...

— Славу бабусю! — ревнув містер Бенкс. — Ти сама не тямаш, що говориш! Славу бабусю! Моя ненько! Постривай, ось ти її побачиш, тоді скажеш! Нехай-но ти тільки її побачиш!

Він ухопив капелюх і плащ.

— Але ж, любий мій! — скрикнула місіс Бенкс. — Ти ж повинен зустріти її. Бо буде нечемно! Куди це ти йдеш?

— Куди-небудь! Куди очі дивляться! Скажи їй, що я помер! — жалібно мовив він і стрімголов кинувся з дому. Зовсім знервований і нещасний.

— Ой-ой-ой, Майкле, яка ж там вона, як тобі здається? — сказала Джейн.

— Цікавій кішці носа прищикнули, — озвалася Мері Поппінс. — Понадягайте капелюшки, будь ласка.

Вона посадила Близнят у візок і повезла Вуличкою. Джейн із Майклом подалися за нею.

— Куди ми сьогодні підемо, Мері Поппінс?

— Через Парк, тоді за маршрутом тридцять дев'ятого автобуса, Головною вулицею, через міст і через залізничний переїзд — назад додому, — невдоволено розтлумачила вона.

— Ну, то це ми йтимемо цілу ніч, — прошепотів Майкл, дрібочучи ззаду поряд із Джейн. — І прогавимо міс Ендрю.

— Вона ж приїздить на цілий місяць, — нагадала Джейн.

— А я хотів побачити, як вона саме приїде, — поскаржився він, ледве плентаючи і щосили човгаючи по асфальту.

— Ворушіться-но, будь ласка, — жваво сказала Мері Поппінс. — Замість вас можна було спокійно брати на прогулянку двох равликів!

Та коли діти її наздогнали, вона їх хвилин п'ять тримала під крамницею зі смаженою рибою, видивляючись на себе у вітрину.

Вона була вбрана в нову білу блузку в рожевий горошок, і на її обличчі, відбитому в склі понад купами смаженої мерлузи, грала втіха. Вона трохи розхристалася на грудях пальто, щоб дужче було видно блузку, і їй здалось, що Мері Поппінс ще ніколи не була така гарненька. Навіть смажені рибини, затиснувши в ротах смажені хвости, так, здається, й прикипіли до неї круглими від захвату очима.

Аж ось Мері Поппінс злегенька, задоволено кивнула своєму відображенню й заквапилася далі. Вони перейшли Головну вулицю, звернули на міст і незабаром підійшли до залізничного переїзду. І тут Джейн із Майклом не витримали — кинулися поперед візка і, не спиняючись, добігли аж до Вишневої Вулички.

— Таксі! — раптом щосили гукнув Майкл. — Мабуть, це міс Ендрю.

Вони стояли на розі вулички, чекаючи на Мері Поппінс, і дивились, чи не видно міс Ендрю.

Таксі повільно проїхало до воріт Будинку Номер Сімнадцять. Тут воно зупинилося зі стогоном і брязком. Та й не диво, бо від коліс до даху воно все було напаковане речами. Самої машини майже й видно не було, так вона вся була вквітчана валізами — згори, з боків і спереду.

З вікон стирчали скриньки й кошики. Картонні коробки були поприв'язувані до підніжки, а два величезні саквояжі вмостились навіть на водієвому сидінні.

Аж ось і сам водій виринув з-під них і дуже обережно, ніби спускався з крутої гірської верховини, виліз із машини й відчинив задні дверцята. З них, підскакуючи, викотилась коробка для черевиків, за нею — велетенський рудий пакунок, а за ним парасолька й ціпок, зв'язані до купи шнурком. Насамкінець з машини, гримаючи й брязкаючи, вискочили невеличкі терези, і таксист, перечепившись через них, упав.

— Обережно! Помалу! — гукнув громохкий голос із таксі. — У мене дорогі речі!

— А я — дорогий шофер! — відмовив таксист, підводячись і тручи ногу в кісточці. — Про це ви забули, еге ж?

— Відступіть, будь ласка, відступіть! Мені треба вийти! — знову пролунав громохкий голос.

І відразу після цього на підніжці машини з'явилася нога — найбільша з усіх ніг, які будь-коли довелось дітям бачити. А далі вилізла й уся решта міс Ендрю.

Вона була в широчезному пальті з хутряним коміром, на голові стовбурчився чоловічий фетровий

капелюх, а з нього спадав довгий попелястий серпанок.

Діти, пригинаючись поза парканом, обережно підкралися ближче і з цікавістю роздивлялись велетенську тітку, з гачкуватим носом, лютим ротом і невеличкими очицями, які сердито зирили крізь окуляри. А своїм голосом вона майже оглушила дітей — так завзято сперечалася з таксистом.

— Чотири шилінги три пенси! — казала вона. — Казна-що! За таку силу грошей я б зробила півкругосвітньої мандрівки! Я стільки не платитиму! І поскаржуся на вас поліції!

Таксист знизав плечами.

— З вас стільки належить, — спокійно сказав він. — Якщо ви вмієте читати, подивіться на лічильник. На таксі не їздять задарма, вам це відомо, та ще з такою купою речей!

Міс Ендрю засопіла і, заклавши руку до своєї величезної кишені, витягла малесенький гаманчик. Діставши звідти монету, вона простягла її таксистові. Той глянув на монету і довгенько вертів її в руках, мов якусь дивовижу. Тоді глумливо засміявся.

— Це — на чай? — насмішкувато спитав він.

— Аж ніяк. Це плата за проїзд. Я принципово не даю на чай.

— Я так і знав, — сказав таксист, дивлячись їй просто у вічі. І додав, звертаючись ніби сам до себе: — Речей стільки, що пів-Парку зайняли б, а на чай принципово не дає. Гарпія!

Та міс Ендрю його не слухала. Діти стали у хвіртці, і вона заквапилась, щоб привітати їх, гримаючи по доріжці черевиками і розмаявши позад себе довгий серпанок

— Ну! — прогула вона, ледве розтягнувши губи в усмішці. — Ви, звісно, не знаєте, хто я?

— Знаємо, знаємо! — вихопився Майкл. Він говорив якнайпривітніше, бо був дуже радий, що побачив-таки міс Ендрю. — Ви — Кара Небесна!

Цеглястий рум'янець, піднявшись від шиї, залляв усе обличчя міс Ендрю.

— Ти дуже брутальний, невихований хлопець! Я поскаржуся твоєму батькові!

Майкл здивовано поглянув на неї.

— Я не хотів бути невихованим, — почав він. — Це тато сказав...

— Тихо! Замовкни! Не смій сперечатися зі мною! — промовила міс Ендрю і обернулася до Джейн. — А ти — Джейн, я не помиляюся? Гм. Ніколи не любила цього імені.

— Доброго здоров'я! — ввічливо сказала Джейн, хоча нишком подумала, що їй не дуже подобається ім'я Юфимія.

— У тебе занадто коротка сукня, — ревнула міс Ендрю. — А де твої панчохи? Коли я була маленька, дівчатка ніколи не ходили з голими ногами. Я говоритиму про це з твоєю матір'ю.

— Я не люблю панчіх, — сказала Джейн. — Я ношу панчохи тільки взимку.

— Не будь зухвалою! Діти не повинні обзиватись, вони повинні мовчки слухати, що їм говорять! — сказала міс Ендрю.

Вона схилилась над візком і привіталася з Близнятами — поплескала обох по щоках своєю велетенською долонею.

Джон з Барбарою заплакали.

— Фе! Що за манери! — вигукнула міс Ендрю. — Сірка й патока — ось що сюди треба! — повела вона далі, обернувшись до Мері Поппінс. — Добре виховані діти ніколи так не галасують. Негайно сірки й патоки! Та ще й якомога більше. Не забудьте!

— Дякую, — сказала Мері Поппінс. — Але я виховую дітей, як сама знаю, і не питаю нічийої ради.

Міс Ендрю остовпіла з дива. Здавалося, вона не вірить власним вухам.

Мері Поппінс дивилася на неї спокійно і безстрашно.

— Юна особа! — промовила міс Ендрю, опам'ятавшись. — Схаменіться! Як ви смієте так зі мною розмовляти? Я подбаю, щоб вас вирядили звідси! Затямте мое слово!

Вона шарпонула хвіртку й подалася до Будинку, гнівно вимахуючи округлим предметом, прикритим картатою тканиною, і раз у раз вигукуючи: «Фу-фу!»

Місіс Бенкс вибігла їй назустріч.

— Ласкаво просимо, міс Ендрю, ласкаво просимо! — чемно примовляла вона. — Як гарно, що ви до нас завітали! Така мила несподіванка! Гадаю, подорож була приємна?

— Страшенно неприємна. Я зроду не любила їздити, — відказала міс Ендрю, сердитими, прискіпливими очима поглядаючи довкола.

— Яке недбальство, просто сором! — з огидою мовила вона. — Послухайтеся моєї поради — повикидайте геть оце-о, — вона вказала на соняшники, — й понасаджуйте щось вічнозелене. Буде куди менш мороки. Та й показніше буде. А ще краще — взагалі ніяких грядок. Просто рівний заасфальтований двір, і все.

— Але ж... — заперечила місіс Бенкс, — я дуже люблю квіти!

— Казна-що! Дурні вигребеньки! Ви нерозумна жінка! І діти у вас страх розбещені, а надто хлопець.

— Ох, Майкле, я просто здивована! Ти був нечемний з міс Ендрю? Зараз же перепроси її. — Місіс Бенкс дуже розхвилювалась, почувши таке.

— Та ні, мамо, я нічого... я тільки... — почав був пояснювати Майкл, але громохкий голос міс Ендрю перебив його:

— Він мене тяжко образив, — наполягала вона, — його негайно слід віддати до закритої школи. А дівчині треба взяти гувернантку. Я сама знайду. Що ж до тієї особи, яка доглядає ваших дітей тепер, — вона кивнула головою на Мері Поппінс, — її цієї ж хвилини треба звільнити. Вона недотепна і просто підозріла.

Місіс Бенкс була вкрай перелякана.

— О, ні, ви помиляєтесь, міс Ендрю! Ми її добре знаємо, вона просто скарб!

— Ви не розумієтесь на цьому. Я ніколи не помиляюся. Звільніть її!

Міс Ендрю рвучко рушила до Будинку.

Місіс Бенкс кинулася за нею слідом, страшенно стурбована й пригнічена.

— Сподіваюсь, що... що вам буде в нас добре, міс Ендрю! — промовила вона, хоч сама вже не дуже в це вірила.

— Гм! Будиночок не вельми розкішний. Та ще й страшенно занедбаний, просто ось-ось завалиться. Вам слід послати по теслю. А коли у вас мили оці східці? Вони бруднючі.

Місіс Бенкс закусила губу. Міс Ендрю кількома словами обернула її гарненький, затишний Будиночок у щось недоладне і вбоге, і на серці в неї стало дуже невесело.

— Завтра я звелю їх помити, — збентежено промимрила вона.

— А чому не сьогодні? — обурилася міс Ендрю. — Нічого не відкладай на завтра. А навіщо ви пофарбували двері білим? Темно-брунатний — ось для дверей найкращий колір. Та й дешевше. І бруд не так видно. Ви ж тільки погляньте на оці ось плями!

І, поставивши округлий предмет на східці, кинулась показувати.

— Ось! Ось! Ось! Усюди! Просто сором!

— Я зараз же до цього візьмуся, — промовила місіс Бенкс кволим голосом. — Чи не хочете піднятися нагору у свою кімнату?

Міс Ендрю погупала слідом за нею в Будинок.

— Сподіваюсь, там є камін?

— О, звичайно! Чудовий камін! Сюди, міс Ендрю. Робертсон Ей перенесе ваші речі.

— Та нехай там якомога обережніше. У валізах пляшечки з ліками. Я мушу дбати про своє здоров'я.

Міс Ендрю рушила сходами нагору. Вже на східцях вона обвела поглядом передпокій.

— Тут треба змінити шпалери. Я поговорю про це з Джорджем. До речі, цікаво знати, чому він не зустрів мене? Це дуже нечемно. Я бачу, він так і не навчився поводитися як належить.

Громокий її голос дедалі глухішав, що вище вона вибиралася сходами. І дедалі тихшав голос місіс Бенкс, яка, занепокоєна, погоджувалася з усім, чого бажалося міс Ендрю.

Майкл обернувся до Джейн.

— А хто це — Джордж?

— Татко.

— Його ж усі звать містер Бенкс.

— Так, але ім'я в нього Джордж.

Майкл зітхнув.

— Місяць — це страшенно довго, правда, Джейн?

— Довго — аж чотири тижні і ще трохи, — сказала Джейн, відчуваючи, що місяць з міс Ендрю стане за рік.

Майкл присунувся до неї ближче.

— Слухай, — занепокоєно прошепотів він. — Вони ж не виженуть Мері Поппінс через неї, правда ж, ні?

— Ні, навряд. Але вона дуже чудна. Недарма татко пішов з дому.

— Чудна?! — несподівано пролунало позад них.

Вони обернулись. Мері Поппінс дивилася вслід міс Ендрю нищівним поглядом.

— Чудна! — знову сказала вона, протягло пирхнувши. — Це не те слово. Гхм! Я, бачте, не знаю, як виховувати дітей! Я зухвала, недотепна і взагалі підозріла особа, так? Добре, побачимо!

Джейн із Майклом звикли до погроз Мері Поппінс, та сьогодні в її голосі лунало щось таке, чого вони досі ніколи не чули.

Вони мовчки дивились на неї, розмірковуючи, що може скоїтись.

Раптом десь поруч почувся тихесенький звук — чи то щось зітхнуло, чи ледве-ледве свиснуло.

— Що воно? — швидко озвалася Джейн.

Звук почувся знову. Вже виразніше.

Мері Поппінс схилила голову набік і прислухалася.

Від надвірних дверей знов долинув так мовби тихесенький пташиний свист.

— А! — раптом сказала Мері Поппінс. — Я давно мала б догадатися!

І, вмить підскачівши до округлого предмета, що його залишила на східцях міс Ендрю, зірвала з нього клапоть картатої тканини.

Під ним була мідна клітка, блискуча, аж сяяла вся. А в клітці, на поперечці, зіщулившись, сиділа невеличка ясно-брунатна пташка. Вона на мить заплющилась, коли яскраве світло дня вдарило на неї. А потім урочисто повела довкола своїми круглими, темними оченятами і помітила Мері Поппінс. І, здригнувшись, ніби впізнавши її, розтулила дзьобика й тихенько свиснула. Джейн і Майкл зроду не чули такого жалібного голосочка.

— Та невже ж вона... Тц-тц-тц! Просто не віриться! — промовила Мері Поппінс і співчутливо покивала головою.

— Чірр-іррап! — сказала пташка, сумно попустивши крила.

— Що? Два роки? В оцій клітці? Ганьба їй! — скрикнула Мері Поппінс, почервонівши від гніву.

Діти зацікавилися з дива. Пташка говорила своєю пташиною мовою, і все-таки Мері Поппінс на очах у них розмовляла з цією пташкою, так ніби простісінько її розуміла.

— Що вона каже?.. — почав був Майкл.

— Тс-с! — сказала Джейн, ущипнувши його за руку, щоб мовчав.

Вони мовчки дивилися на пташку. А вона раптом прискочила поперечкою ближче до Мері Поппінс і щось запитливо проспівала.

Мері Поппінс ствердно кивнула головою.

— Так, звичайно, я знаю це поле. Там вона тебе й спіймала?

Пташина кивнула головою. І знов щось проспівала, наче спитала.

Мері Поппінс якусь мить подумала.

— Ну, — сказала вона, — це не дуже далеко. Десь за годину долетиш. Звідси рушай просто на південь.

Пташка, здавалось, ожила. Вона стала пританцьовувати на своїй поперечці і жваво забила крильми. Потім знов заспівала, залилася дзвінким щебетом, благально дивлячись на Мері Поппінс.

Та повернула голову і нишком глянула вгору на сходи.

— Чи я згодна? А ти як гадаєш? Ти хіба не чув, як вона назвала мене недотепою? Мене!

Мері Поппінс пирхнула майже з огидою.

У пташки затремтіли плечі, так наче вона сміялась. Мері Поппінс нахилилася до клітки.

— Що ви хочете зробити, Мері Поппінс? — вигукнув Майкл, далі не втерпівши. — Яка це пташка?

— Жайворон, — уривчасто сказала Мері Поппінс, відсуваючи на клітці засув. — Ти бачиш у клітці Жайворона вперше і востаннє.

І, сказавши це, вона шарпнула дверцята. Жайворон розпростав крила. Вилетів із клітки з дзвінким криком і сів Мері Поппінс на плече.

— Гхм! — сказала вона, повернувши до нього голову. — Мабуть, так краще. Еге ж?

— Чіпп-ап! — згодився Жайворон, кивнувши головою.

— Ну, а тапер лети, — нагадала йому Мері Поппінс. — Вона ось-ось прийде.

Жайворон, почувши це, так і зайшовся співом, раз у раз торкаючись крильми щік Мері Поппінс і киваючи головою.

— Годі, годі! — невдоволено сказала Мері Поппінс. — Нема за що дякувати. Я зробила це собі на втіху. Не можу дивитися на Жайворона в клітці! А крім того, ти ж чув, як вона мене назвала!

Жайворон закинув голову догори і чимдуж залопотів крильми. Здавалося, ніби він щосили зареготав. Потім схилив голову набік і прислухався.

— Ох, я ж зовсім забула! — почувся згори громохкий голос. — Я ж залишила Карузо надворі. На тих брудних східцях. Піду заберу.

І на сходах залунала важка хода міс Ендрю.

— Що? — озвалась вона на якесь запитання міс Бенкс. — О, це мій Жайворон, просто Жайворон — Карузо. Я його так назвала, бо він колись чудово співав. Що? Ні, тепер він зовсім не співає. Відколи я його спіймала й посадила в клітку. Не розумію чому.

Голос, наближаючись, лунав усе гучніше.

— Ні, ні, — знов озвався він до місіс Бенкс. — Я принесу сама. Я не можу здатися на цих нечемних дітей. Поруччя слід виглянсувати. І негайно!

Гуп-гуп! Гуп-гуп! Кроки міс Ендрю залунали вже в передпокої.

— Ось вона! — прошепотіла Мері Поппінс. — Лети мерщій! — Вона легенько труснула плечем.

— Швидше! — хвилювався Майкл.

— Ох, не барися! — підхопила Джейн.

Близнята замахали руками.

Жайворон умить схилив голову і висмикнув у себе з крила пір'їнку.

— Чіпр-чіпр-чіпрірап! — проспівав він і заткнув пір'їнку за стрічку на капелюшку Мері Поппінс. Тоді розгорнув крила й шугнув угору.

Саме тієї хвилини міс Ендрю з'явилася в дверях.

— Як? — гукнула вона, побачивши Джейн із Майклом і Близнят. — Ще й досі не полягали спати? Ну, це не діло! Усі добре виховані діти, — вона з осудом глянула на Мері Поппінс, — повинні йти спати о п'ятій годині. Я неодмінно говоритиму з вашим батьком.

Вона озирнулася.

— Ну, подивлюся... де я залишила свою... — Вона раптово уврала.

Просто під ногами в неї стояла ненакрита клітка з відчиненими навстіж дверцятами. Міс Ендрю втупилась туди, ніби не вірила власним очам.

— Коли? Як? Що? Хто? — розгублено забурмотіла вона.

І нарешті голос її прорізався на повну силу.

— Хто розкрив клітку? — гримнула вона так, що діти затремтіли.

— Хто відчинив дверцята?

Ніякої відповіді.

— Де мій Жайворон?

Усі мовчали. Міс Ендрю пронизала поглядом кожного з дітей. Аж ось її невблаганні очі вп'ялися в Мері Поппінс.

— Це ви зробили! — гукнула міс Ендрю, тицьнувши в Мері Поппінс велетенським пальцем. — Я по вас ба-чу! Та як ви посміли? Сьогодні ж таки вас і близько не буде в цьому Будинку! Ви зухвала, нахабна негідниця!..

— Чіп-ірап!

Згори долинув стриманий сміх. Міс Ендрю підвела голову. Жайворон легко гойдався на крилах понад соняшниками.

— А, Карузо, то ти он де! — гукнула міс Ендрю. — Іди-но сюди! Не бари мене! Іди ж у свою гарненьку, чистеньку кліточку, і я зачиню дверцята!

Але Жайворон усе так само висів у повітрі й аж заходився сміхом, закидаючи голову і б'ючи себе по боках крильми.

Міс Ендрю нагнулася, підхопила клітку й підняла її над головою.

— Карузо, що я тобі сказала? Іди зараз же! — командувала вона, наставивши клітку. Але Жайворон майнув повз неї, майже черкнувши крилом капелюшка Мері Поппінс.

— Чіп-ірап! — сказав він на льоту.

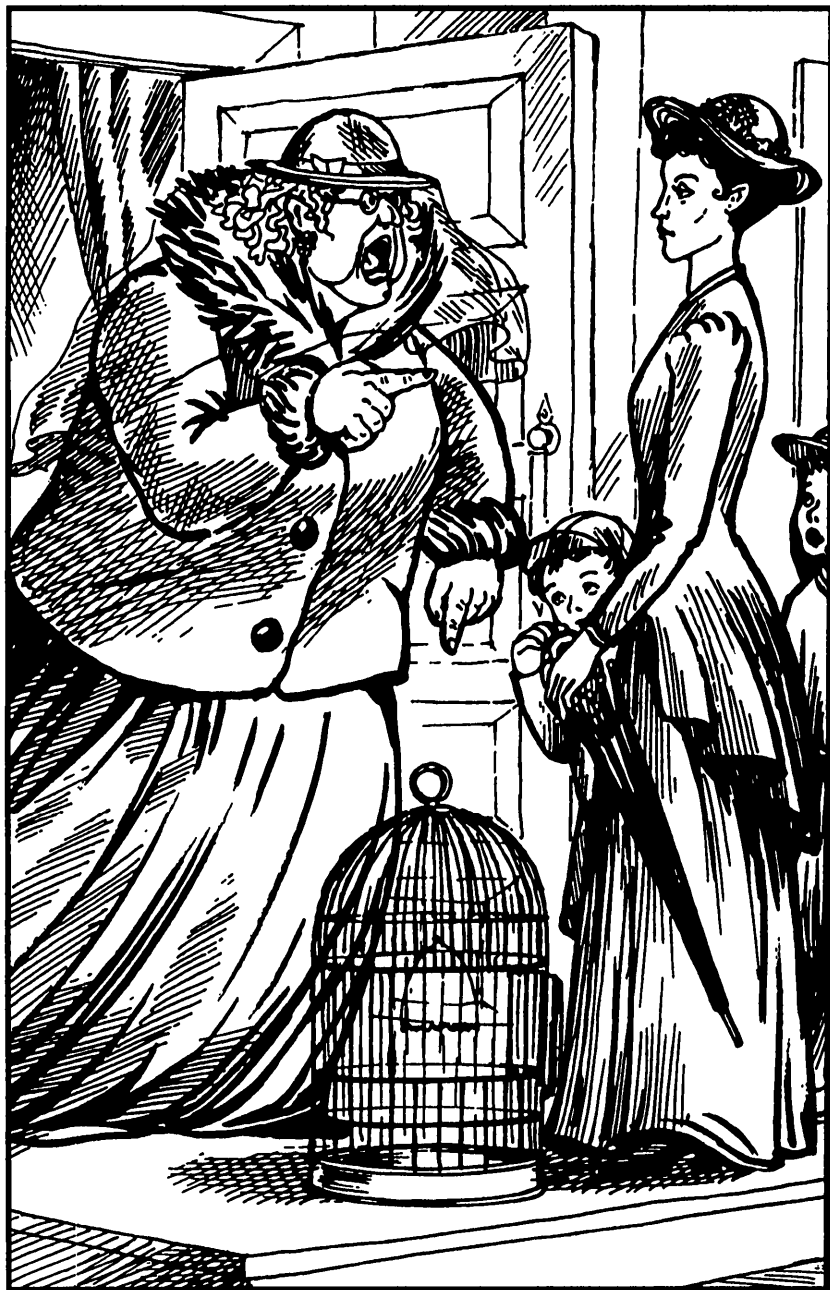
— Гаразд! — озвалася Мері Поппінс, кивнувши головою.

— Карузо, ти чуєш, що я сказала? — закричала міс Ендрю.

Але в голосі її чулось тепер ледве помітне збентеження. Вона поставила клітку і спробувала піймати Жайворона руками. Але він шугнув убік, раз-другий пурхнув повз неї, тріпнув крильми й майнув у небо.

Потоком полився його спів до Мері Поппінс.

— Готово! — відгукнулася вона.

А далі сталося щось дивовижне.

Мері Поппінс уп'ялася очима в міс Ендрю, і міс Ендрю, наче зачарована тим дивним похмурим поглядом, так і затремтіла вся. Вона через силу ковтнула повітря, нетвердо ступнула вперед і чимдуж кинулась до клітки. Ї зненацька чи то міс Ендрю так поменшала, чи клітка побільшала, — Джейн і Майкл не могли сказати з певністю. Одне вони знали твердо: дверцята клітки, дзенькнувши, захряснулися і замкнулись за міс Ендрю.

— Ох! Ох! Ох! — закричала вона.

А Жайворон шугнув униз і підхопив клітку.

— Що зі мною діється? Куди це я? — залементувала міс Ендрю, здіймаючись угору. — Мені ніяк поворухнутися! Мені нічим дихати! — заводила вона.

— І йому було так само! — спокійно сказала Мері Поппінс.

Міс Ендрю вчепилася в клітку й щосили затрясла нею.

— Відчиніть дверцята! Відчиніть! Випустіть мене, чуєте? Випустіть?

— Гхм! Чи й не так! — сказала Мері Поппінс неголосно й глузливо.

А Жайворон, виспівуючи, здіймався дедалі вище.

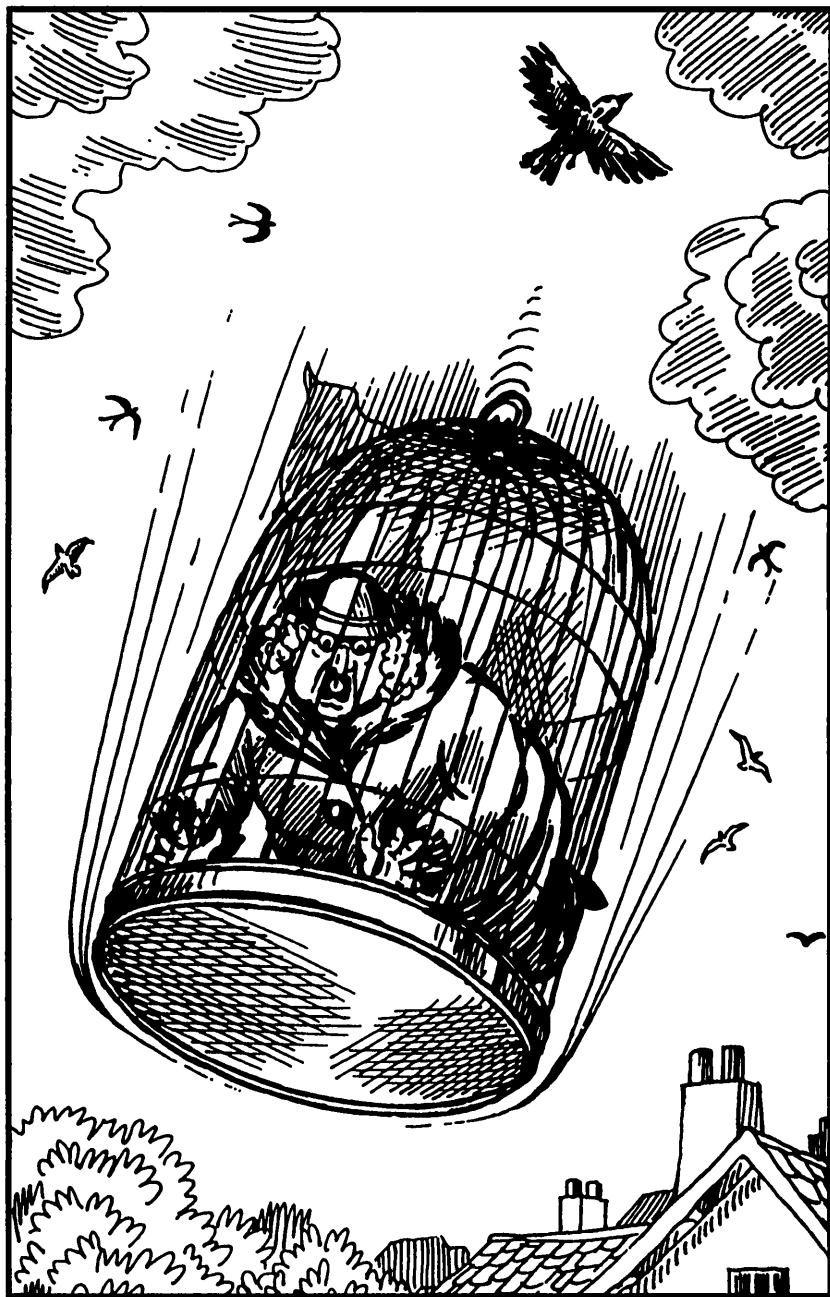
Важка клітка з міс Ендрю загрозливо перехилялася й гойдалася у повітрі, ніби щохвилини мала вислизнути з його кігтів.

А дзвінку Жайворонкову пісню перекрикувала міс Ендрю, тарабанячи об клітку руками.

— Невже це я? Я, така Бездоганно Вихована? Я, що ніколи не помилялася? І я до такого дійшла?!

Мері Поппінс якось чудно засміялася.

Жайворонек тепер здався зовсім малесеньким, але й далі колами здіймався у височінь з голосним, переможним співом. І клітка з міс Ендрю все гойдалася й перехилялася з боку на бік, мов корабель у бурю.

— Випустіть мене, чуєте? Випустіть! — верещала міс Ендрю.

Зненацька Жайворонок змінив напрямок. Спів його на мить змовк — поки він рвучко звернув убік — і задзвенів знову — вільний і радісний. І враз Жайворон струснув кільце клітки з лапок і полинув на південь.

— Полетів! — сказала Мері Поппінс.

— Куди? — скрикнули разом Джейн і Майкл.

— Додому — до рідних нив, — відповіла вона, слідкуючи очима за пташкою.

— Він же випустив клітку! — гукнув Майкл, широко розкривши очі.

Та й було чого. Клітка перевертом летіла додолу. Діти добре бачили, як міс Ендрю то ставала на голову, то знову на ноги. Клітка летіла донизу, аж шуміло, і враз лягнулася просто на верхній східець.

Міс Ендрю люто шарпонула дверцята й вискочила з клітки. І тепер діти побачили, що вона така сама величезна на зріст, як була, й ніби ще страшніша.

Якусь мить вона стояла, тяжко дихаючи, неспроможна вимовити й слова. Обличчя її було ще червоніше, ніж досі.

— Як ви посміли? — нарешті прошепотіла вона здушеним голосом, тицяючи тремтячим пальцем на Мері Поппінс.

І Джейн з Майклом побачили, що її очі були вже не люті й глумливі, як досі, а повні жаху.

— Ви... ви... — занікуючись, хрипіла міс Ендрю, — ви жорстоке, непоштиве, лихе, зіпсоване дівчисько... як ви могли? Як могли?

Мері Поппінс перевела погляд на міс Ендрю і довго дивилася на неї, примружившись.

— Ви сказали, що я не вмію виховувати дітей, — вимовила вона повільно й виразно.

Міс Ендрю затремтіла від страху й позадкувала.

— Ви... вибачте, насилу промовила вона.

— Що я зухвала, недотепа і дуже непевна особа, — вів далі незворушний, невблаганний голос.

Міс Ендрю вся зіщулилася під тим пильним поглядом.

— Я... помилилася... Да...руйте мені це, — мимрила міс Ендрю.

— Що я — нахабне дівчисько! — безжально вела далі Мері Поппінс.

— Я беру всі свої слова назад, — видушила з себе міс Ендрю. — Всі до одного. Тільки пустіть мене. Більше я нічого не прошу. — Вона заломила руки і благально втупилася в Мері Поппінс. — Я не можу тут бути, — прошепотіла вона. — Ні, ні! Тільки не тут! Благаю, пустіть мене!

Мері Поппінс добру хвилину задумливо дивилася на неї. Тоді махнула рукою кудись повз огорожу Будинку Номер Сімнадцять.

— Ідіть собі! — сказала вона.

Міс Ендрю полегшено зітхнула.

— Ох, дякую! Дякую! — скрикнула вона і, не спускаючи з Мері Поппінс очей, позадкувала з східців, а потім повернулася і, спотикаючись, кинулась довірливо до хвіртки.

Таксист, що досі витягав з машини речі міс Ендрю, якраз тоді завів мотор і мав уже рушити.

— Міс Ендрю махнула йому тремтячою рукою.

— Постривайте! — судорожно гукнула вона. — Почекайте мене! Я дам вам десять шилінгів на чай, якщо ви зараз же мене відвезете.

Шофер витріщив на неї очі.

— Правду вам кажу! — не вгавала міс Ендрю. — Ось! — Вона гарячково помацала в кишені. — Ось гроші. Беріть — і рушаймо!

Все ще тремтячи, міс Ендрю влізла в машину і гупнулася на сидіння.

Таксист, досі ще з роззявленим з дива ротом, захряснув за нею дверцята.

А сам квапливо кинувся заносити в машину речі міс Ендрю. Робертсон Ей устиг заснути на купі валіз, але таксист, щоб не гаятися довше, не будив його, а просто стягнув на узбіччя доріжки і швидко повклав усе сам.

— Здається, тіточка схибнулася! Зроду-віку не бачив когось отакого приголомшеного! Зроду-віку!

Але що ж саме тіточку так приголомшило, таксист не знав і нізачо не здогадався б, якби навіть прожив на світі цілу сотню років...

— А де міс Ендрю? — запитала місіс Бенкс, що вибігла шукати гостю аж у передпокій.

— Поїхала, — сказав Майкл.

— Як-то — поїхала? — Місіс Бенкс страшенно здивувалася.

— Ну, не схотіла залишитися, — сказала Джейн.

Місіс Бенкс спохмурніла.

— Що це все означає, Мері Поппінс? — спитала вона.

— Сама не знаю, — відповіла Мері Поппінс незворушно, так наче все це її аніскільки не цікавило. Вона перевела погляд на свою нову блузку і розглядила її.

Місіс Бенкс подивилася на всіх по черзі й похитала головою.

— Це все дуже дивно! Я просто нічого не збагну!

Саме тієї миті хвіртка відчинилася і, тихо дзенькнувши, зачинилася знову.

Доріжкою навшпиньочки ішов містер Бенкс. Він нерішуче завмер на одній нозі, побачивши їх усіх.

— Ну що? Приїхала? — спитав він нервовим гучним шепотом.

— Приїхала й поїхала, — сказала місіс Бенкс.

Містер Бенкс закам'янів з несподіванки.

— Поїхала? Тобто як — зовсім поїхала?

Місіс Бенкс ствердно кивнула головою.

— О радість, яка ж радість! — скрикнув містер Бенкс і, підхопивши руками поли плаща, просто посеред доріжки пішов танцювати шотландський танок. Та раптом він зупинився.

— Але як? Коли? Чому? — засипав він.

— Щойно. В таксі. Через те, що діти були з нею нечемні, так мені здається. Вона мені на них скаржилася. Нічого іншого мені просто й на думку не спадає. А вам, Мері Поппінс?

— Ні, пані, мені також ні, — сказала Мері Поппінс, дуже старанно струшуючи порошинки в себе з блузки.

Містер Бенкс обернувся до Джейн з Майклом:

— Ви були нечемні з міс Ендрю? З моєю гувернанткою? З цією славною бабусею? Мені сором за вас, просто сором!

Він говорив суворо, але в очах у нього блискали сміхотливі іскорки.

— Такий уже я нещасний, — вів він далі, заклавши руки в кишені. — Отак день при дні працюю, мов каторжний, щоб виховати вас як слід, і яку ж маю від вас дяку? Нечемність до міс Ендрю! Ганьба! Обурливо! Я просто не знаю, чи зможу коли-небудь вам таке пробачити. Але... — казав він далі, вийнявши з кишень два шестипенсовики і врочисто простягаючи їх дітям, — але я старатимусь. Старатимуся з усієї сили!

Він, сміючись, одвернувся набік.

— О! — вигукнув він, спіткнувшись об пташину клітку. — А це звідки тут узялося? Чия вона?

Джейн з Майклом і Мері Поппінс мовчали.

— Ну дарма, — сказав містер Бенкс. — Тепер вона моя. Я поставлю її в садку. Нехай плететься пахучий горошок.

— І він подався туди з кліткою в руках, превесело наспівуючи.

КУЛЬКА КУЛЬЦІ НЕ РІВНЯ

— Мері Поппінс, — сказала одного ранку місіс Бенкс, вбігаючи до Дитячої, — чи не знайдеться у вас часу дещо купити?

І вона улесливо й разом нерішуче всміхнулася, так наче не була дуже певна, що дістане згоду.

Мері Поппінс обернулася до господині від каміна, де саме гріла сукеночку найменшенького дівчатка Аннабел. Мала недавно народилася.

— Може, й знайдеться, — почала Мері Поппінс не дуже люб'язно.

— Ох, розумію, — сказала місіс Бенкс ще нерішучіше, ніж перед тим.

— А може, й не знайдеться, — скінчила Мері Поппінс, старанно стріпнувши вовняну курточку й вішаючи її на ґратки каміна.

— Ну, якщо знайдеться, то ось список і ось вам фунт стерлінгів. І, якщо лишиться здача, можете потратити.

Місіс Бенкс поклала гроші на краєчок комода.

Мері Поппінс не сказала нічого. Вона тільки засопіла.

— Ох, іще одне! — згадала місіс Бенкс. — Близнятам доведеться сьогодні йти пішки, Мері Поппінс. Робертсон Ей уранці сів у візок. Подумав, що то крісло. Тепер візок треба лагодити. Чи ви зможете без нього... І з Аннабел на руках?

Мері Поппінс розтулила і відразу ж знов стулила рота.

— Я, — промовила вона гостро, — зможу все що завгодно й навіть більше, коли схочу.

— Я... я знаю! — сказала місіс Бенкс, боком посуваючись до дверей. — Ви просто скарб... просто рідкісний скарб... чудовий і незрівнянний для всіх приклад... — Кінця не було чути, бо вона доказувала його вже на сходах.

— І все-таки... все-таки... іноді мені хочеться, щоб вона не була такою бездоганною! — сказала місіс Бенкс до портрета своєї прабабусі, стираючи порошок у вітальні. — З нею я роблюся наче мала, дурна дитина. А я не дитина! — Місіс Бенкс труснула головою і змахнула порошок з рябенької корови, що стояла на каміні. — Я тут не абихто, я — мати п'яťох дітей! Ось про що вона забуває!

І місіс Бенкс далі робила своє діло, думаючи про все те, що б вона хотіла виказати Мері Поппінс, хоч сама добре знала, що ніколи на таке не зважиться.

Мері Поппінс поклала список і фунт стерлінгів у сумочку, і не минуло й хвилини, як вона, пришпиливши на голові капелюшок, квапливо вийшла з дому з Аннабел на руках. Джейн з Майклом бігли позаду. Вони тримали за руки Близнят і якомога силкувалися не відставати від Мері Поппінс.

— Ворушіться веселіш, будь ласка! — підохотила вона, обернувшись і суворо глянувши на них.

Вони додали ходи і ще швидше потягли за собою бідолашних Близнят, зовсім не зважаючи на те, що ноги Джона й Барбари ледве човгали по тротуару, а руки мало не уривались. Джейн із Майклом думали тільки про те, щоб не відбитися від Мері Поппінс і побачити, що ж вона зробить із здачею, яка залишиться від фунта стерлінгів.

— Два пакунки свічок, чотири фунти рису, три — цукру піску й шість — цукрової пудри, дві

бляшанки томату і щіточку для каміна, гумові рукавички, півстовпчика сургучу, пакунок борошна, запальничку, дві коробки сірників, дві головки цвітної капусти і в'язку ревеню! – вичитувала зі списку Мері Поппінс у першій же крамниці за Парком.

Продавець, гладкий, лисий і заспаний, миттю взявся все записувати.

– Пакунок гумових рукавичок, – проказав він, зопалу слинячи не той кінець олівця-недогризка.

– Борошна, я сказала! – гостро нагадала Мері Поппінс.

Продавець почервонів, як жар.

– Ох, пробачте! Я не хотів, повірте. Чудовий сьогодні день, еге ж? Помилився, буває. То пакунок гу... борошна.

Він похапцем записав це й повів далі:

– Дві коробки щіточок для каміна...

– Сірників! – процідила Мері Поппінс.

У продавця дрібно затремтіли руки.

– Ох, ну звичайно ж... Це все оцей олівець – так і стрибає, щоб записати не те. Доведеться купити новий. Звичайно, сірників! І ще, ви сказали...

Він швидко підвів очі і відразу знову втупився в недогризок олівця.

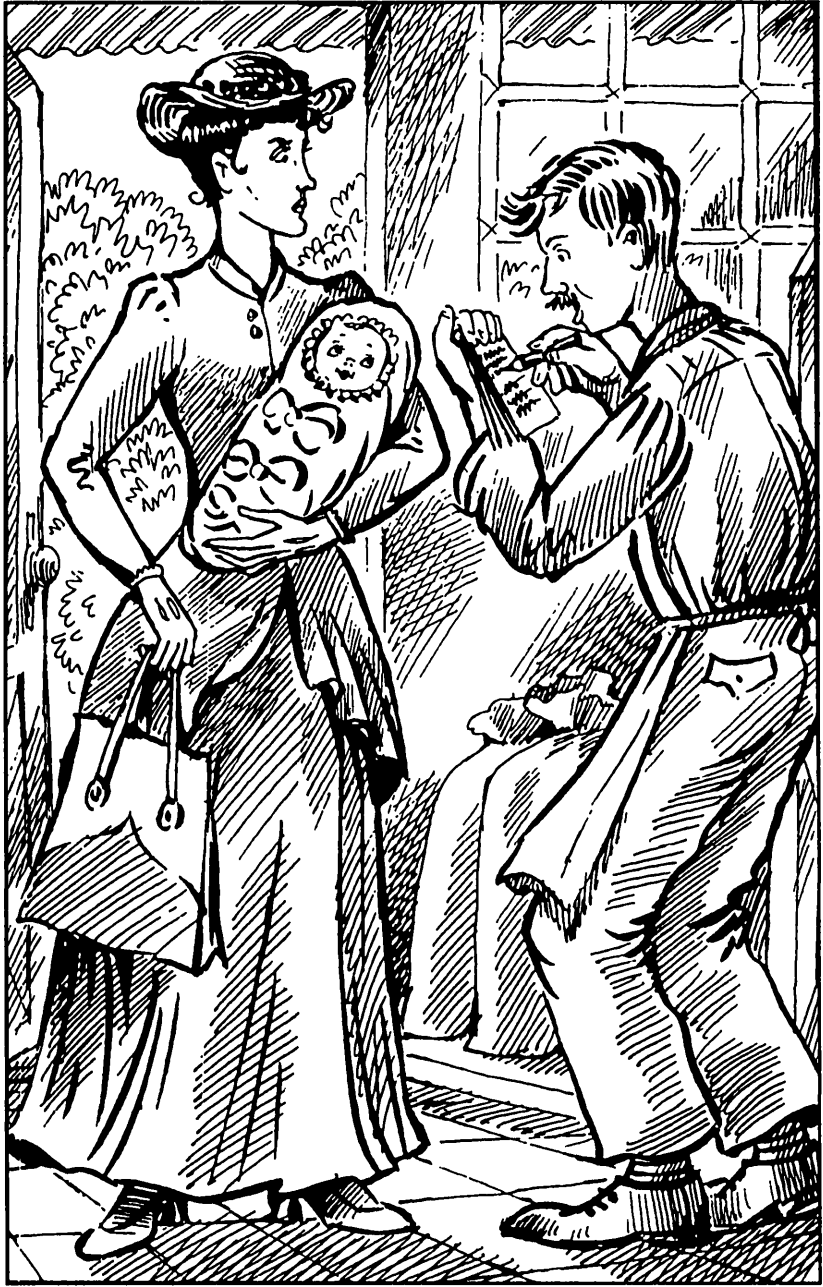
Мері Поппінс розгорнула папірець і нетерпляче прочитала все спочатку.

– Дуже мені прикро, – сказав продавець, коли вона скінчила, – але ревеню немає. Може, візьмете сушених слив?

– Звичайно, ні. Пакунок тапіоки.

– Ох, ні, Мері Поппінс, не треба тапіоки! Ми ж її їли минулого тижня! – втрутився Майкл.

Вона тільки поглянула – спершу на нього, а потім на продавця – і обидва зрозуміли, що даремні

сподівання: тапіока буде. Продавець, почервонівши ще дужче, подався по неї.

— Нічогісінько не залишиться, як вона стільки всього накупує, — стиха сказала Джейн, дивлячись, як усе вищає гора на прилавку.

— Може, лишиться на коробочку льодяників та й годі, — похмуро озвався Майкл, зиркаючи, як Мері Поппінс витягає з сумочки фунт стерлінгів.

— Дякую, — сказала вона, коли продавець простяг їй здачу.

— Вам спасибі, — промовив він чемно, зіпершись руками на прилавок і всміхаючись, на його думку, люб'язно. — А надворі ж гарно, правда? — повів він далі, так, начебто це саме він подбав, щоб надворі зробилося отак гарно — зумисне для неї.

— Дощу треба! — відповіла Мері Поппінс і замкнула водночас рота й сумочку.

— Атож, атож, — підхопив продавець, боячись, щоб вона часом не образилася. — Дощ — то приємна річ!

— Не дуже-то! — відрубала Мері Поппінс, зручніше вмошуючи Аннабел у себе на руках.

У продавця пересмикнулося обличчя. Хоч що він казав, усе було не до ладу.

Гадаю, — озвався він за мить, ввічливо відчинивши перед нею двері, — що ви ще завітаєте до нас.

— Бувайте здорові! — кинула Мері Поппінс уже за дверима.

Продавець зітхнув.

— Постривайте, — сказав він до Джейн і Майкла, квапливо порпаючись у ящику біля дверей. — Ось візьміть. Я й не думав нікого образити, повірте. Я хотів як краще.

Діти простягли руки, і він поклав Майклові на долоню три, а Джейн дві шоколадні цукерки.

По цукерці вам обом і тим двом меншим, а одну, — він кивнув головою услід Мері Поппінс, — їй!

Вони подякували і кинулись навздогін за Мері Поппінс, смокчучи цукерки.

— Що це ви там їсте? — спитала Мері Поппінс, глянувши на Майклові вимашчені шоколадом губи.

— Шоколадки. Продавець нам дав усім по одній. І вам одну. — Він простяг їй останню цукерку, вже добре липку.

— Бачили таке нахабство? — сказала Мері Поппінс, але цукерку взяла й з'їла одразу — здалося навіть, що вона їй неабияк смакувала.

— А здачі багато лишилося? — занепокоєно спитав Майкл.

— Стільки, як треба.

Вона метнулася до аптеки й вийшла звідти з брусом мила, стосиком гірчичників і тюбиком зубної пасти.

Джейн і Майкл, що тим часом стояли з Близнятами, побачивши це, тяжко зітхнули.

Тепер вони вже напевне знали, що фунт стерлінгів увесь розтанув.

— Хіба, може, лишилося на одну марку, але що в ній цікавого! — сказала Джейн.

— А тепер до містера Тіппа! — розпорядилася Мері Поппінс, вимахуючи сумочкою в одній руці, а другою міцно тримаючи Аннабел.

— О, а що ж нам у нього купувати? — розпачливо сказав Майкл, бо в гаманці в Мері Поппінс вже не дуже-то бряжчало.

— Дві з половиною тонни вугілля, — промовила вона, поспішаючи вперед.

— А чому одна тонна?

— По два фунти стерлінгів.

— Але ж, Мері Поппінс! У нас нема стільки грошей!

— Ми його візьмемо в кредит.

Джейн і Майклові враз полегшало. Вони аж застрибали поруч неї. Джон із Барбарою потяглись за ними.

— І вже все? — спитав Майкл, коли вони щасливо відбули містера Тіппа.

— Кондитерська! — сказала Мері Поппінс, заглянувши в список, і пірнула в темні двері. Крізь вікно вони бачили, як вона вказала на купу мигдалевого печива. Продавець подав їй великий пакунок.

— І в десяток не вбереш! — зажурилася Джейн.

Іншим разом вони б хтозна-як зраділи, побачивши те печиво в крамниці, та сьогодні їм хотілося, щоб його взагалі на світі не було.

— А тепер куди? — спитав Майкл, з нетерплячки скачучи з ноги на ногу, — так йому кортіло довідатись, чи лишилося хоч трохи грошей. Він, звичайно, був певний, що де там, а все-таки сподівався: може...

— Додому, — сказала Мері Поппінс.

Джейн з Майклом зовсім зів'яли. Виходить, навіть нещасного пенні не залишилося, бо вона б щось їм купила... Але якось обізватись вони не наважились — не таке було в Мері Поппінс обличчя. Приткнувши пакунок з печивом на груди Аннабел, вона йшла попереду. Джейн з Майклом ішли й мовчки думали про те, як вона їх гірко підвела і що вони їй цього ніколи не подарують.

— Додому ж не сюди! — раптом пробурчав Майкл, навмисне якомога дужче човгаючи ногами по тротуару.

— Виходить, нам додому вже не через Парк, чи як, цікаво мені знати? — гнівно обернулася до нього Мері Поппінс.

— Через Парк, тільки...

— А через Парк додому не одна дорога! — урвала вона і завершила кудись туди, де вони ще ніколи не були.

Тепло гріло сонце. Високі дерева черкалися віт-
тям огорожі й шелестіли листям. Угорі на гілці два
горобці билися за соломину. На кам'яну балюстраду
вистрибнула білка і, сівши на задні лапки, стала про-
сити горіхів.

Але сьогодні усе це не тішило Джейн з Майклом.
Їм було до всього байдужісінько. Вони думали тільки
про те, що Мері Поппінс витратила весь фунт
стерлінгів на казна-що, не залишивши нічого на
щось путнє.

Потомлені й розчаровані, вони потюпали до ви-
ходу з парку.

Цієї брами діти ніколи не бачили. Над нею
здіймалася висока кам'яна арка. Прегарно оздоблена
барельєфами лева і єдинорога. А під аркою сиділа
стара-старенна бабуся з темним, як сам камінь, об-
личчям, таким зморшкуватим, як горіх. На її сухень-
ких старечих колінах було дечко з чимось схожим на
барвисті стьожки гуми, а над головою в неї, міцно
прив'язана до Паркової огорожі, гойдалася й підска-
кувала ціла в'язка надувних кульок.

— Кульки! Кульки! — закричала Джейн і, висмик-
нувши свою руку з липких пальчиків Джона, кину-
лася до Бабусі. Майкл з підскоком подався за нею,
покинувши малу Барбару напризволяще серед троту-
ару.

— Ну, мої писклятонька! — сказала Бабуся з
Кульками старечим хрипкуватим голосом. — Яку
вам? Вибирайте! Та не кваптеся! — Вона нахилилася
вперед і потрусила перед дітьми своїм дечком.

— Ми тільки подивимось! — повідомила Джейн. —
У нас немає грошей.

— Е-е-е, яка вам радість тільки дивитись на куль-
ку? Кульку треба взяти в руки, обмацати, перевірити!
А то — тільки подивитися? Яка вам з того користь?

Голос Бабусин раптово зламався, мовби, тріснувши, згасла іскра. Старенька похитнулася на своєму стільчику.

Джейн з Майклом безпорадно дивились на неї. Вони знали, її правда. Та що ж вони могли вдіяти?

— Коли я була маленька, — повела далі Бабуся, — отоді-то люди розумілися на кульках. Вони брали їх, еге ж, та як брали! Вони не ходили тільки подивитись. Жодна дитина не проходила в цю браму без кульки в руці. Вони б не зважилися так образити Бабусю з Кульками — прийти, щоб тільки подивитись!

Вона підвела голову й поглянула на барвисту в'язку над собою.

— Ох ви ж мої любі-милі! — гукнула вона до кульок угорі. — Тепер ніхто нічого в вас не тямить, ніхто, крім мене, старої. Нема тепер на вас моди. Нікому ви не потрібні!

— Нам дуже потрібна кулька, — заперечив Майкл. — Тільки в нас немає грошей. Вона витратила цілісінький фунт стерлінгів...

— Хто це — «вона»? — почулося над самісіньким його вухом.

Він обернувся і зробився весь червоний.

— Я хотів сказати... е-е-е... що ви е-е... — почав Майкл, заникуючись.

— Висловлюйся про старших ввічливо! — урвала Мері Поппінс і, простягнувши руку через його плече, поклала бабусі на дечко півкрони.

Майкл витріщився на блискучу монету, що лежала серед купки гумових клаптиків.

— То, виходить, здача таки лишилася? — промовила Джейн, каючись, що так сердилась на Мері Поппінс.

Бабусині очі заблищали, вона жваво вхопила монетку з дечка і довгенько дивилась на неї.

— А блискуча ж та ясна! — вигукнула старенька. — Такої я не бачила, відколи була дитиною. — Вона наставила голову до Мері Поппінс. — Хочеш кульку, мое серденько?

— Коли ваша ласка, — страшенно ввічливо сказала Мері Поппінс.

— А скільки ж тобі дати, ясочко моя, га, скільки?

— Чотири!

Джейн з Майклом, не тямлячись з радощів, так і обвилися круг Мері Поппінс.

— Ох, Мері Поппінс, справді чотири? Усім по кульці? Справді-пресправді?

— Здається, я ніколи не кидаю слів на вітер, — згорда мовила Мері Поппінс, але видно було, що вона он яка задоволена.

Діти метнулися до дечка і взялись перекидати барвисті гумові клаптики.

Бабуся вкинула срібну монету в кишеню на сукні.

— Отуди тебе! — злегенька ляснула вона по кишені рукою і заходилася допомагати дітям.

— Глядіть, мої писклятонька! — примовляла вона. — Знайте: кулька кульці не рівня, кожне шукай свою! Вибирайте ж як слід, не кваптеся. Не один тут уже вибрав собі не ту кульку і довіку був незадоволений.

— Я візьму оцю! — заявив Майкл, вибравши жовту з червоними цяточками.

— Ану ж я її надму, тоді й побачиш, чи як слід ти вибрав! — сказала Бабуся.

Вона взяла в нього кульку й тільки раз дмухнула. Пуф! І все! Просто не вірилося, що така утла Бабуся мала в собі стільки духу! Жовта куля з легкими червоними цятками заколивалася на нитці.

— О, дивіться! — вражено закричав Майкл. — На ній написано мое ім'я!

І справді, червоні цяточки на кульці виявились літерами, які склалися в слова: МАЙКЛ БЕНКС.

— А бач! — захихотіла Бабуся. — Що я казала? Ти не квапився, то й вибрав як слід!

— А я, подивіться! — спитала Джейн, простягнувши старенькій синю кульку.

Бабуся знов дмухнула, і вмить перед очима в усіх з'явилася здоровенна, синя, наче глобус, куля, а на ній великими білими літерами було написано: ДЖЕЙН КЕРОЛАЙН БЕНКС.

— Це твоє ім'я моя голубонько? — спитала Бабуся. Джейн ствердно кивнула головою.

Бабуся знову нишком засміялася — тихенько, по-старечому захихотіла, коли й ця кулька загойдалася на ниточці в руках у Джейн.

— Мені! Мені! — кричали Джон із Барбарою, пухкими рученятами порпаючись у дечку.

Джон витяг рожеву, і, надувши її, Бабуся вдоволено усміхнулася. Через усю кульку повились слова: ДЖОНОВІ Й БАРБАРІ БЕНКС — ОДНА НА ДВОХ, ТОМУ ЩО ВОНИ — БЛИЗНЯТА.

— Слухайте, — сказала Джейн. — Я нічого не розумію. Як ви нас знаєте? Ви ж ніколи нас не бачили!

— Ох, моя голубонько, а хіба ж я не казала, що кулька кульці не рівня, а ці й зовсім незвичайні?

— Але ж це ви понаписували на них, як нас звуть? — допитувався Майкл.

— Я? — захихотіла Бабуся. — Де там!

— А хто ж тоді?..

— Спитай про щось інше, мій голубоньку! Я знаю тільки, що там це написано, й край! У світі кожен має свою кульку, аби лиш зумів її знайти.

— І Мері Поппінс має?

Бабуся схилила голову набік і поглянула на Мері Поппінс, якимось дивно всміхаючись.

— Хай-но сама перевірить, — сказала вона, гойднувшись на стільці. — Ну ж бо шукай, не квапся! Вибери й побачиш!

Мері Поппінс самовдоволено пирхнула. Її рука на мить завмерла над дечком із кульками, тоді опустилась і взяла одну — червону. Мері Поппінс витягла руку, і діти вражено побачили, що кулька в неї на долоні надимається сама собою, робиться дедалі більша й більша, стає завбільшки як Майкл, та й після того ще росте, аж поки робиться утричі більша за найбільшу надувну кульку на світі.

А на ній золотими літерами написано двоє слів:
МЕРІ ПОППІНС.

Червона кулька підскочила, а Бабуся вхопила її, прив'язала нитку і, стихенька засміявшись, повернула Мері Поппінс.

Чотири надувні кульки загойдалися у мерехтливому повітрі. Вони так застрибали в руках, мов хотіли вирватися і полинути у вільне небо. Вітер підхопив їх і завертів на всі боки — вперед і назад, на північ і на південь, на схід і на захід.

— Кулька кульці не рівня, мої пискляточка! Для кожного є своя, аби тільки він гаразд вибрав! — весело вигукнула Бабуся.

Тієї миті до брами підійшов Літній Добродій у циліндрі. Він подивився довкола і вглядів надувні кульки. Раптом діти побачили, що ним так і підкинуло. Він одразу метнувся до Бабусі з кульками.

— Почім вони? — вимовив він, забряжчавши грішми в кишені.

— По сім з половиною пенсів. Та гарненько ж вибирайте!

Він вибрав собі брунатну, і коли Бабуся надула її, то стало видно, написане зеленими літерами: **Високошановний ВІЛЬЯМ ВЕЗЕРІЛЛ УІЛКІНС.**

— Моя ненечко! — скрикнув Літній Добродій. — Моя ненечко, це ж я і є!

— Добре вибирав, мій голубоньку! — мовила Бабуся. — Бо кулька кульці не рівня.

Літній Добродій усе дивився та й дивився на свою кульку, що весело вистрибувала на ниточці.

— Дивовижно! — сказав він нарешті й гучно шморгнув носом. — Сорок років тому, коли я був малим хлоп'ям, мені схотілося купити собі отут кульку. Та мені не дозволили. Сказали, що на кульки нема грошей. Відтоді минуло сорок років, і весь цей час оця кулька чекала на мене. Просто дивовижно!

І він побіг уперед і ввігнався в арку, бо не зводив очей з кульки. І враз діти побачили, як він з підскоком відірвався від землі і поплив у повітрі.

— Дивіться! Подивіться! — гукнув Майкл, бо Літній Добродій нестримно здіймався догори, все вище й вище.

Але тієї ж миті Майклова кулька сіпнулася, нитка натяглась, і він відчув, як його ноги відірвались від землі.

— Ого-го! Оце так! І моя, і моя!

— Кулька кульці не рівня, мій голубоньку! — сказала Бабуся і раптом знову зайшлася своїм глухуватим старечим сміхом — вона побачила, як Близнята, вхопившись удвох за ниточку однієї кульки, підскочили й знялися в повітря.

— І я лечу, і я! — заверещала Джейн, несподівано відірвавшись від землі.

— Додому, будь ласка, — промовила Мері Поппінс.

Червона куля вмить шугнула догори й понесла за собою Мері Поппінс. Вона то спускалася нижче, то знов поривалася у височінь з Аннабел і купою пакунків на руках. Червона куля стрілою пролетіла в

браму й знялася над Парковою доріжкою, але навіть капелюшок Мері Поппінс не збився набік, волосся анітрохи не розкошалося і ноги так само впевнено черкалися повітря, як вони звикли торкатися землі. Джейн з Майклом і Близнята, підскакуючи й гойдаючись у повітрі разом із своїми кульками, летіли слідом за нею.

— Ох, ох, ох! — гукала Джейн, вихором пролітаючи понад плакучою вербою. — Як мені чудово!

— Я наче сам увесь із повітря! — гукав Майкл, стукнувшись ногами об Паркову лаву і знов здійнявшись угору. — Отак треба завжди повертатися додому!

— О-о-о! І-і-і! — верещали Близнята, вертячись на всі боки, гойдаючись і підскакуючи.

— Ану швидше, будь ласка, не лінуйтеся, — сказала Мері Поппінс, суворо глянувши на дітей через плече, так ніби усі вони спокійнісінько йшли по землі, а не летіли в повітрі на надувних кульках.

Ось вони минули Паркову сторожку й полетіли над Липовою алеєю. Літній Добродій підскакував на своїй кульці попереду.

Майкл швидко обернувся і глянув назад.

— Дивися, Джейн, дивись! — закричав він. — Усі з кульками!

Джейн оглянулася. Віддалік літав цілий гурт людей з кульками в руках.

— І Морозивник з кулькою! — гукнула Джейн, задивившись туди і мало не налетівши на статую.

— Еге, і Сажотрус! О! А он, дивись! То ж міс Жайворон!

Над моріжком гойдалася знайома постать у капелюшку й рукавичках, тримаючись за нитку кульки з написом: ЛЮСІНДА ЕМІЛІ ЖАЙВОРОН.

Задоволено всміхаючись, вона з гідністю поколивалася до Вербової алеї і зникла за Парковим фонтаном.

О цій порі в Парку вже було повно людей, і кожний, узявши до рук надувну кульку з власним ім'ям, здіймався в повітря.

— Агов, попереду! Слухай мою команду! Ну, разом! Якір підняти! Дорогу Адміралові! Де мій портвейн? Ну, гуртом, налягли! — залунав могутній, загартований у морі голос, і вгорі заколивався Адмірал поруч із місіс Бум. Обое трималися за нитку, прив'язану до великої білої кулі, на якій синіми літерами були написані їхні імена. — Фок і бізань! Моллюски і креветки! Роздайсь, море! — гримів Адмірал, спритно минаючи великого дуба.

У повітрі над Парком було вже аж тісно від людей із кульками. Майже все небо цвіло веселками з барвистих кульок. Джейн з Майклом пильно стежили за Мері Поппінс, яка гордовито пропливала своєю дорогою, і якомога поспішали слідом, а за ними підскакували в повітрі Джон із Барбарою.

— Ой лишенько! Ой лишенько! Моя кулька не злітає! Мабуть, я негаразд вибрала! — почувся раптом чийсь голос просто під ліктем у Джейн.

Унизу на доріжці стояла старомодно вбрана жінка в капелюшку з пером і боа на шії. Біля її ніг лежала фіолетова кулька з написом: ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР.

— Що мені робити? — бідкалася вона. — Бабуся біля арки сказала мені: «Вибирай гарненько, не квапся, голубонько!» Я так і зробила. А вибрала не ту кульку! Хіба ж я Прем'єр-Міністр?

— Даруйте, але це саме я! — озвався поряд чийсь голос, і до неї підступив високий, вишукано вбраний джентльмен із парасолькою.

Жінка обернулася.

— О, то це ваша? А може, тоді у вас моя?

Прем'єр-Міністр, що теж ніяк не міг злетіти, показав їй кульку, на якій був напис: ЛЕДІ МЮРІЕЛ БРАЙТОН-ДЖОНС.

— Звичайно, це моя! Ми з вами помилилися! — скрикнула вона і простягла Прем'єр-Міністрові його кульку, а в нього взяла свою.

Обоє вмить знялися вгору й полетіли поміж верховіттям дерев, розмовляючи удвох.

— Ви одружені? — почули Джейн і Майкл, як леді Мюріел спитала Прем'єр-Міністра.

А він відповів:

— Ні. Мені все не трапляється дама середнього віку... знаєте, не молодесенька і не стара, і весела на вдачу, бо я собі дуже вже поважний.

— А може, я буду вам до пари? — промовила леді Мюріел Брайтон-Джонс. — Я дуже люблю сміятись!

— Авжеж. Здається мені, що й до пари, й до вподоби, — відповів Прем'єр-Міністр. І, побравшись за руки, обоє пірнули у веселу юрму людей з кульками.

Тепер над Парком кишіло людьми. Джейн з Майклом раз у раз стукалися об когось, — стільки надувних кульок розкупили цього дня у Бабусі під аркою. Ось пролетів високий чоловік з довгими вусами, у синьому мундирі і шоломі. На кульці в його руках був напис: ІНСПЕКТОР ПОЛІЦІЇ. За ним виринув інший, тримаючи в руці кульку з написом: ЛОРД-МЕР, — опасистий, кругленький, у трикутному капелюсі, широкому червоному плащі, з великим мідним ланцюжком на грудях.

— Швидше, будь ласка! Не товптеся! Дотримуйте правил! Сміття кидайте тільки в урни! — порядкував парковий Доглядач, проштовхуючись крізь натовп на невеличкій, вишневого кольору кульці з написом: Ф. СМІТ.

— Помахом руки він вказав дорогу двом собакам — бульдогові, що тримав у зубах кульку з написом: КЮ, і фокстер'єрові, чие ім'я, як свідчила кулька, було АЛЬБЕРТІНА.

— Не займайте моїх собак! Бо запишу ваш номер і поскаржуся! — гукнула дама, на чийй кульці стояло: ГЕРЦОГИНЯ МАЙФІЛДСЬКА.

Але Доглядач не зважав. Він вигукував:

— Собак узяти на повідки! Не товптеся! Курити над Парком заборонено! Дотримуйте правил!

— А де Мері Поппінс? — схаменувся Майкл і майнув ближче до Джейн.

— Он! Попереду! — відповіла вона, вказуючи на гордовиту ошатну постать під найбільшою на весь Парк кулькою.

Діти заквапилися за нею.

— Кулька кульці не рівня, мої пискляточка! — гукнув позаду хрипкуватий голос.

І вони, обернувшись, побачили Бабусю. Дечко в її руках було порожнісіньке, і біля неї навіть близько діти не вгляділи жодної кульки, — а все ж таки вона летіла в повітрі, мов її несли аж сто невидимих надувних куль.

— Усі розпродала! — тоненько гукнула вона, надгогнавши їх. — Бо кожен знайде свою кульку, — аби вмів шукати! Усі добре вибирали, не квапились! І я попродала геть-чисто все! А кулька ж кульці не рівня!

Вона пролетіла біля них, тільки монети забряжчали у неї в кишені. І Джейн з Майклом дивилися, як її малесенька сухенька постать замигтіла поміж рухливими кульками, випередила Прем'єр-Міністра і Лорд-Мера, перегнала Мері Поппінс з Аннабел, усе меншаючи й меншаючи, аж поки зовсім зникла удалині.

— Кулька кульці не рівня! — востанне долинуло до них далекою, ледь чутною луною.

— Ворушіться, будь ласка! — сказала Мері Поппінс.

Вони, всі четверо, скупчились довкола неї. Аннабел, заколисана гойданням кулі Мері Поппінс, щільніше пригорнулася до неї і заснула.

Хвіртка Будинку Номер Сімнадцять була відчинена, надвірні двері стояли навстіж. Мері Поппінс, злегенька підскакуючи і погойдуючись, гордовито пролетіла аж на сходи, що вели в Дитячу. Четверо дітей з підскоком улетіли слідом. Аж перед дверима Дитячої чотири пари ніг гучно загупотіли об підлогу. Мері Поппінс опустилася плавно і зовсім нечутно.

— Ох, який же був чудовий день! — сказала Джейн і кинулася обіймати Мері Поппінс.

— Зате ти зараз далеко не чудова. Зачешись, будь ласка. Не люблю опудал, — загадала Мері Поппінс.

— Я й сам зараз неначе та кулька! — весело похвалився Майкл. — Увесь такий тонесенький-легесенький! Як фея!

— Не заздрю феї, хоч трохи схожій на тебе! — промовила Мері Поппінс. — Піди помий руки. Сажотрус!

Коли діти повернулись, чисті й чепурні, чотири надувні кульки спочивали під стелею, міцно прив'язані до цвяшка за картиною, що висіла вгорі над каміном.

Майкл не міг надивитися на них: на свою власну — жовту, на синю кульку Джейн, на рожеву — Близнят і на червону кулю Мері Поппінс. Тепер вони були такі непорушні. Ані похитнулися. Легесенькі і яскраві, вони спокійно висіли під стелею.

— Цікаво! — стиха, ніби сам до себе, обізвався Майкл.

— Що тобі цікаво? — запитала Мері Поппінс, розкладаючи пакунки.

— Цікаво, чи було б таке без вас?

Мері Поппінс пирхнула.

— А от мені цікаво, чи ти коли будеш не такий дуже цікавий?

Цим і довелось Майклові задовольнитись.

СЕРЕДА — НЕЩАСЛИВИЙ ДЕНЬ

Цок-цок! Цок-цок!

Маятник годинника на стіні в Дитячій гойдався туди-сюди, неначе то стара бабуся хитала головою.

Цок-цок! Цок-цок!

Потім цокання примовкло, годинник задзижчав і захрипів, спочатку тихо, а далі голосніше, мовби в нього десь боліло, і так затремтів, аж камін увесь задривав. Порожня банка з-під варення підскочила й захиталася, Джонова щіточка для волосся, яку там забули звечора, затанцювала на своїх щетинках. Великий гарний Таріль, подарунок на хрестини місіс Бенкс від її двоюрідної бабусі Керолайн, посунувся так, що троє намальованих на ньому хлоп'ят, які гралися в коней, стали на голови.

І аж по всьому тому, коли вже здавалося, що годинник ось-ось вибухне, він став видзвонювати години.

Раз! Два! Три! Чотири! П'ять! Шість! Сім!

На останньому ударі Джейн прокинулася.

Сонячне проміння лилося в щілину поміж завісами і золотими смугами падало на ліжко. Джейн сіла на постелі і озирнулася по Дитячій. З Майклового ліжка не було чути й звуку. Близнята в своїх ліжечках смоктали пальчики й глибоко дихали.

— Тільки я не сплю, — задоволено сказала Джейн сама до себе. — Усі в світі сплять, тільки я — ні. Можу собі полежати і про все-все-все подумати.

Вона підтягла коліна до підборіддя і вместилася, неначе в теплому гніздечку.

— Тепер я пташка, — сказала вона собі. — Я шойно знесла семеро гарненьких біленьких яечок і накрила їх крильцями — висиджую пташенят. Квок-квок! Квок-квок! — тихесенько спробувала вона квоктати. — А через довгий-довгий час, може, аж за півгодини, щось ледве чутно писне — «Пі!» і стукне в шкаралупу, а тоді й усі шкаралупки розскочаться, і з них вилупляться семеро писклят: трое жовтеньких, двоє коричневих і двоє...

— Час уставати!

Мері Поппінс, хтозна й звідки взявшись, смикнула ковдру з плечей Джейн.

— Ой, ні, Ні! — запищала Джейн, знов натягаючи на себе ковдру.

Вона страх як розсердилась на Мері Поппінс за те, що та все їй зіпсувала.

— Я не хочу вставати! — затялася Джейн, ховаючи обличчя в подушку.

— Та невже? — сказала Мері Поппінс спокійно, ніби їй анітрохи не цікавили бажання Джейн, і скинула ковдру геть з ліжка. Джейн довелося підхопитися на ноги.

— Ой Господи, — запхикала вона, — і чого це завжди мені та й мені вставати першій?

— Ти найстарша — ось чого!

Мері Поппінс підштовхнула її до ванної кімнати.

— А я не хочу бути найстарша! Чого Майкл хоч трохи не побуде найстаршим?

— Тому що ти народилася раніше, зрозуміла?

— А я не просилась! Мені надокучило народжуватися раніше! Я хочу подумати!

— Будеш думати, як чиститимеш зуби.

— Тоді я вже думатиму не про те.

— Ну, а хто ж хотів би думати все про одне?

— Я!

Мері Поппінс кинула на неї швидкий, осудливий погляд.

— Годі вже, доволі!

І з її голосу Джейн зрозуміла, що вона не жартує. Мері Поппінс пішла будити Майкла.

Джейн відклала зубну щіточку й сіла на краєчок ванни.

— Це несправедливо! — бурчала вона, штурхаючи ногою лінолеум. — Все, що гірше, робити мені, бо я найстарша! Не буду чистити зуби!

Їй аж самій було дивно з себе. Вона завжди раділа, що старша за Майкла й Близнят. Бо це означало, що вона найголовніша і ніби важливіша за них. Та сьогодні... чому ж це сьогодні все її так сердить і дратує?

— Якби Майкл народився раніше, я б устигла висидіти своїх пташенят! — пробубоніла вона сама до себе й подумала, що день почався погано.

На лихо, далі все пішло не краще, а ще гірше.

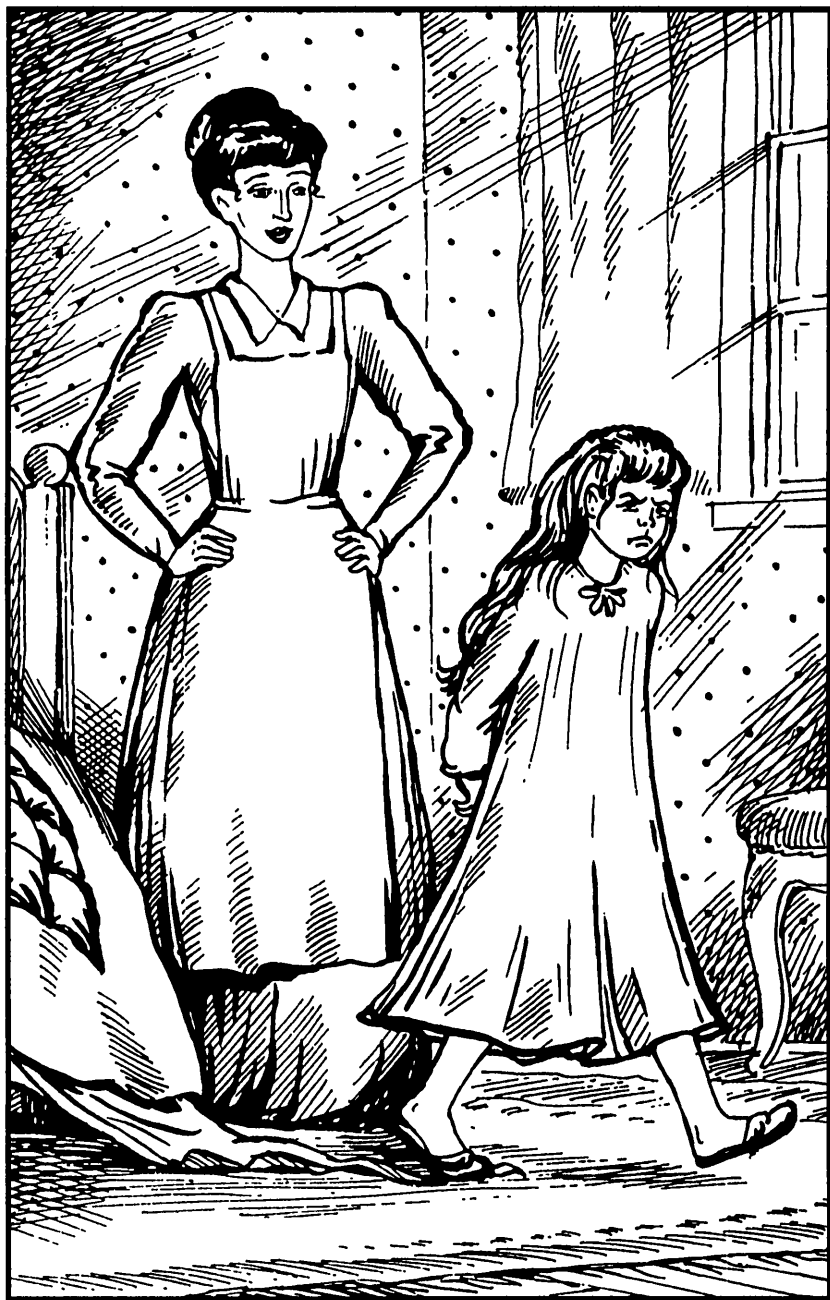
За сніданком Мері Поппінс виявила, що рисових баранців одному з дітей не вистачає.

— Що ж, доведеться Джейн їсти кашу з рисового борошна, — сказала вона, ставлячи на стіл тарілки, й сердито пирхнула, бо не любила варити кашу з борошна, яке неодмінно збивалося в грудочки.

— Чому це? — завела Джейн. — Я хочу баранців! Мері Поппінс сердито глянула на неї.

— Бо ти найстарша!

Що, знов? Знов це ненависне слово? Джейн під столом щосили застукотіла ногою по стільці, — їй

хотілось, щоб лак облупився, — а тоді взялася до своєї каші — так повільно, як тільки насмілилась при Мері Поппінс. Поклавши ложку каші в рот, вона довго-довго жувала, намагаючись ковтати якомога менше.

Ото нехай знають! Умре вона їм з голоду, тоді ще пожалкують!

— Який сьогодні день? — весело спитав Майкл, вибираючи рештки свого рису.

— Середа! — сказала Мері Поппінс. — Не прошкреби тарілки, будь ласка!

— То це ми сьогодні йдемо на чай до міс Жайворон?

— Як будете слухняні, — сказала Мері Поппінс похмуро, ніби не вірила, що це можливо.

Але Майкл був собі сьогодні напрочуд веселий і не звернув на те уваги.

— Середа! — гукнув він, вибиваючи ложкою об стіл. — Джейн народилася в середу.

А хто в середу родився,
Тому вік сумний судився.

Через те їй і припало їсти кашу з рисового борошна, а не баранці з молоком! — піддрочив він.

Джейн насупилася і налагодилася добре штурхнути його попід столом, та він ухилився, швидко прийняв ногу і зареготався.

Народився в понеділок —
Будеш гарний, мов барвінок.
А в вівторок, — то такий, —
Наче ласочка, гнучкий!

Він захихотів.

— І це правда! Близнята гнучкі, неначе ласочки, бо вони народилися у вівторок. А я в понеділок — от я й гарний, мов барвінок!

Джейн зневажливо засміялася.

— А от і гарний! — не вгамовувався він. — Я чув, місіс Брілл казала! Вона сказала Елін, що я такий гарнесенький, як півкронава монетка!

— Ну вже й гарний! — пирхнула Джейн. — Он ще й ніс кирпатий!

Майкл ображено подивився на неї.

Ї знову Джейн сама собі здивувалась. Іншим разом вона охоче згодилась би з Майклом, бо й їй він завжди здавався дуже гарненьким хлоп'ям. А тепер вона злісно сказала:

— Ї ноги в тебе криві! Криволапко, криволапко!

Майкл кинувся на неї.

— Ну, все, годі! — сказала Мері Поппінс, сердито поглянувши на Джейн. — Ї якщо в цьому Будинку є хто справді гарний, то це... — Вона урвала й задоволено всміхнулася, поглянувши в дзеркало.

— Хто? — разом спитали Майкл і Джейн.

— Не той, чиє прізвище Бенкс, — відрізала Мері Поппінс. — Отаке-то!

Майкл поглянув на Джейн, як бувало завжди, коли Мері Поппінс говорила щось чудне. Але Джейн удала, нібито не помітила його погляду. Вона одвернулася і взяла з шаховки свою коробку з фарбами.

— Не хочеш гратися в поїзд? — спитав Майкл якнайпривітніше.

— Ні, не хочу. Я хочу бути сама собі.

— Ну, дітоньки, як ви тут? — мовила місіс Бенкс, вбігаючи до кімнати й похапцем цілуючи їх. Вона завжди була така заклопотана, що ходити не мала часу.

— Майкле, — сказала вона, — тобі потрібні нові капці — у тебе вже он пальці вилазять. Мері Поппінс, мабуть, Джона треба вже постригти. Барбаро, сонечко, не смокчи пальчика! Джейн, пробіжи вниз і скажи місіс Брілл, нехай сливовий пиріг буде без цукрового сиропу.

Ну ось, їй знову не дають хвилинки вільної! Як тільки візьмешся до свого діла, вони неодмінно тобі переб'ють!

— Ой, мамо, а чого це я, чого це Майкл не може? Місіс Бенкс здивувалася.

— Мені здавалося, що ти зрадієш! Адже Майкл завжди забувається, по що його посилають. До того ж, ти найстарша. Біжи, біжи.

Джейн якнайповільніше рушила сходами вниз. Вона нишком сподівалася, що поки дійде до місіс Брілл, то та вже встигне намазати пиріг сиропом.

А сама все дивувалася з себе: чому це вона сьогодні так поводитьсь? Ну, мовби в ній сидів хтось інший, негарний з обличчя і лихий на вдачу, і робив її такою вередливою.

Вона переказала місіс Брілл бажання матері і дуже зажурилася, довідавшись, що прийшла ще й завчасно.

— Ну, то хоч менше буде мороки, — промовила місіс Брілл. — І слухай, голубонько, — повела вона далі, — побіжи-но, будь ласка, в садок і скажи цьому Робертсонові, що він забув нагострити ножі. Мої ноги вже підтоптані, та й не встигну я всюди сама.

— Я не можу. Мені ніколи.

Місіс Брілл так само здивувалась, як перед цим мама.

— Ну, будь чемненька, я ж ледве стою, де там мені ще бігати!

Джейн тільки зітхнула. Чого вони не дадуть їй спокій?

Ногою вона захряснула кухонні двері й попленталася в садок.

Робертсон Ей спав на стежці, схилившись на садову лійку. Його довгий м'який чуб то підлітав, то спадав — у такт парубійковому хропінню. Робертсон Ей мав неабиякий талант — міг спати де завгодно і

коли завгодно. Правду кажучи, він взагалі дужче любив спати, ніж не спати. І звичайно, коли він спав, діти якомога дбали, щоб дорослі його тоді не побачили. Та сьогодні все виходило інакше. Тій лихій істоті, що засіла в Джейн, було однаковісінько, що там станеться з Робертсоном Еєм.

— Я всіх ненавиджу! — сказала вона і щосили за-торохтіла по лійці.

Робертсон Ей умить прокинувся.

— Рятуйте! Гвалт! Горить! — закричав він, несамо-вито вимахуючи руками.

Тоді протер очі і вглядів Джейн.

— О, та це ти! — сказав він розчаровано, так, наче сподівався побачити щось куди цікавіше.

— Зараз же йди нагостри ножі! — звеліла вона.

Робертсон Ей повагом звівся на ноги і струснувся.

— Ох, — сумно сказав він, — щоразу тобі якась морока! Як не те, то те! Треба ж колись хоч крихту спочити. А тут тобі ні хвилиночки спокою!

— Ова! — безжально сказала Джейн. — Ти тільки й знаєш спочивати! Одно спиш!

На обличчі в Робертсона Ея відбилися така обра-за й докір, що іншого разу вона б неодмінно засоро-милася. Та сьогодні вона анітрішки не збентежилась.

— Отакого наказати! — журно мовив Робертсон Ей. — А ще найстарша! Ніколи я від тебе не споді-вався, зроду-віку!

І, ще раз смутно глянувши на неї, повільно поч-валав до кухні.

Джейн подумала, що він, мабуть, ніколи їй цього не подарує. І, наче у відповідь на це, лиха істота, що засіла в ній, зневажливо сказала: «А мені байдуже, нехай не дарує!»

Вона труснула головою і поволі подалася назад у Дитячу, дорогою черкаючи спітнілими пальцями об

щойно вибілену стіну, бо це завжди заборонялося робити.

Мері Поппінс пір'яною мітелочкою змітала пил з меблів.

— На похорон зібралася? — спитала вона, коли Джейн увійшла.

Джейн сердито подивилася на неї і нічого не відповіла.

— Хтось тут вишукує клопоту на свою голову. А хто шукає, той знайде!

— Ну й нехай!

— Нехай — недобрий чоловік! Нехая усі люди за-нехаяли! — піддрочила Мері Поппінс, кладучи мітелочку. — А зараз, — вона застерезливо подивилася на Джейн, — мені треба піти пообідати. А ти доглянь Близнят. І якщо я почую хоч Одне Слово... — вона не скінчила, тільки виразно, погрозово пирхнула і вийшла з кімнати.

Джон з Барбарою підбігли до Джейн і вхопили її за руки. Але вона випручала пальці і сердито відштовхнула дітлахів.

— От якби я була одначка! — гірко сказала вона.

— То візьми та втечи з дому, — підказав їй Майкл. — Може, тебе хтось прийме за дочку.

Джейн вражено підвела голову.

— Тобі ж буде за мною сумно!

— Ні, — відважно сказав Майкл. — Не буде, як ти завжди сердитимешся. Зате я тоді візьму твої фарби.

— А от і не візьмеш, — жадібно сказала Джейн. — Я їх заберу з собою!

І, тільки аби показати, що фарби її, а не його, вона повитягала пензлики й альбом і розклала на підлозі.

— Намалюй годинника, — підказав Майкл.

— Ні!

— Ну то он Таріль.

Джейн поглянула на Таріль. Там троє хлоп'ят бігли зеленим лугом. Іншим разом вона б залюбки взялась їх малювати, та сьогодні їй нізачо не хотілось нікого послухатись.

— Не хочу! Малюватиму, що мені треба!

І вона заходилась малювати свій власний портрет: як вона, сама собі, висиджує пташенят.

Майкл, Джон і Барбара посідали на підлозі й почали дивитись. Джейн так захопилася, малюючи яечка, що майже забула свій поганий настрій.

Майкл схилився над малюнком.

— А тепер намалюй курку — отут-о!

Він показав білу латочку на малюнку і при цьому ненароком штовхнув Джона. Джон так і перекинувся набік і, зачепивши ногою склянку з водою, перевернув її. Підфарбована вода вилилася і залила малюнок.

Джейн скрикнула й підхопилася на ноги.

— Ой, я вже не можу! Ох ти ж, одоробло таке! Ти все зіпсував!

І, кинувшись на Майкла, вона так штовхнула його кулаком, що й він теж перекинувся і впав на Джона. Обое Близнят заверещали в один голос від болю й від страху; та найдужче лементував Майкл.

— Ой, голову зламала! Що ж я тепер робитиму! Поламала голову! — заводив він.

— Ну то й що? Подумаєш! — кричала Джейн. — Ти не давав мені спокою і ти мені зіпсував увесь малюнок! Я тебе не зношу! Не зношу! Не...

Двері рвучко відчинились.

Мері Поппінс гнівним поглядом спостерігала кінець усієї сцени.

— Що я тобі сказала? — спитала вона Джейн таким спокійним голосом, аж страшно стало. — Що коли я почую бодай Одне Слово... І ось що я бачу!

Ти ні кроку не ступнеш сьогодні з цієї кімнати, — хіба що я буду китайцем!

— А я й не хочу нікуди! Краще сидітиму тут. — Джейн заклала руки за спину й безжурно подалася по кімнаті.

Вона анітрішечки не каялась.

— Дуже добре.

Мері Поппінс говорила рівним голосом, та в ньому чулося щось моторошне.

Джейн дивилася, як вона одягала менших.

Коли всі були вже вбрані, Мері Поппінс вийняла з коробки свій найкращий капелюшок і дуже мило — трішечки набік — надягла його на голову. На шию вона почепила свій золотий медальйон, а потім зав'язала картатий червоно-білий шарф, який подарувала їй місіс Бенкс. З одного кінця на ньому були вишиті великі білі літери: М.П., і Мері Поппінс, ховаючи їх перед дзеркалом, усміхнулася сама до себе.

Потім вона взяла з шафи парасольку з головою папуги на кінчику держачка, затиснула її під пахвою і квапливо повела дітей до сходів.

— А ти матимеш тепер час подумати! — насмішкувато сказала вона і, голосно пирхнувши, зачинила за собою двері.

Джейн довго сиділа, дивлячись просто перед собою. Вона спробувала думати про свої семеро яечок. Та чомусь вони тепер стали їй нецікаві.

«Що вони зараз роблять у міс Жайворон, — подумала вона. — Мабуть, граються з її собаками і слухають, як вона розповідає, що в Ендрю чудовий родовід, а Віллебі — наполовину ердель, наполовину гончак, і обидві половини гірші. А тоді всім, навіть собакам, подадуть до чаю шоколадне печиво і горіховий торт».

— Ой лелечки!

Думка про те, що їй нічого цього сьогодні не бачити, розхвилювала її, а коли вона згадала, що сама ж і винна, то розсердилася й не сказати як.

— Цок-цок! Цок-цок! — голосно приказував годинник.

— Ох, мовчи хоч ти! — розлючено гукнула Джейн і, підхопивши з підлоги коробку з фарбами, щосили жбурнула в нього. Коробка стукнулася об скло і, відскочивши, вдарилася об Таріль.

Бррьязь! Таріль посунувся й упав, зачепивши годинник.

Ой лишенько! Що ж вона наробила!

Джейн заплющила очі, не наважуючись навіть глянути.

— Слухайте, мені боляче!

В кімнаті виразно озивався чийсь докірливий голос. Джейн вражено розплющила очі.

— Джейн! — знову сказав той самий голос. — У мене коліно розбите!

Вона швидко повернула голову. В кімнаті нікого не було.

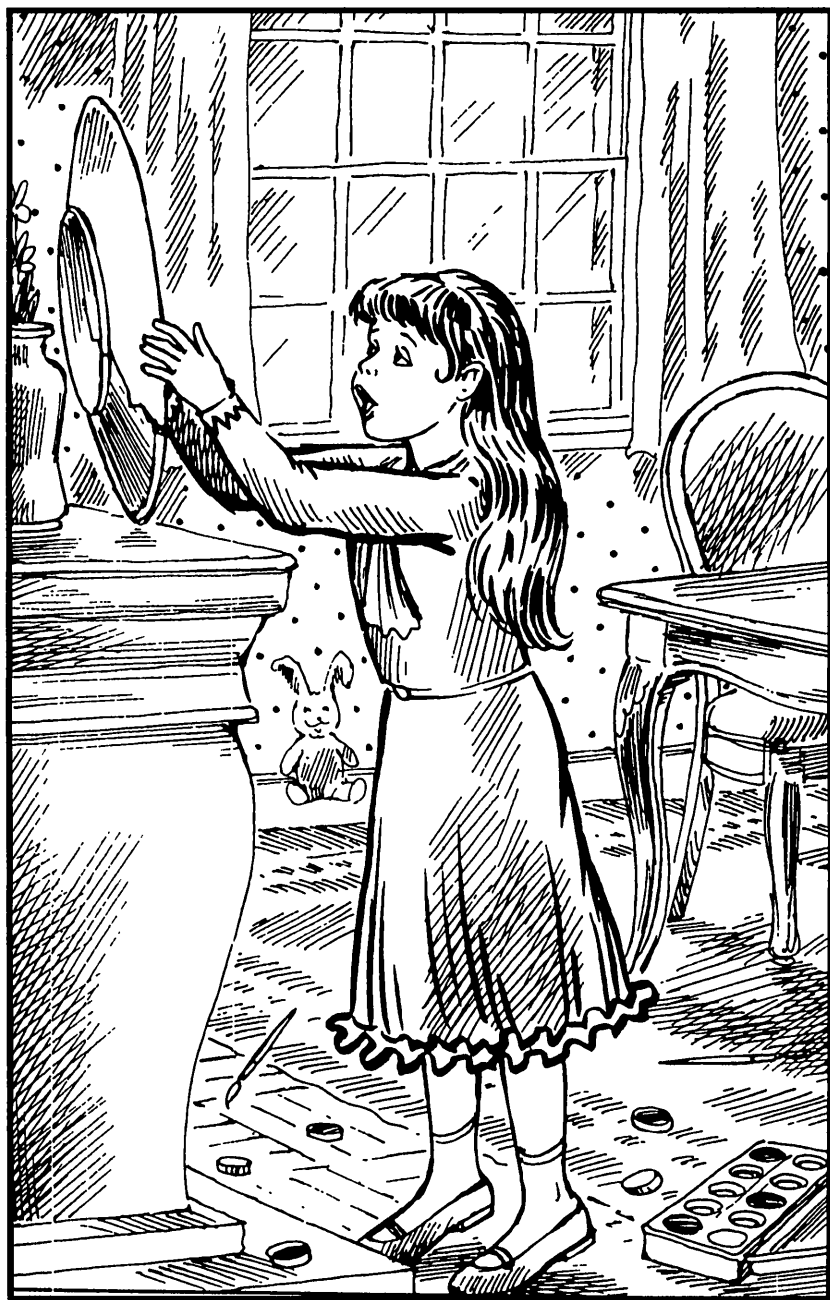
Вона кинулася до дверей і відчинила їх. Теж нікого! Раптом хтось засміявся.

— Ось де я, дурненька! — утретє озвався той же таки голос. — Ось угорі!

Вона поглянула вгору на камін. Там лежав великий таріль з чорною розколиною якраз посередині, і, на превеликий подив собі, Джейн побачила, що один з намальованих на ньому хлопців упустив з рук віжки і стояв зігнувшись, тримаючись руками за коліно. Решта двоє, обернувшись, співчутливо дивились на нього.

— Але ж... — сказала Джейн чи то до себе, чи до того чужого голосу. — Я не розумію...

Хлопець на Тарелі підвів голову і всміхнувся до дівчинки.

— Не розумієш? Ну, звичайно. Це може бути. Я вже помітив, що ви з Майклом часто не розумієте навіть найпростішого, хіба ж не так?

Він, сміючись, обернувся до братів.

— Авжеж, — сказав один з них. — Вони навіть Близнят забавити не вміють.

— Або до ладу намалювати пташине яйце. У неї вони всі вийшли кривобокі, — підхопив другий.

— Звідки ви знаєте про Близнят і про яєчка? — зашарівшись, спитала Джейн.

— Отакої! — сказав перший хлопець. — Невже ти думаєш, що ми, відколи вже вас бачивши перед очима, не знали б усього, що діється в цій кімнаті! Нехай уже ми не заглядаємо у спальню чи у ванну... Скажи, якого кольору там стіни?

— Рожевого, — сказала Джейн.

— А в нас — блакитного з білим. Хочеш подивитися?

Джейн завагалася. Вона просто не знала, що й казати з дива.

— Ходімо! Вільям з Еверардом будуть тобі кіньми, коли хочеш, а я візьму батіжок і бігтиму поруч. Між іншим, мене звати Валентайн. Ми всі — Трійнята. І ще є Крістіна.

— Де Крістіна?

Джейн обдивилася весь Таріль. Але побачила тільки знайомий зелений луг, та невеличкий вільховий гайок, та Валентайна з Вільямом і Еверардом.

— Ходімо, й побачиш! — наполягав Валентайн, простягаючи їй руку. — Адже ж інші пішли собі й розважаються в гостях! А ти йди сюди, до нас!

Це її переконало. Ото нехай Майкл і Близнята знають, що не тільки їм ходити в гості! Будуть вони ще їй заздрити, будуть жалкувати, що так з нею повелися!

— Гарзд! — сказала Джейн, подаючи Валентайнові руку. — Я піду!

Валентайнова рука міцно вхопила її й потягла. І враз вона, замість непривітної Дитячої, опинилась на просторому сонячному лужку, замість витертого килима, під ногами в неї вгиналася м'яка травиця, всипана стокротками.

— Уррра! — гукнули Валентайн, Вільям і Еверард, витанцьовуючи круг неї.

Вона помітила, що Валентайн припадає на ногу.

— О! — сказала вона. — Забула! У тебе ж нога поранена!

Він усміхнувся до неї.

— Нічого! Це все через ту розколину. Я знаю, ти не хотіла мене вдарити.

Джейн узяла свою носову хустинку й перев'язала йому коліно.

— От і полегшало! — сказав він чемно і передав їй віжки.

Вільям з Еверардом, крутячи головами й форкаючи, так і полетіли лугом, а Джейн ззаду видзвонювала в дзвіночки на віжках.

Поруч неї, припадаючи на ногу, біг Валентайн.

Біг і співав:

Ти, любя-мила, ніжний квіт,
За всі ніжніший квіти.
Візьму на груди ніжний квіт
І буду вік любити.

— І буду-у-у вік люби-и-и-ти! — підхопили Вільям з Еверардом.

Джейн подумала, що це досить старомодна пісня; та, зрештою ж, у цих Трійнят усе було старомодне: і їхнє довге волосся, і незвичне вбрання, і вишукана мова.

«Як дивно!» — подумала вона. Але відразу ж їй подумалося і про те, що тут краще, ніж у гостині в

міс Жайворон, і що Майклові буде заздрісно, коли вона йому все розкаже.

А коники все бігли вперед, і Джейн бігла й бігла за ними, далі й далі від Дитячої.

Нарешті Джейн натягла віжки, засапавшись, і оглянулася назад. На траві послася довгий-довгий слід від їхніх ніг. Там десь, аж на тому кінці луку, виднівся край Тареля. Він здавався таким далеким, ледь-ледь мрів.

І тоді щось ніби підказало їй: пора вертатись.

— Мені вже час додому, — сказала Джейн, пустивши з рук дзвінки поводи.

— О, ні, ні! — закричали Трійнята, тісно обступивши її.

Аж тепер щось у їхніх голосах збудило в ній тривогу.

— Дома за мною турбуватимуться. Мені неодмінно треба йти, — сказала вона.

— Ще дуже рано! — заперечив Валентайн. — Вони, певно, ще в міс Жайворон. Ходімо. Я покажу тобі свої фарби.

І Джейн спокусилася.

— А в тебе є біла? — спитала вона, бо серед її фарб саме білої не було.

— Є, ще й у срібному тюбику. Ходімо!

І, мов проти власної волі, Джейн пішла за ним. Вона подумала, що, мовляв, тільки погляне на ті фарби і мерщій додому. Навіть не попросить, щоб їй дозволили щось намалювати.

— А де ж ваш будинок? На Тарелі його немає.

— Ну, чого ж! Є! Тільки його не видно, бо він за гаєм.

Тепер вони вели її попід темним гіллям вільх. Сухе листя шаруділо під ногами, і раз у раз з гілки на гілку пурхали голуби, лопочучи крильми. Вільям

показав Джейн гніздо вівсянки в купі хмизу, а Еверард зламав гнучку гіллячку і обвив їй кругом голови. Та, хоч які вони здавались привітні, Джейн було страшно й неспокійно на душі, і вона дуже зраділа, коли гай нарешті скінчився.

— Ось наша домівка! — сказав Валентайн, махнувши рукою.

І Джейн побачила перед собою величезний кам'яний будинок, повитий плющем. Він був старіший від будь-якого з тих старих будинків, що вона бачила досі, і, здавалось, лиховісно хилився на неї. Обабіч сходів принишки два кам'яні леви, ніби от-от мали стрибнути.

Джейн здригнулася, коли тінь будинку впала на неї.

— Я не можу баритися, — сказала вона стурбовано. — Уже пізно.

— На п'ять хвилиночок! — благально мовив Валентайн і повів її в передпокій.

Їхня хода лунко віддавалася на кам'яній підлозі. Довкола не видно було й душі живої. Здавалось, в будинку, крім неї й Трійнят, зовсім нікого немає.

— Крістіно! Крістіно! — гукнув Валентайн, ведучи її сходами нагору. — Вона тут!

Той гук луною пішов по всьому будинку, і кожна стіна ніби похмуро повторила:

ВОНА ТУТ!

Почулися швидкі кроки, двері рвучко відчинилися, і невеличка дівчинка, трохи вища за хлопців-Трійнят, убрана в старомодну квітчасту сукенку, кинула на шию Джейн.

— Нарешті, нарешті! — переможно кричала вона. — Хлопці підстерігали тебе вже хтозна-відколи! Та все ніяк не могли спіймати, аж поки... Ви всі були такі щасливі!

— Спіймати? — вимовила Джейн. — Не розумію!

Її знову обняв страх і каяття, що вона пішла за Валентайном.

— Прадідусь тобі пояснить, — сказала Крістіна, якось чудно сміючись, і потягла Джейн до якоїсь кімнати.

— Ге! Ге! Ге! Що там сталося? — запитав чийсь пискливий, деренчливий голос.

Джейн поглянула і сахнулась назад. У глибині кімнати, на кріслі біля каміна сиділа якась постать, що наганяла острах. Полум'я каміна освітлювало старезного діда, який більше скидався на тінь, аніж на живу людину. Круг тонких губів поп'ялись ріденькі сиві волосинки, і, хоча він був у попелястій кепочці, Джейн помітила, що він лисий, як коліно. Вбраний він був у старомодний халат з бляклого шовку, а сухі, мов скіпки, ноги тонули у вишитих капцях.

— Он що! — мовив дід-примара, вийнявши з рота довгу, закручену люльку. — Джейн нарешті прибула.

Він підвівся й підійшов до неї, похмуро всміхаючись, а очі його блищали сталевим блиском.

— Сподіваюсь, мандрівка була приємна, голубонько? — прокаркав він. І, сухорлявою рукою притягнувши Джейн до себе, поцілував її в щоку.

Від дотику його бороди вона скрикнула.

— Ге! Ге! Ге! — зареготався він хрипким старечим сміхом.

— Вона перейшла з хлопцями увесь вільховий гай, Прадідусю! — сказала Крістіна.

— О! А як вони її спіймали?

— Вона розсердилася, що найстарша з дітей у родині. І жбурнула коробку з фарбами на Таріль і розбила Валентайнові коліно!

— Отак? — прохрипів бридкий старечий голос. — Розвередувалася, еге ж? Ну, ну... — він тоненько засміявся. — У нас ти будеш наймолодша. Наймолодша моя Правнучка. Але вередувати тут я не дозволю! Ге! Ге! Ге! Ні, голубонько! Ну, йди сюди, сідай ближче до каміна. Хочеш чаю чи, може, вишневої наливки?

— Ні, ні! — не стерпіла Джейн. — Це, мабуть, якась помилка. Мені вже час додому. Я мешкаю в Будинку Номер Сімнадцять на Вишневій Вуличці.

— Мешкала — скажи! — переможно виправив Валентайн. — Тепер ти мешкаєш тут.

— Ні, ви помиляєтесь! — розпачливо скрикнула Джейн. — Я не хочу тут жити! Я хочу додому!

— Дурниці! — каркнув Прадідусь. — Сімнадцятий Номер — це жахливий будинок, задушливий і огидно-новомодний. До того ж, тобі там погано. Ге! Ге! Ге! Я знаю, як-то воно бути найстаршим, — вся робота на тобі, а розваги ніякої. Ге! Ге! Ге! А в нас, — він махнув люлькою, — у нас ти будеш нашою Пестієчкою, нашою Голубонькою, нашим Золотком і не повернешся додому ніколи.

— Ніколи! — луною озвалися Вільям з Еверардом, танцюючи круг неї.

— Ох, мені треба йти, я хочу додому! — закричала Джейн, і на очі їй набігли сльози.

Прадідусь усміхнувся своєю прикрою беззубою усмішкою.

— Ти гадаєш, ми тебе пустимо? — спитав він, блиснувши очима. — Ти розбила наш Таріль. І ти мушиш це відшкодувати. Крістіна, Валентайн, Вільям і Еверард хочуть, щоб ти була їм за сестру. Я беру тебе за свою наймолодшу Правнучку. І не забудь, ти розбила Валентайнові коліно!

— Я йому якось віддячу. Я віддам йому свої фарби.

— У нього є фарби.

— Ну, то обруч.

— Він завеликий гратись обручами.

— Ну, то... — Джейн затнулася. — Я вийду за нього заміж, як виросту.

Прадід зайшовся реготом.

Джейн благально обернулася до Валентайна. Той мовчки похитав головою.

— Мабуть, запізно, — сумно сказав він. — Я давно-давно виріс.

— А чому ж тоді?... А що ж тоді?.. Ох! Я не розумію. Де я? — заплакала Джейн, з жахом озиралась довкола.

— Далеко від дому, дитино, дуже, дуже далеко, — каркав Прадід. — Ти потрапила в Минуле, в ті часи, коли Крістіна й хлопці були кожне на шістдесят років молодші.

Джейн бачила крізь сльози, як горять його старі очі.

— А як же тоді?.. Як мені потрапити додому? — прошепотіла вона.

— Це неможливо. Ти будеш тут. У тебе немає вибору. Пам'ятай, ти повернулася в Минуле. Близнята й Майкл, і навіть твої батько з матір'ю ще не народилися. Будинку номер сімнадцять ще не збудували. Ти не можеш повернутися додому.

— Ну, ні! — скрикнула Джейн. — Це неправда! Такого не може бути!

Серце її стрепенулося в грудях. Ніколи не побачити ні Майкла, ні Близнят, ні тата з мамою, ні Мері Поппінс!

І враз вона закричала — так, що луна пішла кам'яними коридорами:

— Мері Поппінс! Пробачте мені, що я вередувала! Ох, Мері Поппінс, рятуйте, рятуйте!

— Мерщій! Тримайте її! Не пускайте! — пролунав суворий наказ Прадіда. Джейн відчула, що всі четверо дітей обступили її.

Джейн міцно стулила очі.

— Мері Поппінс! — закричала вона знову. — Мері Поппінс!

Чиясь рука схопила її й потягла геть від Крістіни, Валентайна, Вільяма і Еверарда.

— Ге! Ге! Ге! — лунав по кімнаті хрипкий Прадідів сміх.

Невидима рука ще дужче затиснула руку Джейн і ще рішучіше потягла кудись дівчинку. Джейн не наважувалася розплющити очей, боячись палючого погляду Прадіда, тільки шалено випрочувалась з тієї руки.

— Ге! Ге! Ге! — знову почувся хрипкий сміх, а рука тягла її вже по кам'яних сходах і лунких порожніх коридорах.

Джейн уже не сподівалась на добре. Десь позаду завмирили голоси Крістіни й Трійнят — голоси тих, хто їй не допоможе.

Вона відчайдушно впиралася в сходи, а сходи нестримно летіли назад.

Аж ось, не розплющуючи очей, вона ніби відчула над головою темні тіні, а під ногами вогку землю.

Що з нею? Куди, ох, куди її ведуть? Ох, нашо тільки вона вередувала!

А впевнена рука все тягла її вперед. І раптом Джейн відчула на щоках дотик сонячного проміння, черкнулась ногами об різучу траву. Тієї ж миті чийсь руки міцно підхопили її й підняли в повітря.

— Рятуйте! Рятуйте!

Вона кричала й щосили звивалася, випрочуючись із тих рук. Ні, так просто вона не піддається! Вона відбиватиметься, й відбиватиметься, й відбиватиметься...

— Я буду тобі щиро вдячна, якщо ти згадаєш, — промовив знайомий голос у неї над вухом, — що це моя найкраща сукня і я маю носити її ціле літо!

Джейн розплющила очі. Просто на неї невблаганно дивилися гнівні сині очі.

Руки, що так міцно її тримали, — то були руки Мері Поппінс, і ноги, по яких Джейн так одчайдушно біла своїми, теж належали Мері Поппінс...

— Ох! — промимрила Джейн. — Це ви! А я думала, що ви мене не чули, Мері Поппінс! Я думала, що мене звідти ніколи-ніколи не випустять. Я думала...

— Є люди, — сказала Мері Поппінс, — які занадто багато думають. Я впевнена. Утрися, будь ласка!

Вона вклала в руку Джейн свою голубу хустинку і заходилася стелити постелі.

Джейн дивилася на неї, витираючи сльози на обличчі великою голубою хустинкою. Дівчинка розглянулася по такій знайомій кімнаті. Витертий килим і шаховка з іграшками, і розкладний стільчик Мері Поппінс — все було, як завжди, на звичних місцях. І від цього їй стало спокійно, тепло й затишно. Вона слухала, як Мері Поппінс пореється в кімнаті, і недавній страх швидко минався. Її залила хвиля щастя.

— Невже це я була отак розвередувалась? — аж сама не вірила вона. — Ні, це, мабуть, був хтось інший.

Мері Поппінс підійшла до комода і вийняла свіжі нічні сорочечки Близнятам.

Джейн підбігла до неї.

— Давайте я нагрію їх біля каміна.

Мері Поппінс пирхнула.

— Дякую, не турбуйся. У тебе ж, певно, стільки свого діла. Я попрошу Майкла. Хай він мені допоможе, як ось прийде знизу.

Джейн зашарілася.

— Будь ласка, дозвольте мені, — сказала вона. — Я люблю допомагати. І... я ж найстарша.

Мері Поппінс взялася руками в боки і якусь мить задумливо дивилася на Джейн.

— Гхм! — промовила вона нарешті. — Тільки не спали їх, гляди! Мені й так є що латати.

І вона віддала сорочечки Джейн.

— Такого ж не могло бути насправді! — насміхався трохи згодом Майкл, коли Джейн розповіла йому про свої пригоди. — Ти он яка завбільшки, а Таріль який!

Джейн якусь мить подумала. І справді, тепер, коли вона про все це розповідала, воно здавалося неймовірним.

— Може, й так, — погодилася Джейн. — Але тоді все було мов насправді.

— Та все ти вигадала! Ти завжди любиш задумуватися й вигадуєш казна-що! Ото щоб більше не думала!

Майкл відчув свою перевагу над нею: сам він ніколи не думав.

— Відійдіть лишень, глибокодуми! — сердито сказала Мері Поппінс, відсунувши їх і кладучи Близнят у ліжечка. — А тепер, — сказала вона, дбайливо підіткнувши малятам ковдри, — може, я матиму вільну хвилинку.

Вона вийняла шпильки з свого нового капелюшка й кинула його в коробку. Розщібнула медальйон і дбайливо поклала в комод.

Потім скинула пальто, струснула його й повісила на гачок біля дверей.

— О, а де ж ваш новий шарф? — спитала Джейн. — Ви що, загубили його?

— Чого б це? — сказав Майкл. — Вона прийшла в ньому, я бачив.

Мері Поппінс обернулася до них.

— Будь ласка, робіть собі своє, — сердито сказала вона, — і дайте мені робити моє!

— Я ж тільки хотіла допомогти, — почала була Джейн.

— Я сама дам собі раду, дякую, — пирхнула Мері Поппінс.

Джейн одвернулася і поглянула на Майкла. Але він дивився зовсім в інший бік. Він утупився вгору на камін, так ніби не вірив власним очам.

— Що з тобою, Майкле?

— Виходить, ти не вигадала?! — прошепотів Майкл, показуючи.

Джейн глянула. Там лежав великий Таріль, тріснутий якраз посередині, з намальованим зеленим лугом, з вільховим гаєм і трьома хлоп'ятами, що гралися в коней, — двома попереду і одним позаду, з батіжком у руці.

Тільки тепер на нозі в погонича була зав'язана невеличка біла хустинка, а на траві, так ніби хтось загубив його на бігу, прослався картатий червоний шарф. І з одного краю на ньому були вишиті літери...

— То он де вона його загубила! — сказав Майкл, догадливо покивавши головою. — Скажемо їй, що ми знайшли його?

Джейн озирнулася. Мері Поппінс защібувала на собі фартух з таким виглядом, ніби її цілий світ навіки образив.

— Краще не треба, — сказала дівчинка. — Здається мені, вона знає.

Якусь мить Джейн стояла, розглядаючи тріснутий Таріль, хусточку на нозі в хлопця й шарф.

І раптом кинулася через усю кімнату й припала до постаті в накрохмаленому білому фартусі.

— Ох, — хлипала вона, — ох, Мері Поппінс! Я більше ніколи не вередуватиму!

Ледве помітна усмішка майнула по обличчі Мері Поппінс, коли вона розгладжувала на собі зім'ятий фартух.

— Гхм! — тільки й сказала вона.

КАРУСЕЛЬ

Стояв тихий ранок.

Не один перехожий у Вишневій Вуличці, заглядаючи за огорожу Будинку Номер Сімнадцять, чудувався:

— Що за диво? Тихо, як у вусі!

І навіть сам Будинок, який звичайно мало з чого дивувався, тепер занепокоївся:

— Ой Господи! Ой Господи! — примовляв він нишком. — Хоч би там не сталось нічого лихого!

Унизу, в кухні, місіс Брілл, з окулярами на кінчику носа, дрімала над газетою.

Місіс Бенкс удвох з Елін прибирали в комоді й лічили простирадла.

Нагорі, в Дитячій, Мері Поппінс неквапливо стирала зі столу після сніданку.

— Я сьогодні така добра і така слухняна! — сонно сказала Джейн, простягшись на залитій сонцем підлозі.

— Чи надовго? — пирхнула Мері Поппінс.

Майкл витяг останню шоколадну цукерку з коробки, яку подарувала тітка Флоссі на минулому тижні, коли йому сповнилося шість років.

«Може б, віддати її Джейн? — розмірковував він. — Чи Близнятам? Або Мері Поппінс?»

Ні, вирішив він нарешті: адже це був його день народження, а не їхній.

— Кінець — усьому вінець! — швиденько сказав він і вкинув цукерку в рот. — Шкода, що більше немає! — додав він із жалем, зазираючи в порожню коробку.

— Усе гарне зрештою кінчається, — суворо озвалася Мері Поппінс.

Майкл схилив набік голову і поглянув на неї.

— Тільки не ви, — відважно сказав він. — А ви ж гарна.

Обличчя її осяяла вдоволена усмішка і миттю зникла.

— Побачимо, — промовила вона. — Вічного нема нічого.

Джейн приголомшено озирнулася: якщо вічного нема нічого, то тоді й Мері Поппінс...

— Нічого? — злякано перепитала вона?

— Анічогісінько! — наголосила Мері Поппінс.

І, ніби вгадавши, що було у Джейн на думці, підійшла до каміна і взяла свій великий градусник. Потім витягла з-під розкладного ліжка сумку й поклала його туди.

Джейн умить підхопилася.

— Мері Поппінс, нащо ви це робите?

Мері Поппінс якось дивно глянула на неї.

— На те, — згорда мовила вона, — що мене завжди вчили бути охайною.

І вона засунула килим'яну сумку назад під ліжку. Джейн глибоко зітхнула. Серцю її зробилося тісно в грудях.

— Чогось мені так тяжко стало, — прошепотіла вона до Майкла.

— Це, мабуть, ти дуже наїлася пудингу! — сказав він.

— Ні, зовсім не те, — почала була вона й замовкла, бо саме тієї миті у двері постукали.

— Стук! Стук!

— Заходьте! — озвалася Мері Поппінс.

У дверях, позіхаючи, з'явився Робертсон Ей.

— Ви знаєте що? — сонно проказав він.

— Ні, а що саме?

— У Парку — Карусель!

— Це не новина для мене! — пирхнула Мері Поппінс.

— Що? Ярмарок? — аж підскочив Майкл. — І гойдалки там є? І летючі кораблики?

— Ні, — повагом сказав Робертсон Ей і похитав головою. — Тільки Карусель. У парку. З учорашнього вечора. Я думав, вам це цікаво.

Він спроквола повернувся й вийшов, причинивши за собою двері.

Джейн аж заскакала з нетерплячки, забувши свою тривогу.

— Ой, Мері Поппінс, можна, й ми підемо?

— Скажіть: «Можна», Мері Поппінс, скажіть: «Можна», — підхопив Майкл, аж танцюючи круг неї.

Вона обернулася від столу. Таця з тарілками й чашками гойднулася в неї в руці.

— Я піду, — промовила вона спокійно, — бо я маю на квиток. А про вас не знаю.

— У мене в скарбничці є шість пенсів! — радісно сказала Джейн.

— Ох, Джейн, позич мені два пенси! — благально мовив Майкл. День перед тим він потратив усі свої гроші на солодцеву паличку.

Обоє подивилися на Мері Поппінс: що скаже вона.

— Ніяких позичок у цій Дитячій, коли ваша ласка! — невблаганно сказала вона. — Я візьму кожному з вас квиток проїхатися один раз. І буде з вас.

Вона метнулася через усю кімнату з тацею в руках.

Діти розгублено перезирнулися.

— Що ж це таке? — стривожився навіть безжурний Майкл. — Вона ніколи ще не платила за нас із своїх грошей!

— А ви сьогодні себе добре почуваете, га, Мері Поппінс? — стурбовано спитав він, коли вона квалливо забігла в Дитячу.

— Краще й не треба! — згорда труснула вона головою. — Ї була б тобі вельми вдячна, якби ти не стояв, видивляючись на мене, неначе в паноптикумі! Ідіть збирайтеся!

Вона дивилася так суворо, її сині очі так гнівно блищали, а голос бринів так сердито, що дітям одлягло від серця, і вони побігли збиратися.

Ї враз де й ділася вранішня тиша — застукали двері, залунали голоси, затупотіли ноги.

— Ну ось! Ну ось! Аж легше стало! Бо я вже був не на жарт стривожився! — мовив сам до себе Будинок, слухаючи, як Джейн з Майклом і Близнята залопотіли ногами, збігаючи вниз по сходах.

Мері Поппінс на хвилину спинилася в передпокої й поглянула на себе в дзеркало.

— Ой, ходімо вже, Мері Поппінс! Усе на вас гаразд! — нетерпляче скрикнув Майкл.

Вона рвучко обернулася до нього.

Обличчя її було сердите, обурене й здивоване водночас.

Оце сказав! Усе гаразд! Усе гаразд та й тільки — коли на ній її синій жакет із срібними гудзичками, на шиї золотий медальйон, а під пахвою парасолька з головою папуги на кінці держачка!

Мері Поппінс пирхнула.

— Чого ж від тебе й сподіватись? Це й так диво! — різко промовила вона. Видно було, що Майклове зауваження не справило їй аж ніякої приємності.

Але Майкл був такий заклопотаний своїм, що нічого не помітив.

— Ходімо, Джейн! — вигукнув він, аж пританцьовуючи з нетерплячки. — Я вже просто не можу! Ходім швидше!

Вони удвох побігли вперед, не дочекавшись, поки Мері Поппінс умостить Близнят у візок.

Ось вони вибігли за хвіртку й подались туди, де мала бути Карусель. Від Парку долинула приглушена химерна музика – так, ніби там, далеко, вертячись, дзижчала незвичайна дзига.

– Добрий день! То як наше здоров'ячко! – привітав їх пискливий голос міс Жайворон. Вона вела Вуличкою своїх собак.

І, не чекаючи на відповідь, міс Жайворон повела далі:

– Напевне, біжите на Карусель! Ми з Ендрю й Віллібі оце повертаємося звідти. Така чудова розвага! Так усе пристойно, чисто! І така чемна обслуга!

Міс Жайворон побігла далі. Собаки обіч неї аж перекидалися з радощів.

– Щасливо! Щасливо! – гукнула вона, ще раз озирнувшись, і зникла за рогом.

– Команда, всі до помп! Налягай, хлопці! – долинув від Парку добре знайомий голос, і в брамі показався Адмірал Бум. Увесь розчервонілий, він взято витанцював матроський танок.

– Йо-го-го – і плящина рому! Адмірал проїхався на Каруселі! Роздайсь, море! Креветки й молюски! Мов тобі далеке плавання! – привітав він дітей.

– І ми – на Карусель! – радісно гукнув Майкл.

– Що? І ви також? – Адмірал хтозна-як здивувався.

– Авжеж! – заявила Джейн.

– То, може ж, хоч не назовсім? – Адмірал якось чудно поглянув на Мері Поппінс.

– Прокатаються, ласкавий добродію, – манірно мовила вона.

– А! Он як! Ну, щасливо! – сказав Адмірал несподівано лагідним голосом.

І раптом, на превеликий подив дітям, він виструнчився, приклав руку до кашкета і хвацько віддав Мері Поппінс честь.

— Уу-уу-ум! — тут-таки просурмив він у хустину.— Вітрила напинай! Якір підняти! І — прощавай, миленька, прощавай!

І, помахавши рукою, він вихилясом подався по тротуару, голосно виспівуючи:

Кожна дівчинонька любить моряка!

— А чому він сказав: «Прощавай!» і назвав вас «Миленька»? — спитав Майкл, ідучи поруч Мері Поппінс і збентежено дивлячись услід Адміралові.

— Бо для нього я — Людина, Гідна Шани! — відрізала Мері Поппінс.

Але очі її дивилися ніжно і замріяно.

Джейн знов чомусь стало сумно і тяжко на серці.

«Ну що, ну що може статися?» — занепокоєно питалася вона сама себе. Потім торкнулася руки Мері Поппінс, яка везла візок, і відчула полегкість — така тепла і надійна здалася дівчинці та рука.

«Яка ж я дурненька! — нишком сказала собі Джейн. — Нічого лихого не може статися!»

І вона, вже спокійніше, заквапилася поруч із візком до Парку.

— Постривайте хвилинку! Постривайте! — пролунав позаду задиханий голос.

— О! — сказав, обернувшись, Майкл. — Та це ж міс Персімон!

— А от і ні! — засапано вимовила міс Персімон. — Це — міс Перук!

І вона, зашарівшись, подивилася на містера Перука. Він стояв поруч неї, сором'язливо всміхаючись.

— Сьогодні хіба п'ятниця? — раптом спитала Джейн.

— Та ні! На щастя, ні! — квапливо сказав містер Перук. — Ми... е-е-е... просто прийшли по... Ох, Мері, добрий день!

— О, дядьку Альберте! Добрий день!

Всі троє потисли одне одному руки.

То ти зібралася на Карусель? — спитав містер Перук.

— Атож. Ми всі туди.

— Усі? — брови містера Перука підскочили аж до чуба — так він здивувався.

— Нехай і вони прокатаються! — кивнула Мері Поппінс на дітей. — Сидіть спокійно, будь ласка! — підняла вона голос на Близнят, які мало не вистрибували з візка. — Ви ж не Миші з Цирку!

— О, розумію! А тоді... зйдуть? Ну... Бувай, Мері, і — bon voyage! Містер Перук дуже церемонно підняв над головою капелюха.

— На все вам добре, і... дякую, що прийшли! — сказала Мері Поппінс, зграбно вклонившись містерові й місіс Перук.

— А що це — bon voyage? — запитав Майкл, озирючись через плече, як даленіли постаті пухкого, кругленького містера Перука й випростаної, тонкої місіс Перук.

— «Щасливої подорожі». Якої не буде в тебе, коли ти не підеш швидше! — пояснила йому Мері Поппінс.

Він прискорив ходу.

Музику стало чути дужче, загриміли барабани, кличучи всіх до себе.

Мері Поппінс майже побігла і ось уже завершила візок у Паркову браму. Та несподівано побачила перед собою на асфальті малюнки і зупинилася.

— Чого це ми стали? — сердито прошепотів Майкл. — Так ми ніколи не доїдемо!

Художник саме скінчив малювати кольоровою крейдою натюрморт із фруктів: яблуко, грушу, сливу й банан — і якраз підписував унизу:

«Візьми покуштуй!»

— Е-гм! — тихесенько кашлянула Мері Поппінс.

Чоловік умить зірвався на рівні ноги, і Джейн з Майклом побачили, що то великий приятель Мері Поппінс — Художник, Змушений Продавати Сірники.

— Мері! Нарешті! Я чекаю тут цілий день!

Мері Поппінс здавалася і засоромленою і щасливою водночас.

— Знаєш, Берте, ми — на Карусель, — сказала вона, зашарівшись.

Він кивнув головою.

— Я знав, що ти неодмінно прийдеш. А вони пойдуть з тобою? — спитав він, показуючи на дітей.

Мері Поппінс загадково похитала головою.

— Прокатаються тільки, — відповіла вона.

— О! — Він скривився. — Розумію.

Майкл був зовсім спантеличений. «А що ж усі роблять на Каруселі, коли не катаються!» — не міг він збагнути.

— Який чудовий натюрморт у тебе вийшов! — захоплено сказала Мері Поппінс.

— Пригощайтеся! — весело підхопив Продавець Сірників.

І раптом, на очах у вражених дітей, Мері Поппінс нахилилася, взяла з асфальту намальовану сливу й надкусила трохи.

— А ти не покуштуєш? — обернувся Художник до Джейн?

Вона тільки дивилася на нього.

— Хіба в мене вийде?

Їй здавалось, що це взагалі неможливо.

— А ти спробуй!

Джейн нахилилася до яблука, і воно так і скочило їй у руки. Вона надкусила його червоний бік. Яблуко було дуже смачне.

— Як ви це робите? — приголомшено спитав Майкл.

— Це не я, — сказав Художник. — Це — Вона! — Він кивнув на Мері Поппінс, яка, гордовито випроставшись, стояла біля візочка. — Це буває тільки тоді, коли схоче вона, ось у чім річ!

І він нахилився, взяв з асфальту намальовану грушу й подав Майклові.

— А ви? — завагався Майкл: хоч йому й кортіла груша, та він намагався бути чемним.

— За мене не турбуйся, — сказав Художник. — Я собі завжди можу намалювати ще!

І з цими словами взяв банан, розломив його навпіл і простяг обом Близнятам.

Їх невідступно кликала дзвінка, весела музика.

— Ну, Берте, нам час! — заквапилася Мері Поппінс, поклавши кісточку з сливи поміж стовпчиками Паркової огорожі.

— Тобі неодмінно треба йти? — засмучено спитав Берт. — Ну, що ж, бувай, моя голубко! І нехай тобі щастить!

— Та ви ж іще побачитеся з ним, правда? — спитав Майкл, пробігаючи слідом за Мері Поппінс у Паркову браму.

— Може, побачуся, а може, й ні, — коротко сказала вона. — Це справа не твоя!

Джейн оглянулася.

Продавець Сірників стояв біля своєї коробки з кольоровою крейдою, прикипівши очима до постаті Мері Поппінс, що вже увійшла в браму.

— Якийсь дивний сьогодні день! — насуплено промовила Джейн.

Мері Поппінс пильно глянула на неї.

— І що ж у ньому такого дивного?

— Ну... всі тільки й кажуть «Бувай!» і так якось чудно на вас дивляться!

— Казаному краю нема! — урвала її мову Мері Поппінс. — Ї дивитись нікому не заборонено, так чи ні?

Джейн промовчала. Вона ж добре знала: дарма розпитувати про щось Мері Поппінс — однаково нічого не допитаєшся.

Дівчинка зітхнула. А що вона й сама не знала, чому зітхає, то раптом кинулася бігти, — переганяючи Майкла, й Мері Поппінс, і візочок, — туди, де грала музика.

— Зачекай на мене! Зачекай на мене! — гукнув Майкл, поспішаючи за нею.

А за ним чимдуж покотився візок, який везла Мері Поппінс.

На галявині, оточеній липами, стояла Карусель. Вона була нова-новісінька, уся так і сяяла, так і виблискувала, а коники на мідних стоячках так і поривались уперед. На вершечку лопотів смугастий прапорець, та й уся Карусель була оздоблена золотими візерунками з срібним листям, барвистими пташками й зірочками. Одне слово, вона була така, як казала міс Жайворон, навіть краща.

Коли вони підійшли, Карусель закрутилась повільніше і зупинилася. Парковий Доглядач, ніби він був тут начальник, притримав її за один з мідних стоячків.

— Проходьте сюди, сюди! Три пенси один тур! — поважно гукав він.

— Я знаю, на якого мені коня сісти! — сказав Майкл і кинувся до синьо-червоного коника, у якого спереду на золотому пасочку було написане його ім'я — Прудконогий. Майкл видерся йому на спину і вхопився за мідний стоячок.

— Смітити заборонено! Дотримуйте правил! — метушливо загукав Доглядач, коли Джейн пробігала повз нього.

— А моя — Стріла! — крикнула Джейн і вилізла на баского білого коня, ім'я якого стояло на червоному пасочку у нього на грудях.

Мері Поппінс узяла з візочка Близнят і посадила Барбару поперед Майкла, а Джона позаду Джейн.

— Які вам квитки — на пенні, на два, на три, на чотири чи на п'ять? — спитав Карусельник.

— По шість пенні! — сказала Мері Поппінс, подаючи йому чотири шестипенсовики.

— Смітити заборонено! — гукнув Доглядач, позирнувши на квитки в руках у Мері Поппінс.

— А ви з нами не поїдете? — крикнув Майкл до Мері Поппінс.

— Тримайся як слід, будь ласка! Тримайсь міцніше! Я поїду другим разом! — буркнула Мері Поппінс.

Пролунав свисток. Знов заграла музика. І коники поволі-поволеньки рушили.

— Тримайтеся, будь ласка, добре! — суворо наказала Мері Поппінс.

Вони послухалися. Деревя попливли повз них. Мідні стоячки заходили то вгору, то вниз. Призахідне сонце облило дітей сліпучим промінням.

— Дужче тримайтеся! — знов почули діти голос Мері Поппінс.

Вони вхопилися за стоячки ще міцніше.

Деревя закрутилися швидше — Карусель розганялася. Майкл міцніше обхопив руками Барбару. Джейн сягнула рукою назад і добре тримала Джона. Ї — поїхали, все швидше й швидше. Вітер маяв їхнім волоссям і холодив щоки. Невтомно мчали Прудконогий і Стріла з дітьми на спинах, і весь Парк, хиллячись і гойдаючись, закружляв-замиготів довкола них.

Здавалося, вони ніколи вже не спиняться, здавалося, зник час, зник цілий світ — було тільки ясне кружало світла і прудкі барвисті коники.

Сонце зайшло, і на землю злетіли сутінки. А діти все мчали дедалі швидше, аж поки земля в їхніх очах злилася з небом в одне ціле і шалено завертілася круг них, гудучи, мов велетенська дзига.

Ніколи Джейн і Майклові, Джонови й Барбарі вже не відчути так близько від своїх сердець велетенського серця світу, як під час цієї незабутньої поїздки. І вони ніби якимось чином знали це.

«Ніколи! Вже більше ніколи!» — неначе співало щось у їхніх душах, під дзвінке кружляння землі й неба, у дедалі глибших сутінках.

І несподівано діти помітили, що дерева довкола — то вже не суцільна зелена смуга, бо з неї проступили стовбури. Небо вже відділилось від землі, і Парк уже не мигтів перед очима. Тихше й тихше посувались коні. Аж ось Карусель спинилася.

— Сюди! Сюди! Три пенси за тур! — гукав десь віддалік Парковий Доглядач.

Усі четверо позлазили з Каруселі, затерпіли від довгого катання. Але очі їхні сяяли і голоси тремтіли від щастя.

— Ой, яка краса, яка краса, яка краса! — гукала Джейн, садовлячи Джона у візочок і дивлячись на Мері Поппінс променистими очима.

— Якби можна було отак кататись, і кататись, і кататись! — вигукнув Майкл, посадивши Барбару у візочок біля Джона.

Мері Поппінс поглянула на них. Очі її в сутінках здавалися напрочуд лагідними й добрими.

— Усе гарне зрештою кінчається! — промовила вона вже вдруге цього дня.

Тоді труснула головою і поглянула на Карусель.

— Тепер я! — весело сказала вона, зупинилася на мить і щось дістала з візочка.

Потім випросталася і постояла ще якусь хвилину, дивлячись на дітей тим своїм дивним поглядом, який неначе сягав у саму душу й читав найглибші думки.

— Майкле, — промовила вона, легенько торкнувшись рукою до його щоки. — Будь добрим хлопчиком!

Він стривожено підняв на неї очі. Що це вона робить? У чому річ?

— Джейн! Доглядай Майкла і Близнят! — сказала Мері Поппінс. І, взявши руку Джейн, поклала її на ручку візка.

— Сідайте! Сідайте! — загукав Контролер.

На Каруселі засвітилися вогні.

Мері Поппінс повернулася.

— Іду! — гукнула вона, махнувши парасолькою з головою папуги на кінці держачка.

Вона метнулася крізь смужку темряви, що пролягла між дітьми й Каруселлю.

— Мері Поппінс! — скрикнула Джейн тремтячим голосом. Бо їй раптом, не знати чому, зробилося страшно.

— Мері Поппінс! — закричав і Майкл, зненацька й собі злякавшись.

Але Мері Поппінс ніби й не чула того крику. Вона легко скочила на платформу і, сівши на сірого в яблуках коня, що звався Карамель, гордо випросталася на сідлі.

— В один кінець чи й назад? — запитав Контролер.

Вона, здавалось, хвилину зважувала. Поглянула на дітей, тоді на Контролера.

— Хтозна, — промовила вона задумливо. — Ану ж згодиться? Давайте туди й назад.

Контролер пробив дірочку в зеленому квитку і подав його Мері Поппінс. Джейн з Майклом помітили, що він не взяв з неї грошей.

Знову заграла музика, спершу тихенько, а далі голосніше, впевненіше, переможніше. Барвисті коники повільно рушили.

Мері Поппінс, гордовито випростана, задивлена вперед, проїхала повз дітей. Під пахвою в неї була парасолька з головою папуги на кінці держачка. Руками в рукавичках вона трималася за мідний стоячок. А перед нею, на спині в коня...

— Майкле! — скрикнула Джейн, ухопивши брата за руку. — Ти бачиш? Вона, мабуть, була у візку. Її сумка!

Майкл придивився.

— Ти думаєш?.. — прошепотів він.

Джейн кивнула головою.

Але ж... медальйон на ній! Ланцюжок цілий! Я добре бачив!

Близнята у візочку позад них запхикали, та Джейн з Майклом не звернули на них уваги. Очима, повними тривоги, вони прикипіли до Каруселі.

А Карусель уже розігналася. Діти більше не розрізняли, де Прудконогий, а де Стріла. Все для них злилося в рухливе кружало яскравого світла, — усе, крім темної, гордовито випростаної постаті на тому кружалі, яка то наближалася до них, то знов зникала.

А музика грала усе голосніше, усе шаленіше. І Карусель кружляла усе швидше й швидше. Ось знову до дітей наблизилася темна постать на сірому в яблуках коні. І цього разу, коли вона порівнялась з ними, щось ясне, блискуче зсунулося в неї з ший, полетіло донизу і впало біля їхніх ніг.

Джейн нахилилася і підняла його. То був золотий медальйон на уривку ланцюжка.

— То це справді, справді! — Майкл зайшовся плачем. — Ох, відкрий його, Джейн!

Вона тремтячими пальцями натиснула на замочок, і медальйон розщібнувся. Мерехтливе світло від Каруселі впало на скло, і діти побачили під ним намальовані власні обличчя, що обквітчали гордовиту голову з рівним чорним волоссям, суворими синіми очима, рум'яними щоками і трохи задертим, наче в дерев'яної ляльки, носом.

— *Джейн, Майкл, Джон, Барбара та Аннабел Бенкс*

i

Мері Поппінс, —

прочитала Джейн підпис унизу.

— То он у ньому що було! — жалібно сказав Майкл, коли Джейн закрила медальйон і поклала в кишеню. Тепер він твердо знав, що сподіватись більше нема на що.

Вони обернулися до Каруселі. Очі їм засліпило світло, у голові запаморочилося від шаленого кружляння Каруселі. Коники вже просто літали, а не бігали, а музика лунала на всю силу.

І раптом сталося щось дивовижне. Під оглушливі звуки сурм, набираючи дедалі більшого розгону, Карусель зненацька відірвалась від землі! Все вище й вище підіймалася вона, все дужче літали кружка барвисті коні, і між ними Карамель з Мері Поппінс на спині. Вертке світло золотило листя вже на вершечках дерева.

Полетіла! — сказав Майкл.

Ох, Мері Поппінс, Мері Поппінс, верніться, верніться! — загукали діти, здіймаючи до неї руки.

Але вона не дивилася на них і, здавалося, не чула їхніх голосів.

— Мері Поппінс! — востаннє відчайдушно гукнули вони.

Але відповіді не було.

Карусель знялася вже аж геть понад дерева і, кружляючи, летіла кудись у зоряне небо. Вона все даленіла й даленіла, все меншала й меншала, аж поки постать Мері Поппінс стала ледве помітною темною цяточкою на світляній плямі.

Аж ось і Карусель зробилася просто маленькою мерехтливою плямкою на небі — ніби незвично великою зіркою.

Майкл шморгнув носом і почав шукати хусточку.
— У мене шия затерпла, — пояснив він.

Але коли Джейн на мить відвернулася, він похапцем витер очі.

Джейн тільки стиха зітхнула, дивлячись у небо. Потім стала дивитись в інший бік.

— Час додому, — промовила вона, згадавши, що наказувала їй Мері Поппінс.

— Сюди проходите! Три пенси квиток!

Доглядач, що відносив позбиране сміття, знов підійшов ближче. Він поглянув на те місце, де щойно стояла Карусель, і на мить остовпів. Потім озирнувся і тільки рота роззявив. Тоді задер голову, і очі його полізли на лоба.

— Гей, слухайте! — загаласував він. — Це не дозволяється! Тут тобі була — й тут тобі зникла! Це — порушення правил! — Він щосили посварився кулаком у небо. — Я ще зроду такого не бачив! Навіть як був малим! Я напишу рапорт! Я Лорд-Мерові поскаржуся!

Діти мовчки рушили геть з Парку. Від Каруселі не залишилося ані сліду на траві, ані ямочки на землі. Ніде не було нікого видно, тільки Доглядач Парку стояв серед безлюдного зеленого моріжка і викрикував свої погрози у небо.

— Вона взяла квиток назад, — озвався Майкл, тихо ступаючи обік візочка. — Як ти думаєш, виходить — вона ще повернеться?

Джейн подумала хвилинку.

— Може. Якщо ми дуже на неї чекатимемо, — повільно промовила вона.

— Так, може!.. — сказав Майкл, тихенько зітхнувши, і за цілу дорогу додому не озвався більше й словом.

— Оце новина! Оце новина! Оце новина!

Містер Бенкс від хвртки побіг бігом і ввірвався в передпокій.

— Гей! А де ви всі? — гукнув він і метнувся нагору, перескакуючи по три східці зразу.

— Що сталося? — вибігла йому назустріч місіс Бенкс.

— Найбільше диво в світі! — вигукнув він і рвучко відчинив двері до Дитячої. — З'явилася нова зірка! Я почув про це дорогою додому. Найбільша з Усіх Відомих Досі. Я позичив у Адмірала Бума підзорну трубу, щоб ви всі подивилися на нову зірку. Ось погляньте!

Він підбіг до вікна і приставив підзорну трубу до очей.

— Бачу! Бачу! — аж підскочив він. — Он вона! О диво! О краса! О чари! О самоцвіт! Сама поглянь! — Він простяг підзорну трубу місіс Бенкс.

— Діти! — гукнув він. — З'явилась нова зірка!

— Я знаю... — почав Майкл. — Тільки то не справжня зірка. То...

— Ти знаєш? Не справжня зірка? Що за вигадки?

— Не зважай. Він ще дурненький! — промовила місіс Бенкс. — Ну, то де ж вона, та твоя зірка? О, бачу, бачу! Яка ж гарна! Мабуть, найясніша на все небо! І звідки вона взялася? Ідіть подивіться, діти!

Вона подала підзорну трубу Джейн, а потім Майклові, і кожне з них виразно побачило барвистих ко-

ней у кружку, мідні стоячки, темну пляму, яка ще кілька разів майнула по колу перед їхніми очима й знову зникла.

Діти мовчки поглянули одне на одного. Вони знали, що та темна плямка — то ошатна струнка по-стать у синьому пальті з срібними гудзичками, солом'яному капелюшку на голові й знайомою парасолькою під пахвою. Вона спустилася з неба і туди ж відлетіла. Нічого цього Джейн з Майклом не могли нікому пояснити, бо знали: в Мері Поппінс було щось таке, чого взагалі не поясниш.

У двері постукали.

— Вибачте, пані, — сказала місіс Брілл, влетівши до кімнати з розчервонілим обличчям, — але, я гадаю, вам треба це знати. Ця Мері Поппінс знов пішла собі.

— Як-то пішла? — не повірила місіс Бенкс.

— Геть зовсім! — переможно сказала місіс Брілл. — Не сказавши й слова на прощання. Точнісінько, як і минулого разу. З розкладним ліжком і отією своєю сумкою! Навіть альбома з листівками не покинула на згадку. Отак!

— О Господи, Господи! — озвалась місіс Бенкс. — Така морока! Така легковажність, така... Джордже! Мері Поппінс знов пішла від нас!

— Що? Хто? Мері Поппінс? Та нехай собі! Зате он на небі нова зірка!

— Нова зірка не купатиме й не одягатиме дітей! — сердито сказала місіс Бенкс.

— Зате вона вночі дивитиметься у їхнє вікно! — безжурно сказав містер Бенкс. — А це трохи більше важить, ніж умивання й одягання.

Він знову взявся до підзорної труби.

Джейн з Майклом підійшли і, притулившись до нього, задивились у вечірнє небо.

З М І С Т

Частина перша

Будинок № 17

Східний вітер	5
Смішильний газ	19
Міс Жайворон та її Ендрю	35
Корова-танцюристка	50
Місіс Коррі	65
Про Джона та Барбару	86
Повний місяць	98
Західний вітер	126

Частина друга

Мері Поппінс повертається

Змій	140
Міс Ендрю та її Жайворон	168
Кулька кульці не рівня	196
Середа — нещасливий день	219
Карусель	249

Видавництво
«Школа»

Літературно-художнє видання

Серія «Золота бібліотека»

Памела Ліліан Треверс

МЕРІ ПОППІНС

Повість-казка

Для молодшого та середнього
шкільного віку

Переклад з англійської
Горєвої Євгенії Антонівни

Відповідальний за випуск *О. Є. Шевченко*
Художній редактор *О. Ю. Васильковський*
Технічний редактор *Д. Я. Ярошенко*
Коректор *О. І. Гаврилюк*

Підписано до друку 26.04.2002. Формат 60×90^{1/16}.

Папір офсетний. Гарнітура Таймс.

Друк офсетний. Ум. друк. арк. 17,0. Тираж 10 000 прим.

Зам. № 2-316.

Видавництво ТОВ «Школа». 03039, Київ, вул. Голосіївська, 7.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів
видавничої справи, ДК № 6 від 15.02.2000.

ВАТ «Книжкова фабрика «Глобус»».

61012, Харків, вул. Енгельса, 11

Видруковано на папері офсетному, 60 г/м²

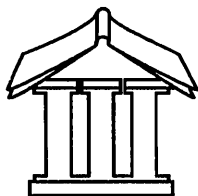
Сиктивкарського ЛПК.

Офіційне представництво в Україні «Август-Комі-Пейпа»,
тел/факс (044) 251-48-72

AK Pайпа

ЛЮБІ ДРУЗІ!
Відвідайте
нашу веб-сторінку
за адресою
www.shkola.kiev.ua

Видавництво
«Школа»

Кращі друзі — відданий П'ятачок, серйозний Кролик і безтурботний Вінні-Пух, добрий джин Хоттабич, найсправедливіша у світі Мері Поппінс, фантазер і шибеник Незнайко, нерозлучні друзі Дениско та Мишко — зустріч з ними й іншими найулюбленішими книжковими героями, з якими якщо потоваришуєш, то на все життя, чекає вас, дорогі читачі, на сторінках книжок серії

«Золота бібліотека»

